

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 228 (12.860)

Trst, nedelja, 27. septembra 1945

primorski

dnevnik

P. P. 132
66001 KOPER
OSREDNJA KNJIZNICA
BSSA AA
60100200
P 559
(linije)
1
5723

V OZN se je zaključil pomemben teden pri reševanju zalivskega vozla

Andreotti še vedno upa v uspeh pogajanj

Italijane bo ščitil tudi ameriški dežnik

Divide et impera ne velja več

FABIO GERGOLET

Vzmerniljive novice iz Perzijskega zaliva so si pred osmimi leti, ko je šah Reza Pahlavi zbežal in pustil Iran v rokah šiitskih fundamentalistov, priborile mesto na najbolj vidnih mestih svetovnih sredstev javnega obveščanja in so to mesto, s krajšimi presledki, tudi ohranile. Etape zalivske drame so vsem znane: islamska revolucija v Iranu, iraški vdor v Šat el Arabu, dolgotrajen in izčrpač boj na iraško-iranski fronti, v zadnjih dveh letih pa vse bolj številni napadi na ladje, ki plujejo v nevarnem zalivskem morju.

Nobena skrivnost ni, da je Zahodu vojni spopad v prvih petih letih prišel kot po naročilu. Razlogov je bilo seveda več, vsi pa so imeli, poenostavljeno povedano, izvor v ekonomskih interesih in v bajnih zaslužkih, ki ga je prodaja vojaškega materiala doprinesla zahodnim gospodarskim velesilam. Zahod se je torej poslužil načela, ki so ga dva tisoč let pred tem uspešno izvajali že stari Rimljani: divide et impera.

Nič čudnega torej, če nismo bili tedaj priča nobenemu velikemu prizadevanju za ustavitev sovražnosti, razne mirovne pobude svetovne in regionalnih organizacij so bile zato, grobo povedano, le pesek v oči. Vsa stvar pa se je nekoliko drugače zasukala pred dvema letoma, ko sta se sovražni sosedbi znesli še nad ladjami, ki so prevažale nasprotnikovo blago. Iraški predsednik Husein se je odločil, da bo gospodarsko izčrpal nasprotnika in ga bo s tem prisilil, da sede za pogajalsko mizo. Plovba po Zalivu je medtem postala ne le bolj nevarna, ampak tudi vselej bolj draga, če pa k temu dodamo še iransko grožnjo, da zapre Hormuško ožino in prepreči oskrbovanje z nafto žejnih zahodnih gospodarstev, je mera že polna.

To dejstvo je predramilo Zahod, ki je spoznal, da je sedemletni zalivski spopad že krepko prešel mejo regionalnega spopada in ogroža celoten svetovni gospodarski sistem. Kuvajt in ZDA so izvedli »reflagging«, ali »amerikanizacijo«
enajstih kuvajtskih tankerjev, kar je Reaganovi administraciji dalo potreben izgovor, da je na območje Zaliva privlekla svoje vojne ladjeve. Uradna razlaga je bila sicer, da je šlo le za »zagotovitev principa svobodne plovbe«, dejansko pa so ZDA in s tem tudi druge zahodne sile, po nekaj letih prisiljene ekvidistance med sprtima stranema, odločno stavile na iraškega žrebca.

In Italija? Pravijo, da so prebivalci Apeninskega polotoka mirno ljudstvo, ki ljubi življenje in radost, zato se otepa vojske in podobnih obveznosti. Ni jasno zato, če je osem italijanskih ladij odplulo proti oddaljenemu in nevarnemu Zalivu zaradi kdove katerih načrtov italijanskih političnih veljakov, ali pa, ker so spoznali, da mora tudi Italija prispevati svoje za zaščito poti, od koder prihaja velik del nafte, ki jo dnevno pokurimo. Jasno pa je, da se je vlada predsednika Gorie za to odločila ob nepravem času in je vso zadevo izpeljala izredno slabo. Denimo, da je izbira pravilna. Italijani bi morali vsekakor poslati svoje ladje v Zaliv že pred tremi meseci, ko so odplule britanske, francoske in ameriške vojne ladje in ne le sedaj kot nekakšen privezek zaveznikov. Pa tudi način, kako je vlada to izpeljala, je skrajno neroden in nevaren. Italijanske ladje so namreč odplule brez značnega kritja in ne da bi vedele, na katera zalivska pristanišča lahko ra-

Šimon Peres se je baje sestal s Hameneijem - Američani so potopili ladjo Iran Ajr, zajete mornarje pa vrnili Iranu

NEW YORK — Zaključil se je teden, ki je glede zalivskega spopada odgovoril na najbolj pomembna vprašanja. Največ zanimanja je seveda vladalo za govor iranskega predsednika Hameneija, ki je vnovič, odločno zavrnil ponujeno roko sprave in dejal, da z Irakom ne more biti miru, dokler bo v Iraku na oblasti Sadam Husein. V svojem govoru Hamenei ni niti rabil včasih učinkovitega, vselej pa zelo uporabnega diplomatskega jezika in je celo odkrito grozil Reaganovi administraciji. Drugo pomembno vprašanje pa je bilo, ali bodo v Varnostnem svetu lahko dosegli potrebno soglasje za sprejem sankcij (Američani so zahtevali embargo orožja) proti Iranu, predvsem pa, kakšno bo stališče Sovjetske zveze.

Stvari so sedaj veliko bolj jasne. Iran postavlja sicer težko sprejemljive pogoje, prvič pa se je vsaj pripravljen pogovarjati glede možnosti prekinitve sovražnosti. Po drugi strani se Sovjetska zveza zaenkrat ne mara zameriti Iranu, čeprav je bil Ševardnadze tokrat veliko bolj naklonjen možnosti sprejetja sankcij. Logična posledica takega stanja pa je ta, da se Varnostni svet OZN še ni odločil in se bo nategovanje vrvi med diplomati sedaj nadaljevalo. Ta je nedvomno pomembna zmagita italijanskega zunanjega ministra Andreottija, ki je vselej nasprotoval sankcijam in bil goreč pristaš mučnih in dolgih pogajanj. V včerajšnjem televizijskem intervjuju je šef italijanske diplomacije to tudi ponovil. Sedaj je žoga na italijanski strani igrišča, Italija namreč predseduje Varnostnemu svetu OZN, ki je pred dobrima dvema mesecema sprejel resolucijo o zaustavitvi zalivske vojne, zato vsi pričakujejo mrzlična diplomatska pogajanja med Rimom (oz. Andreottijem) in sprtima stranema. Ta pa je tudi zadnja možnost, težko je namreč verje-

ti, da bi še kdo drug lahko uspel tam, kjer bi strasten prijatelj Arabcev, Irancev, Rusov in Američanov klonil.

Kuvajtski dnevnik Al Rai al Am je objavil vest, da sta se v New Yorku sestala iranski predsednik Hamenei in izraelski zunanji minister Šimon Peres. Hamenei je na sestanku baje obljubil, da se bo zavzel za osvoboditev ameriških talcev v Libanonu, v zameno pa naj bi dobil ameriško orožje.

Iz Zaliva medtem prihajajo običajne novice. Iraška tiskovna agencija Irna je včeraj sporočila napada na supertankerja, ki sta bila namenjena k iranskemu petrolejskemu terminalu na otoku Karg. V sporočilu je rečeno, da je bil napad učinkovit, vsa letala pa so se vrnila nepoškodovana v iraške letalske baze. Iranska agencija Irna je oddala vest, da je v trgovskem središču Teherana v Kesavarz Boulevardu včeraj eksplodirala avtobomba. Gmotna škoda je bila zelo velika, ranjen pa naj ne bi bil nihče.

Američani so včeraj potopili iransko ladjo Iran Ajr, ki so jo v ponedeljek ponoči napadli, ker je polagala morske mine, vseh 26 zajetih mornarjev pa so s pomočjo islamskega Rdečega križa (imenuje se Zeleni polmesec) vrnili Iranu.

Polovica italijanskega vojnega ladjevja (tri fregate in pomožna ladja Vesuvio) ko jutri zapustilo Džibuti, ko bodo v pristanišče pripluli trije minolovci in reševalna ladja Anteo. Poveljnik eskadre admiral Mariani je včeraj obiskal francosko letalonosilko Clemenceau, obisk je pomemben spriču novice, da sta se Francija in Italija domenili za tesno tehnično-informacijsko sodelovanje v Zalivu. Obrambni minister Zanone je včeraj sporočil, da bo italijanska ladjevje v Zalivu sodelovalo tudi z ameriško floto, ki jo sestavlja 27 ladij.

Janez Pavel II. odgovoril na prošnjo mlade morilke

Papež se je osebno angažiral

za pomilostitev Paule Cooper

Paula Cooper

RIM — Glasnik Vatikana je sporočil, da je papež Janez Pavel II. prosil za pomilostitev Paule Cooper, temnopoltega dekleta iz Indiane, ki je pri petnajstih letih zakrivila okruten umor svoje prilietne učiteljice verouka.

Papežev poseg je strogo osebne značaja, saj ima Vatikan ustaljeno navado, da se direktno ne vmešava v notranje zadeve drugih držav. Med svojim pastoralnim obiskom v ZDA se je papež spretno izognil slehernemu komentarju na afero Cooper. Prav med bivanjem v ZDA pa so papežu izročili pismo, ki ga je lastnoročno napisala Paula Cooper. Janeza Pavla II. je prosila za posredovanje, njeni prošnji pa je papež ugodil šele ob svojem povratku v Vatikan.

Paulo Cooper, ki je letos praznovala svoj osemnajsti rojstni dan in postala polnoletna, je intervjuval tudi vatičanski radio, kar je dalo slutiti, da bi se lahko tudi Vatikan aktivno vključil v boj proti usmrtni dekleta. Do uradnega političnega posega pa je treba najbrž počakati, dokler ne bodo oblasti zvezne države Indiane sklenile sodnega itra smrtne obsodbe Cooperjeve. Sodne oblasti bi lahko še sprejele pozive milijonov ljudi, ki se borijo za življenje skesane morilke. Kljub obsojanju zločina, ki ga je zagrešila Paula Cooper, se dobršen del svetovne javnosti sprašuje, kako je mogoče obsojati na smrt mladoletnike. Cooperjeva je namreč simbol tridesetine otrok, ki v ameriških zaporih čakajo na izvršitev smrtne kazni.

V kratkem bi morali Pauli izročiti tudi prošnjo za pomilostitev, ki ga je podpisalo dva milijona Italijanov in milijon prebivalcev drugih evropskih držav.

Miroslav Košuta

Rekel ti bom

Čeprav se je šolsko leto začelo že pred nekaj dnevi, mislimo, da bo vsem otrokom vseh današnji dar: poezije Miroslava Košute z ilustracijami Klavdija Palčiča

Na današnji dirki za VN Portugalske v formuli 1

Dvoboj williams - ferrari?

□ □ □

V 1. jugoslovanski košarkarski ligi v Ljubljani

Olimpija presenetila Cibono

Poraz prvaka Partizana

□ □ □

Košarka: v uvodni tekmi B-2 lige v Trstu (17.30)

Danes Jadran - Castelfranco

□ □ □

Mednarodni odbojkarški turnir v Gorici

Odlične predstave v novi

telovadnici SZ Olympia

V Franciji aretirali

neofašista Affatigata

RIM — Iz Francije je šele včeraj prodrla vest, da so tamkajšnje oblasti aretirale, 16. septembra letos v Valenci, neofašista Marca Affatigata.

Ime neofašista je bilo večkrat povezano z imenom Licia Gellija. Slednji naj bi namreč, v desetletju 1974-1983, finančno podpiral atentate na toskansko omrežje italijanskih železnic. Affatigato je vpleten tudi v pokol na železniški postaji v Bologni, njegov kazenski iter pa beleži predvsem obsodbe zaradi podpore, ki jo je vestno nudil vrhom italijanskega neofašističnega prevarništva. Neofašist je namreč politično aktiven že pri šestnajstih letih, svojo prvo kazen na tri leta in pol zapora pa si jo je prislužil s kritejtem bega pajdaša Maria Tutija, ko je ta pobil dva policista pri Empoliju. Na štiri leta zapora je bil obsojen zaradi poskusa ponovne ustanovitve fašistične stranke.

Affatigato je nato zapustil Italijo, si uredil bivališče v Franciji, kjer se je tudi poročil, in si tako priskrbel novo državljanstvo. Tudi v Franciji je imel večkrat opravka s pravico. Tokrat ga je policija zajela s ponarejenimi čeki za 40 milijonov frankov (osem milijard lir).

Odvetnik hotel v Švico

z 31 milijardami v žepu

LOCRI — V Kalabriji je povsem upravičeno močno odjeknila vest, da so v Chiassu, na obmejnem prehodu s Švico, aretirali tri osebe, ki so skušale prekorčiti državno mejo z enaintridesetimi milijardami lir vrednosti v kovčku.

Obmejni finančni stražniki naj bi jih zasledili po golem naključju, ob običajnem pregledu prtljage. Trojica, ki jo je vodil v Kalabriji izredno znan odvetnik Giuseppe Lupis, pa ni znala obrazložiti agentom, kako to, da se je v kovčku nahajalo za 10 milijard lir vrednih čekov in skoraj 22 milijard lir v vrednostnih papirjih.

Odvetnik Lupis in njegova dva spremljevalca, katerih imena še niso znana, so zaenkrat obtoženi ilegalnega zbiranja kapitala na tujem, preiskava pa se je šele začela. V zaplenjenem kovčku so se namreč nahajali čeki, ki jih je izdalo indonezijsko obrambno ministrstvo (izplačila pošilk orožja?), Lupis pa je zaslovel kot branilec kalabriških mafijcev in je že presedel nekaj let v zaporu.

V pričakovanju zasedanja MMF in Svetovne banke V Washingtonu vrh bogatih in srečanje držav v razvoju

WASHINGTON — Industrijsko najbolj razvite države Zahoda in države v razvoju so že začele ločene sestanke v pričakovanju torkovega zasedanja Mednarodnega monetarnega sklada in Svetovne banke.

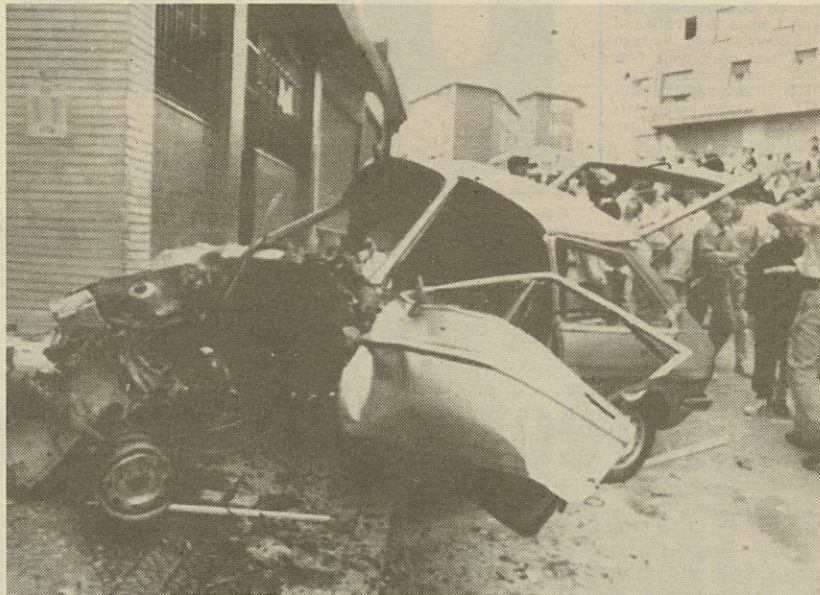
Na sedežu ameriškega zakladnega ministrstva se je večeraj najprej sestala »peterica« (ZDA, Japonska, ZRN, Francija in Velika Britanija), kasneje sta pristopili še Italija in Kanada. »Sedmerica« je razpravljala o široki paleti vprašanj, ki gredo od problemov gospodarske politike in koordinacijskih obvez do tempirane bombe prezadolženosti iz zahtev nerazvitih.

Kot vedno bomo iz sklepnega dokumenta ugotovili, da med sedmimi velikimi obstajajo le malenkostna razhajanja, da pa so ob ključnih vprašanjih enotni. Če pa pomislimo, da so od zadnjega vrha osrednje banke porabile kakih 70 milijard dolarjev, da so ohranile ameriško valuto na sedanji pariteti, si lahko le mislimo, kako »umirjeni« so bili pogovori. V bistvu smo ponovno pričla spopadu med ZDA na eni strani in Zahodno Nemčijo z Japonsko na drugi strani. Washington bi rad prisilil najbolj zdravi ekonomiji kluba bogatih, da več prispevata, tako v investicijah kot z odpiranjem svojih trgov.

V takem nespremenjenem položaju glede na vrh v Lovru so zahteve držav v razvoju v tako imenovani »Skupini 24« le pobožne želje. Nerazviti namreč trdijo, da so dolgovi že tako narasli, da države ne samo, da jih ne morejo več vračati, temveč niso v stanju plačevati niti obresti. Še več, nerazviti zahtevajo nova posojila s še ugodnejšimi pogoji, saj bodo le tako premostili sedanje težave. Trenutno jih le bodri spoznanje, da je direktor MMF Michel Camdessus predlagal trikratno povečanje s sedanjih 3 na 9 milijard dolarjev višino sklada, namenjenega najrevnejšim državam. ZDA že predlagajo, da bi breme večje finančne pomoči nerazvitim nosili Zvezna republika Nemčija in Japonska. V Bonnu in Tokiu pa se ogrevajo, da bi MMF v ta namen uporabil del svojih zlatih rezerv, ki znašajo 3.110 ton zlata. Washington se seveda temu najodločneje upira.

Nesporno pa je le dejstvo, da morajo razviti spremeniti svojo politiko. Dolžniška kriza se je namreč že tako izrodila, da jo lahko prebrodimo le s korenitimi globalnimi spremembami in ne samo z lepilnimi ukrepi, kot so lahko rifinansiranja dolgov in podobno. Seveda morajo pri tem tudi države v razvoju krepko zavirati rokave, da ne bi morebitne nove naložbe kot doslej spuhtele v gospodarsko skrajno vprašljive pobude.

Bombni atentat pri Bilbao

Baskovska separatistična organizacija ETA je ponovno pokazala zobe. Tokrat je počil avtomobil v Basauriju pri Bilbao (Telefoto AP)

Razprave o ustavi

LJUBLJANA — Toliko vročih in kritično zašiljenih razprav ter razmišljanj, kot jih je te dni slišati okoli spreminjanja zvezne in republiške ustave, v Sloveniji že dolgo ni bilo. Mnogi se namreč preprosto ne morejo sprijazniti z vse očitnejšo težnjo po centralizaciji, vodenju najvitalnejših stvari iz Beograda in se ob tem čutijo ogroženi, osebno in kot predstavniki slovenskega naroda, saj bi bila s tem močno okrnjena slovenska državnost, suverenost, samostojnost, vse tisto, kar je prinesel AVNOJ in kar je bil doslej nedotakljivi temelj jugoslovanske ustavnosti.

Potem tudi ni čudno, da je bilo vroče na zadnji seji predsedstva republiške konference SZDL in tudi na seji vseh treh zborov republiške skupščine dva dni kasneje, ko so razpravljali o ustavnih spremembah. Zelo odmeven je bil v republiški skupščini nastop Toneta Pavčka, znanega kulturnika in umetnika, čigar kritične besede so delegati pospremili z gromkim ploskanjem. Spregovoril je v imenu Društva slovenskih pisateljev, torej tistih, ki se ustavnim spremembam, ki dišijo po centralizmu in unitarizmu, najbolj upirajo. Tudi tako, da so napisali svoj koncept ustave Jugoslavije.

Tone Pavček je spregovoril o spremembah ustave in dejal, da gre za kočljive zadeve, če vemo, da te vodijo na slabše. »Dosedanja ustava iz leta 1974«, je nadaljeval Pavček, »je dandanašnji postala dežurni krivec za nefunkcioniranje funkcionarjev in države, zaradi svoje bojda prevelike decentralizacije so zdaj nakazali smer razvoja centralizaciji. Omejevanje in oženje pristojnosti, zakonodajne, izvršilne in sodne, federalnih enot in s tem krepitev in širjenje pristojnosti centra, zveze, države pomeni omejevanje suverenosti in državnosti republik, kar vsekakor ni korak naprej, temveč sta zagotovo dva nazaj.«

Gre po njegovem za nezaznane tendence sodobnega časa in nenačrtnost za zastoj v demokratizaciji slovenske in jugoslovanske družbe. »To kajpak ne pomeni,« je še dejal Pavček, »da ustavne spremembe niso potrebne, vendar v drugačni smeri, kot jih nakazuje osnutek. Spremembe bi morale biti v duhu zahtev sedanjega časa, pluralistične družbe na pragu enaindvajsetega stoletja, morale bi prinašati perspektive slovenskemu (in vsem drugim) narodu in slehernemu človeku v Sloveniji. Če to ni mogoče, tudi ni potrebno menjavati ustave vsake kvatre, da bi potem imeli mnogo ustav in mnogo kršenja zakonitosti, da bi imeli normativizem in malo pravnega reda, da bi bilo mnogo besed o odgovornosti in malo odgovornosti, da bi imeli kopico menjav in spreminjanj, a nobene resnične prenove.«

Zelo glasna je bila tudi Maľalda Pahor iz Pirana, ki je spregovorila v imenu svojih delegatov in je bila tudi proti spreminjanju ustave na tak način, kot ga kažejo predloženi amandmaji. Spraševala se je, če so ponujene vsebinske spremembe v osnutku amandmajev resnično tista osnova, na kateri bo družba lahko premostila sedanje krizno stanje na družbeno-ekonomskem in političnem področju.

Kljub takim in nekaterim drugim resnim pomislekom so delegati sprejeli sklep, da gredo v spreminjanje republiške ustave, ob tem pa je Miha Pangerc v imenu skupine delegatov iz Grosupljega predlagal, da sprožijo postopek za ugotavljanje odgovornosti zveznega izvršnega sveta in drugih organov za nastali gospodarski in politični položaj v Jugoslaviji, in to ne le o aferi Agrokomerc. Skupščina Slovenije naj ukrepa skladno s svojimi ugotovitvami, šele nato pa naj se nadaljuje javna razprava o spremembah zvezne in republiških ustav. (N. M.)

Na celjskem mladinskem festivalu razprave na treh okroglih mizah

CELJE — V Celju se danes zaključuje mladinski festival Zveze socialistične mladine Slovenije. Včeraj je množično politično rajejanje doseglo svoj višek, ki pa je marsikoga razočaralo. Nič ni ostalo od šokantnosti, provokativnosti in naivnega zanosa, ki so krasili lanskoletni festival v Novi Gorici.

Dopoldan so mladi sedeli za tremi okroglimi mizami. Za prvo so govorili o neposrednih volitvah in govorci so si bili edini, da Jugoslavija potrebuje neposredne, enostavne in demokratične volitve. Prisotni so slišali dosti že slišanih besed in nobene nove sveže ideje.

Za drugo mizo je tekla beseda o možnostih uvažanja delničarstva v samoupravni socialistični sistem. Zahtevali so večjo svobodo tržnega gospodarstva (kar pa je konec koncev vsaj v besedah zahtevala tudi jugoslovanska vlada) in enodušno podprli misel o delničarstvu kot najbolj primernem načinu pritegovanja denarja, ki ga imajo državljani doma spravljenega v nogavicah, v gospodarstvo. Pa vendar je bil v zraku občutek, da prisotni ne verjamejo, da bo do uvažanja delničarstva v Jugoslaviji kaj kmalu prišlo.

Tretja okrogla miza je bila posvečena kmetijski problematiki. Kljub mnogim pogledom in idejam, ki so si jih sodelujoči izmenjali, je kazalo, da nihče ne ve kaj s kmeti storiti. Zato je bila od vseh misli najbolj zanimiva tista, ki se je zavzela za samoorganiziranje kmetov, ki naj sami povedo, kaj bi bilo zanje najboljše.

Malce po poldnevu se je sestalo predsedstvo republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije, ki pa je moralo sejo preložiti. Kljub temu, da so v Celju skoraj vsi člani predsedstva, jih skoraj polovica ni prišla na sejo, na kateri bi morali razpravljati tudi o potrebnih kadrovskih spremembah na vrhu slovenske mladinske organizacije.

V popoldanskem dogajanju je prevladovala okrogla miza o svobodi tiska. Govorniki so bili še posebej kritični do zakonodaje na tem področju, ki da dovoljuje preveč prostosti državnim organom pri odločanju, kaj prepovedati in kaj ne in monopolu ljubljanskega radia in televizije nad oddajniškim sistemom v Sloveniji, ki da onemogoča samos-

tojen razvoj lokalnih in neodvisnih radijskih in televizijskih postaj.

Istočasno sta potekala še dva pogovora. Na razpravi o odnosu med ekologijo in tehnologijo je prevladoval strah pred prihodnostjo. Na pogovoru o kadrovski in organizacijski problematiki v slovenski in jugoslovanski mladinski organizaciji pa kljub številnim problemom, ki jih mladinska organizacija ima na tem področju (ta jugoslovanska mladinska organizacija že nekaj mesecev ni sposobna izvoliti predsednika, in to je le eden izmed njih), prisotni niso slišali nič konkretnega. Nasprotno, prej je mogoče reči, da so mladinski funkcionarji spet privlekli iz naftalina več deset let stare brezupne razprave na primer o tem, zakaj na sestanke mladinskih političnih organov ne prihajajo niti tisti, ki bi morali.

Celjani in gostje festivala so včeraj, tako kot predvčerajšnjim, uživali tudi izbrane dosežke s področja mladinske kulturne ustvarjalnosti.

D. V.

Izginilo 279 vagonov krme

VISOKO — Organi občinskega sekretariata za notranje zadeve Visoko vodijo preiskavo o izginulih 279 vagonih koruze v vrednosti 500 milijonov dinarjev. Farmi svinj in perutnine in tovarni živinske krme v vasi Dobrinje pri Visokem, ki posluje v sestavi sarajevske industrije mesa UPL.

O tem so obvestili republiški sekretariat za notranje zadeve in občinske organizacije. Samoupravna delavska kontrola je odkrila manko živinske krme, vendar ne vedo, kdo in kdaj je to količino ukradel. Ve se le, da je bila prevzeta iz državnih rezerv in da ni prišla v osnovno organizacijo. Nekatera dejstva kažejo tudi na to, da gre za načrtovano krajo, v katero naj bi bilo vpletenih več oseb. Na občinskem sekretariatu za notranje zadeve so povedali, da bo popolnejša informacija dostopna javnosti čez pet dni. (dd)

Sredozemska vprašanja na posvetu v Malagi

V španskem mestu Malagi so imeli te dni drugo konferenco o Sredozemlju. Pobudnik je bil Stalni evropski svet v Strasbourgu, udeleženci pa so bili predstavniki 16 držav z bregov Sredozemlja. Prvo konferenco o Sredozemlju so imeli pred dvema letoma v Marseillu.

Pobuda evropskega parlamenta je zlasti zanimiva, ker ne zaobehja samo članic te ustanove, pač pa tudi druge dežele na evropski celine, ki kajpak nastopajo samostojno. Dežele Severne Afrike nimajo organizma, ki bi jih predstavljali, njihova prisotnost pa je v vsakem primeru dragocena. Gre navsezadnje za poskus bolj urejenih in trajnejših stikov na vročem sredozemskem področju, kjer so intresi dežel, ki jih obliha Sredozemsko morje, žal še zmeraj v ozadju.

Tudi na sedanji konferenci je prišlo do izraza stremljenje, da bi neposredni eksponenti sredozemskega bazena zlasti na nekaterih področjih pričeli razvijati »svojo« politiko. Organizatorji konference so jo sicer predstavili, kot prvič v Marseillu, bolj kot tehniško srečanje, v bistvu pa je šlo tudi tokrat za politične motive.

Dnevni red je namreč obsegal problematiko medregionalnega gospodarskega sodelovanja, tehnološke novosti v komunikacijah in transportu, naposled pa še turizem. Res je, da je tudi tokrat šlo bolj za nanizanje problemov in možnosti, toda to je le bistveno za poznejše stvarno reševanje problemov. Sklepov niso sprejeli, menili pa so, da je tematika izredno »žgoča« za Sre-

dozemlje in da jo bodo začeli proučevati v širši sferi.

Udeleženci so kar pogosto navedli, da je prednost srečanja v tem, ker ga ne ovirajo politične, ideološke ali pa kulturne razlike. Pot za konkretne dogovore seveda ni postlana z rožami, saj nekdanji zgodovinski antagonizmi (Južna Evropa in arabski svet) še niso povsem zamrli, željo po dialogu in sodelovanju pa le izpričujejo in eni in drugi.

To željo bo v kratkem lahko potrdila konvencija o kulturnem sodelovanju, o čemer so prav tako razpravljali na drugem zasedanju v Malagi. Baje so se dogovorili za skupino, ki bo pripravila osnutek.

Priprave za kulturno konvencijo so tolmačili kot prizadevanje, da se razdalja med Južno Evropo in Severno Afriko zapolni in obogati z novimi kvalitetami »sožitja in dejavnih naporov« za sodelovanje na tako kritičnem območju, kot je Sredozemlje. Nekdanji avstrijski zunanji minister Willibald Pahr, ki je zdaj predsednik svetovne organizacije za turizem, je izpostavil kulturo in turizem kot »vlečnega« elementa v nujni po sodelovanju.

Izhajajoč iz stališča, da naj Sredozemlje postane most med pomembnimi deloma evropske in afriške celine, so bile na konferenci opazne tudi tendence, da bi čimprej sprejeli vsaj »delne« sporazume o posameznih problemih. S tem bi namreč preskočili oviro, ki jo predstavlja priprava za sprejem celovitih sporazumov, obenem pa tudi olajšali, se pravi pospešili njihovo »dozorevanje«.

MIRO KOCJAN

● Divide

NADALJEVANJE S 1. STRANI

čunajo. Obrambni minister Zanone se sicer zadnje dni vneto meni z zavezniki, pričakovati pa bi bilo, da bi gospodarska, politična in diplomatska velesila, kot Italija želi biti, za to predhodno poskrbela. Vse to ob predpostavki, da je izbira pravilna, v nasprotnem primeru je zgoraj povedano itak odveč.

Ob vojaškem obstaja tudi diplomatski aspekt zadeve. Resolucij o nujnosti prekinitev zalivskega spopada je bilo doslej sprejetih že osem. Pred dobrima dvema mesecema so se na sežu OZN v New Yorku prvič pri obravnavi tega vprašanja zbrali zunanji ministri petih stalnih članic Varnostnega sveta OZN in najbolj pomembnih zahodnih držav (tudi to dejstvo sicer priča, koliko jim je bil konec zalivske vojne doslej pri srcu). Sprejeli so resolucijo št. 598, ki narekuje takojšnje premirje in etapni konec vojne. Če abstrahiramo razne diplomatske nianse, je ostala zadnja pobuda mrtva točka in nič ne kaže, kljub napovedani dobri volji vseh prizadetih, da bi se v bodoče lahko kaj spremenilo. Težko je namreč verjeti, da se bo spopad med iranskimi šiiti in sunitskim irskim vodstvom v deželi, kjer je večina prebivalcev šiitske ločine, zaključil z remijem. Vsem je jasno, da Zahod nima več vajeti v svojih rokah in zaradi tega principa divide et impera ne more več uveljavljati, kateri žrebec pa je hitrejši, še nihče ne ve. Prav zato je vedno več tistih, ki mislijo, da ima prav Husein, ko pravi, da bodo Iranci klonili, le če enostavno ne bodo imeli več denarja za vojno. Da bi to dosegli, pa je potrebno soglasje vseh. To pa je drugo poglavje.

uradno priznan jezikovni licej

sedež državnih izpitov

tehnični zavod za računovodje

uradno priznan prvi razred in
v teku je postopek za priznanje
ostalih razredov

srednja šola nadoknaditev izgubljenih let

geometri - knjigovodje
učiteljišče - liceji
vrtnarice - srednja šola

informatika poklicni tečaji

tajništvo podjetja
programerji IBM - strojepisje
stenografija - jeziki
knjigovodstvo - aranžerstvo
finančni svetovalci

VPISOVANJE
v dnevne in večerne tečaje:
NOV SEDEŽ
TRST
UL. LAZZARETTO VECCHIO 24
TEL. 040/307440 - 307416

Založbe posameznih manjšin so odskočna deska v Evropo

ŽELEZNA KAPLA — Na včerajšnjem Srečanju pisateljev narodnostnih skupnosti na Obirskem je tekla beseda o vprašanju založništva v okviru manjšin. Uvodne besede je podala pesnica Maja Haderlap, ki je spregovorila o koroški stvarnosti in možnostih, ki jih ima v tem okviru literatura. Gre torej za možnost odmeva novih tokov, ki jih uveljavlja predvsem mlajši pisateljski rod, kar pomeni, da smo pri osrednjem vprašanju neke kulturne identitete, ki ji preti nevarnost, da ostane na nizkih legah in hkrati je tu problem pisateljev, ki hočejo in morajo delovati z večjimi in dalekosežnimi ambicijami. Helga Mrčnikar je nato spregovorila o novih načrtih založbe Drava in prav Drava je bila osrednji predmet diskusije.

Po začetni ostri polemiki o finančni krizi, ki je privedla do odstavitve bivših urednikov založbe Drava, se je diskusija le premaknila na plodnejši tir in sicer v razmišljanje o možnosti prodora slovenske književnosti v Evropo. V to smer je bilo naravnano tudi predavanje Marka Kravosa o perspektivah slovenskega založništva v Trstu. Spregovorili so tudi predstavniki Gradiščanskih Hrvatov, Obalne skupnosti Italijanov, madžarski pesniki iz SRS in drugi.

Vsekakor je iz razprav izšlo jasno prepričanje, da so manjšinske založbe dragocenost, saj bistveno pripomorejo h kulturni rasti manjšin, istočasno pa je bilo jasno, da si prav manjšine izrazito želijo, da bi se njihova umetniška beseda slišala in brala v širših kulturnih krogih, to pa pomeni čim bolj bo slovenska književnost znana v Evropi, tem bolj bo poznana tudi tista kultura, ki se dogaja in razvija v okviru manjšin. Prav besede o možnosti, kako prodirati v svet in kako si s tem utrjevati položaj, je bistven izziv in hkrati potreba tega obirskega srečanja.

ACE MERMOLJA

Dobri pogoji za uresničevanje deželnega razvojnega načrta

TRST — Pred letno dopolnitvijo deželnega razvojnega načrta in izdelavo novega dolgoročnega proračuna Dežele za obdobje 1988—1990, je odbornik za načrtovanje in proračun Nemo Gonano podal analizo in podčrtal najznačilnejše momente gospodarskega položaja FJK. Pri tem je poudaril tudi nekatere smernice, ki jih vsebuje načelen načrt, katerega je odobril julija deželni odbor in ki ga sedaj ocenjujejo gospodarski in družbeni dejavniki. Iz tega načrta izhajajo nekatere temeljne postavke za nadaljnji razvoj naše dežele.

Analiza odbornika Gonana jemlje v pretres obdobje od leta 1980 do leta 1986 in primerja demografske, zaposlitvene in gospodarske parametre s stanjem v severovzhodni Italiji in državi na splošno. Nastale spremembe, pravi Gonano, kažejo pri populaciji na negativen trend; tudi delovna sila je manjša v primerjavi z drugimi predeli države in tudi kar zadeva zaposlitveno raven je ta pod črto ostalih dežel.

Interpretacija teh podatkov pove, da je Furlanija-Juljska krajina huje občutila zaposlitveni padec, ki je posledica krize in restrukturacije celotnega italijanskega produktivnega aparata. Po drugi strani pa so v deželi zabeležili pozitivne rezultate, predvsem kar zadeva restrukturovanje za učinkovitejšo zoperstavljanje mednarodni konkurenci. In čeprav se je ta proces krepko poznal pri zaposlovanju, gre poudariti, da je raven inovacije deželnih gospodarskih struktur sorazmerno na višji ravni kot drugod.

Deželni odbornik je posredoval tudi sliko intervencij Dežele v proizvodnem sektorju. Največ sredstev so dodelili v letih 1984-85, kar 44 oziroma 38 odstotkov deželnega proračuna (300 milijard), medtem ko so lani dodelili sredstev za 200 milijard, kar pa je vseeno za 10 odstotkov več kot leta 1983. Cilj tega velikega napora je bil usposobiti deželne gospodarske strukture za racionalizacijo proizvodnih procesov, omejevanje stroškov proizvodnje, izboljšanje finančnega proračuna itd.

Lep uspeh mladih gasilcev iz Komna

Na letošnjem republiškem tekmovanju v gasilskih veščinah za pionirje, pionirke in veterane, ki ga je organizirala Gasilska zveza Slovenije 19. in 20. septembra v Ribnici, sta pionirski ekipi Gasilskega društva Komen osvojili dobre rezultate.

Na tekmovanju v Ribnici so obalno kraško regijo zastopali pionirji Gasilskega društva Komen, ki so sodelovali v skupini A (tekmovalci od 7 do 10 let) in v skupini B (starost od 10 do 14 let). Pionirji GD Komen-Brje so se uvrstili na 10. mesto, pionirji B GD Komen pa na 11. mesto. Poleg komenskih pionirjev, katerih delo in uspehe spremlja mentor Bojan Žerjal, so se tekmovanja udeležili tudi veterani GD Materija, ki so se uvrstili na 19. mesto.

Zadovoljni nad uspešno organizacijo so se komenski gasilci-pionirji vračali iz Ribnice. Republiško tekmovanje je dokazalo visoko strokovno sposobnost vseh pionirjev (sodelovalo jih je preko 2.000) in gasilskih veteranov. Doseženi rezultati pa so plod aktivnega dela s pionirskimi gasilskimi organizacijami in njihove neutrudne želje, da postanejo dobri gasilci z vsemi lastnostmi, ki odlikujejo gasilce. Tako dobri rezultati pa ne bi bili doseženi, če ne bi njihovi mentorji posredovali vse svoje znanje in jim posvečali veliko truda in časa. Vsi gasilci so sodelovali v paradi, prisluhnili pestremu kulturnemu programu, najboljši pa so bili nagrajeni z ribniškimi spominki suhe robe. Ogleдали pa so si tudi pomembne mejnike v zgodovini NOB v Ribniški dolini (Jelenov žleb, Ogenjco in Travno goro), ob zaključku tekmovanja pa so se udeležili zabavnega in družabnega večera.

Na lovorikah pa komenski gasilci ne smejo zaspiti. Člani se že sedaj pridno vadijo za nastop na republiškem tekmovanju, ki bo 10. in 11. oktobra v Kopru in na katerem bodo poleg GD Komen sodelovali tudi gasilci GD Senožeče.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Slovenska izseljenska matica kot vez slovenstva

Pred nedavnim je potekala v Kranju šesta izvedba t. i. poletne šole slovenskega jezika, tradicionalne pobude, ki jo za slovenske rojake po svetu prireja Slovenska izseljenska matica. Letošnjih tečajev poletne šole (pri katerih je tokrat sodelovala tudi tamkajšnja Srednja šola pedagoške, računalniške in naravoslovno-matematične usmeritve) se je udeležilo 32 slušateljev iz 12 držav, ki so poleg 100 ur jezikovnih vaj imeli priložnost, da se seznajajo z družbeno-kulturno stvarnostjo v Sloveniji. O pobudi sami in pa o delovanju Slovenske izseljenske matice smo se pogovorili s predsednikom te ustanove Mitjo Vošnjakom, znanim romanopiscem in bivšim diplomatskim funkcionarjem. Na področju poklicne diplomacije je Vošnjak opravljal številne odgovorne funkcije (med drugim je bil med leti 1954 in 1959 generalni konzul SFRJ v Trstu).

Poletna šola slovenskega jezika spada med tradicionalne pobude Slovenske izseljenske matice za rojake po svetu. Katere so še druge oblike povezovanja z izseljenci?

Naša osnovna naloga je v seznanjanju rojakov po svetu, in to ne samo prve generacije, marveč tudi vseh ostalih. Rojake po svetu seznanjamo s staro domovino, njeno kulturo in jezikom, poleg tega pa čutimo dolžnost, da jim omogočimo stike s svojim narodom, čeprav so se nekateri že dolgo tega ločili od njega. V ta namen deluje šola poletnega jezika. Kar se tiče naše izdajateljske dejavnosti bi povedal, da izdajamo revijo Rodna gruda, nadalje Izseljenski koledar, pred nedavnim pa smo začeli izdajati revijo Slovenija-Jugoslavija, ki izhaja v angleškem jeziku. Povrh izdajamo celo vrsto publikacij, ki so jih napisali naši rojaki (tipičen primer je Louis Adamič, poleg njega pa imamo še druge avtorje). Ena od oblik vzdrževanja stikov z našimi rojaki so tudi gostovanja, ki jih prirejamo. Tu bi omenil razne kulturne skupine, ki potujejo po svetu, npr. Slovenski oktet, trio Terlep, narodnozabavni ansambli itd. Omenil bi tudi prof. Dolarja, ki je letos imel v Ameriki predavanje o slovenski književnosti, Trubarjevih proslavah itd.

Kakšne pa so največje težave pri navezovanju stikov z izseljenci? Znano je npr., da se izseljenske skupnosti rade utaplajo v skupnosti

večinskih narodov, ponekod pa so stiki pretrgani zaradi političnih razlogov...

Takih, ki nečejo imeti stikov z matično državo je vsak dan manj. Mi nismo ozkogledni in ničemer in niti nismo podaljšana roka naših politikov ali države. Smo društvena organizacija, ki želi biti čimbolj odprta.

Poleg stikov, ki jih gojimo z izseljenci, vzdržujemo tesne vezi tudi z najrazličnejšimi tukajšnjimi društvi, to pa ne samo zaradi konkretnih interesov (npr. zaradi plasiranja knjig, vzpostavljanja gospodarskih vezi preko nas), ampak zaradi tega, ker smatramo potrebno, da se širša javnost zanima za probleme naših ljudi razseljenih po svetu deloma zaradi političnih, še bolj pa zaradi ekonomskih razlogov.

Torej po vašem mnenju je še zmeraj mogoče govoriti o narodu, ki je svoje najboljše sile razpršil po svetu.

Smatram, da je izseljenstvo slovenska rana in bolečina, hkrati pa slovenski ponos. Na to, kar so naši ljudje po svetu ustvarili in kako so se uveljavili, smo lahko samo ponosni.

O ugledu, ki ga uživajo naši rojaki po svetu, sem se lahko prepričal ob

številnih priložnostih. Letos sem npr. spoznal celo vrsto rojakov iz Latinske Amerike, med drugim tudi nekoga, ki pripada že četrtri generaciji tamkajšnjih Slovencev in ki je po padcu vojaške diktature v Argentini sprva postal minister za kmetijstvo v pokrajini Santa Fe, zatem pa voditelj zadrugne organizacije. Srečen sem bil, ko sem spoznal, kako zelo lepo obvlada slovenski jezik. Ravno tako sem bil ponosen, ko so prišli na obisk k nam slovenski gospodarstveniki iz Argentine in Brazilije, med njimi tudi dva brata, ki sta lastnika največje tovarne opreme za kempiranje na jugu Brazilije. Takih primerov pa je še in še.

Najbolj živahne stike imate po vsej verjetnosti z generacijami izseljencev, ki so se pozno selili v tujino in pa z izseljenskimi skupnostmi, ki so najbolj številne, npr. s Slovenci iz ZDA...

Dokler je živel generacija, ki je dobro obvladala slovensščino, so bili stiki z izseljenci v ZDA zelo razviti. Zdaj mnogih iz te generacije ni več, tako da pogovor, kadarkoli srečam rojake iz ZDA, skoraj vedno nanese na skupne prijatelje, ki so umrli. Danes se je v

stiku z dobršnim delom tamkajšnjih Slovencev treba malone posluževati kakšnega drugega jezika, medtem ko je s tistimi, ki so slovensščino ohranili, sodelovanje lažje.

Glede skupnega števila Slovencev, ki živijo po svetu, so približne ocene vsekakor zelo tvegane...

Vsakršna ocena je zelo tvegana, računamo pa, da je izseljena približno tretjina slovenskega narodnega telesa.

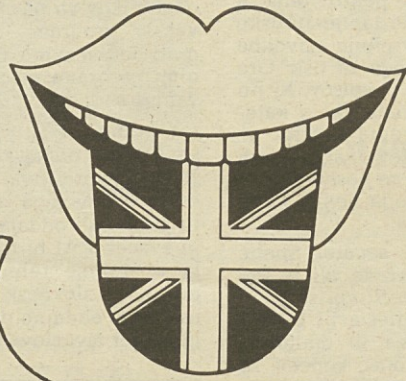
Pogovor zapisal
IVAN VOGRİČ

angleškega jezika

se naučiš na

BRITISH SCHOOL

Ul. Torrebianca 18 - Tel. 69453 - 69140

TEČAJI ANGLEŠKEGA JEZIKA ZA ODRASLE

Angleški predavatelji: ki so specializirani v EFI (poučevanje angleščine kot tujega jezika). **Tečaji** so primerni za vsa starostna obdobja in poklice. Izbirate lahko med 8 različnimi termini: dopoldne, popoldne ali zvečer. Tečajnikom je na razpolago **center »multi media«** (računalniki, jezikovni laboratorij, video center, knjižnica) in **»self/access centre«** za tiste, ki imajo težave z urnikom; učilnice in dvorane za branje ter video so vedno odprte. **Garancija:** center AISLI, utrjevanje snovi, brezplačno ponavljanje. **Edini uradni center Cambridge University za Furlanijo-Juljsko krajino.**

DANIELLE STEEL

72.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frelj

»Precej časa sem porabila, da sem jo nanesla, mama. Zato je zdaj ne bom obrisala.« »Prisili me,« sta bili edini besedi, ki ju je pozabila dodati; sicer pa Faye ni bila pričrana, da bi ji to uspelo.

»Bodi pametna, ljubica. Videti je nekoliko pretežka.«

»Kdo to pravi?«

»Daj no, važička, operi si to sranje.« Greg je pridrvel iz hiše, oblečen v hlače kakijevе barve in modro oxfordsko srajco, s kravato, ki mu je stala postrani in za katero bi človek rekel, da je več let preležala pod posteljo. Njegovi športni čevlji so bili obtočeni in lasje mu niso hoteli ležati tako, kot je hotel. Kljub očitnemu nasprotju med očetovim dobrodušnim slogom in sinom je bil fant živa kopija očeta; Faye se je morala masmehtniti, ko je pogledal Val in skomignil. »Res si videti trapasta.« Njegove besede so samo razdražile sestro.

»Brigaj se za svoje zadeve... sicer si pa tudi sam samo trapast mulec.«

»No ja, nekaj ti povem. Ne bi hotel ven z dekletom, ki bi imelo na obrazu toliko svinjarije.« Preletel jo je s pogle-

dom in pokazal, da mu ni všeč. »Pa tudi obleka je pretesna. Joški ti štrlijo ven.« Rahlo je zardela, nato pa takoj pobesnela. Hotela je namreč, da bi bile prsi bolj poudarjene, vendar ni marala, da bi njen zopni brat opozarjal na to. »Videti si kot cipa.« To je povedal popolnoma neprizadeto, toda njene oči so se razprle in divje je zamahnila proti njemu ravno v trenutku, ko je iz hiše stopil Ward in zakričal na oba.

»Hej, vidval Vedita se dostojno! Danes je matura vajinega brata.«

»Rekel mi je, da sem cipa!« Valerie je bila besna nanj, Vanessa pa je bila videti dolgočasna. Ves čas sta se prepirala o istih stvareh in Vanessa je skrivaj pritrjevala Gregu. Sicer pa to ni v nobenem pogledu vplivalo na Valerie. Bila je trmasto odločena, da bo storila samo tisto, kar bo hotela, ali pa bo vsem zagrenila ostanek dneva. Podobne izpade so doživeli že vsaj tisočkrat.

»Kajne, očka, da je videti natančno takšna?« Greg se je branil pred njenimi divjimi zamahi. Faye, ki je stala poleg, je zaslislala, kako se je razprala zmečkana modra oxfordska srajca.

»Nehajta!« Brezupno; kadar sta se takole vedla, sta jo popolnoma izčrpala. To sta navadno počela takrat, ko je bila do kosti utrujena po slabem dnevu v studiu. Minili so dnevi, ko jim je ob ognju tiho brala pravljice za lahko noč; sicer pa sploh ni bila dosti doma. V zadnjih letih so njeno vlogo prevzele varuške in sobarice, tako da se je včasih vprašala, ali ni morda to ocena, ki jo mora plačati. Bili so dnevi, ko sta ji popolnoma ušla z vrvice, kot na primer zdaj. Toda vmešal se je Ward, ki je pograbil Val za roko in jo nagovoril z odločnim glasom, ki jo je pomiril.

»Valerie, pojdi in si umij obraz.« V njegovih besedah ni bilo nič dvournega, nič prostora za prepiranje; medtem ko je gledal na uro, se je še za hip obotavljala. »Odpeljemo se čez pet minut, s teboj ali brez tebe, čeprav mislim, da bi morala biti zraven.« S temi besedami ji je obrnil hrbet in pogledal Faye. »Kje je Anne? Zgoraj je nisem našel.« Vedita je toliko kot on, saj sta skupaj prišla iz službe.

»Bila je še tukaj, ko sem telefonirala. Van? Ali veš, kam je šla?«

Vanessa je zmignila z rameni. Tega otroka je bilo nemogoče nadzorovati; prihajal je in odhajal, z nikomer se ni pogovarjal in večino časa je preždel v svoji sobi s knjigo v roki. »Mislim, da je zgoraj.«

Greg je za hipec pomislil. »Mislim, da sem jo videl, ko je šla čez cesto.«

»Kam pa?« Ward je začel izgubljati potrpežljivost. Položaj ga je začel spominjati na neznosne družinske počitnice, na kakršne so hodili nekoč, na primer v dolino Yosemite, dokler si s Faye nista mogla privoščiti, da jih pošljeta v poletni tabor in užijeta malo miru. Ne, da ni imel rad svoje družine, toda včasih ga je ta družina spravljala ob pamet, in to je bila ena izmed takšnih priložnosti. »Si videl, kam je šla?« Opazil je, da je Val izginila v hišo, in upal, da si bo obrisala nekaj šminke in se morda preoblekla, čeprav bi bilo skoraj preveč upati še na to; tako je tudi bilo.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Po ugotovitvah študije profesorja A. Marvina

Lokacija sinhrotrona pri Padričah ustreza vsem zastavljenim pogojem

Izgradnja tržaškega svetlobnega generatorja znotraj Raziskovalnega območja, na prostoru z oznako AR1, odgovarja vsem pogojem, ki jih je postavila posebna tehnična komisija za izbiro lokacije. Trditve izhaja iz študije, ki jo je za tržaško sekcijo WWF izdelal in podrobno pojasnil na včerajšnji tiskovni konferenci fizik, profesor Alessandro Marvin.

Obsežno gradivo s podatki, dobljenimi z računalniško obdelavo, dokazuje predvsem velike vrzeli v meritvah in raziskavah, ki so jih doslej opravili strokovnjaki za izbiro najustrežnejše lokacije. Poleg tega, da je potrebno upoštevati dolgo vrsto dejavnikov, ki bodo posredno ali neposredno vplivali na izredno občutljive mehanizme svetlobnega generatorja, so tu še razhajanja med izvedenci ob najrazličnejših tehničnih vprašanjih, kakršno je na primer tisto o vplivu vodoravnih in navpičnih tresljajev, ki jih povzročajo prometne žile ali druge dejavnosti v bližini. Nenazadnje pa gre še za finančno plat izgradnje generatorja oziroma za vprašanje, kolikšne stroške prinašajo različne izbire lokacije sinhrotrona.

Za lokacijo AR1 je bilo rečeno, da je preblizu avtocestne mreže in da bi izkop zahteval prevelike finančne žrtve. Iz študije profesorja Marvina pa izhaja, da sta trditvi iz trte izviti. Meritve, opravljene na prostoru lokacije T10 dokazujejo, da so motnje in tresljaji, ki jih povzroča bližina ceste oziroma težkega tovornega prometa, za sinhrotron sprejemljivi že v primeru, da znaša razdalja med njimi 10 metrov. Z večanjem te razdalje za nekaj nadaljnjih desetih metrov pa se motnje hitro porazgubijo. Glede potrebnih izkopov (sinhrotron mora namreč sloneti na trdni podlagi) pa prof. Marvin trdi, da je za izgradnjo generatorja, kakršnega imajo v Grenoblu (torej mnogo večjega od tistega, ki je predviden za Trst), potrebno izkopati manj od tistega, kar je bilo predvideno in sprejeto za lokacijo T8 pri Bazovici (kot izhaja iz t. i. študije Brambati, sloneče na predpostavki o generatorju z močjo 5 GeV in ne 2 GeV, kolikor bo zmogel bodoči tržaški sinhrotron). Še posebno pa se potreba po izkopava-

nju materiala (ki bi ga sicer v Trstu koristno uporabili, na primer v ekološke namene pri zasipavanju morja) zniža spričo dejstva, da mora sinhrotron sloneti na osnovi, ki ne mora biti nujno v celoti skalnata, pač pa je dovolj tudi 80 odstotkov skalnate podlage. V tem primeru bi se namreč obseg izkopavanja znižal za polovico, ne da bi bila kakorkoli ogrožena stabilnost generatorja, ali natančneje, njegovega akumulacijskega prstana.

Študija je upoštevala še vrsto drugih pogojev, ki sta jih za izgradnjo sinhrotrona postavili tehnična oziroma znanstvena komisija. Eden od teh je možnost širjenja laboratori-jev: prof. Marvin trdi, da je na območju AR1 možno zgraditi dva generatorja enakih dimenzij, ki bi bila enaka grenobel-skemu, medtem ko bi z 12-odstotno omejitvijo premera (od 136 na 120 metrov) lahko zgodili celo tri. Če bi se odločili za različno velike premere — pravi Marvin — pa bi lahko izkoristili celo tretjino razpoložljivega prostora. Na območju AR1 nadalje po doslej znanih podatkih ni nobenih jam (ki jih je na območju T8 kar sedem v loku 450 metrov), medtem ko so litološke in strukturalne značilnosti terena opredeljene kot optimalne.

Iz vseh tehničnih podrobnosti, ki so vsebovane v dveh obsežnih in grafično nazorno opremljenih poročilih prof. Marvina pa končno izhaja, da še nedokončani projekt za italijanski oziroma tržaški sinhrotron potrebuje temeljito predelavo, če že ne celo popolnoma novo zasnovo. Ne gre namreč več za evropski sinhrotron, pač pa za polovico manjšega od tistega v Grenoblu, kar v bistvu pomeni, da bi bilo potrebno ponoviti geološke raziskave, potrebne za izbiro najprimernejše lokacije. Iz Marvinove računalniške obdelave razpoložljivih podatkov o različnih lokacijah pa vsekakor izhaja, da lokacija AR1 znotraj Raziskovalnega območja ne predstavlja nobenih nepremagljivih ovir za uspešno izgradnjo in morebitno bodočo širitev tržaškega svetlobnega sinhrotrona. WWF bo študijo seveda poslala na vsa ustrezna mesta in si po svojih močeh prizadevala, da bodo odgovorni prisluhnili njenim ugotovitvam.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1987-88

Branislav Nušić
SUMLJIVA OSEBA
komedija, SSG, režija Dušan Jovanovič

Bertolt Brecht
MALOMEŠČANSKA SVATBA
komedija, gostovanje Drame SNG Ljubljana

Ivan Cankar
KRALJ NA BETAJNOVI
drama, SSG, režija Mario Uršič

Milan Jesih
PTIČI
glasbena komedija, gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega

Molière
ZAGRABITE SGANARELA!
tri komedije, gostovanje SLG Celje

Franco Brusati
GALANTNI POGOVORI
igra v dveh dejanjih, SSG, Režija Boris Kobal

Thornton Wilder
ŽENITVENA POSREDOVALKA
komedija, gostovanje Drame SNG Maribor

ABONMA V TRSTU

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma do 3. oktobra od 9. do 14. ure, tudi po telefonu 734265. Vpisovanje novih abonentov od 5. oktobra od 10. do 14. ure in od 16.30 do 19.30, ob sobotah od 10. do 14. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.

ABONMA V GORICI

Vpisovanje abonentov od 1. do 19. oktobra vsak delavnik od 17.30 do 19. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure v Kulturnem domu, Ul. Brass 20, tel. 33288.

ABONENTI IMAJO PRI PREDSTAVAH IZVEN ABONMAJA 25% POPUSTA

Vprašanje sen. Spetiča vladi o žaljivem ezulskem pamfletu

Kdaj podpis konvencije o slovenskih TV oddajah?

Senator Stojan Spetič je te dni naložil predsedniku vlade Gorii in pravosodnemu ministru Vassalliju pismeno vprašanje v zvezi z žaljivim vsebino pamfleta, ki so ga prodajali organizatorji ezulskega shoda v Trstu na robu razstave o »latinski-beneški in krščanski podobi Istre in Dalmacije«.

Spetič je: še posebej opozoril na dejstvo, da razen omembe pokroviteljstva avtonomne dežele. Furlanije-Juljske krajine, pamflet ne vsebuje navedbe avtorja, niti odgovornega za tisk. Gre za pamflet, sestavljen iz spisov, ki jih prevečajo rasistični predsodki, v katerih se izkivljiva zgodovina in kjer ne manjka odkritih žalitev, namenjenih sosednjim narodom in še posebej proti Slovincem, ki že stoletja živijo v teh krajih skupaj z Italijani.

Glede na vse to je senator Spetič vprašal predstavnike vlade, ali se jim ne zdi primerno preveriti pristop, ki ga je vlada dala manifestaciji z udeležbo ministra Santuza in oddelkov oboroženih sil. Gre, konec koncev, za manifestacijo, ki je škodovala dobrososedskim in prijateljskim odnosom na meji.

Končno želi Spetič vedeti, ali ni brošura zaradi svoje vsebine vredna pozornosti sodnih oblasti, saj ščeva k rasni in narodnostni mržnji ter grobo krši vsebino prvih členov italijanske ustave.

Z vprašanjem vladi in še posebej ministru za pošte in telekomunikacije, pa je sen. Spetič v prejšnjih dneh opo-

zoril tudi na dejstvo, da po 12 letih še ni bila podpisana konvencija o slovenskih televizijskih oddajah, glede katere predstavlja jasno obveznost zakon o reformi RAI TV št. 103 iz leta 1975.

Glede na nastale težave in probleme se sen. Spetič sprašuje, ali bi ne bila preprostejša rešitev, če bi država in RAI uredila deželno »minimrežo« oddajnikov za povsem samostojne slovenske programe, saj bi se tako izognili nevšečnemu koordiniranju z drugimi programi in njihovemu izključevanju iz vsedravnih omrežij.

Gre namreč za to, da je uresničitev slovenskih oddaj na tretjem omrežju že sedaj vprašljiva, saj je izgubila odbršen del svojega »deželnega« značaja in praktično oddaja ves dan popoldne in zvečer. RAI bi torej lahko izkoristila obstoječe tehnične možnosti in uresničila slovensko televizijo kot samostojno oddajno postajo za tri pokrajine, kjer živi slovenska manjšina.

V torek zaprti uradi v Zgoniku

Zgoniška občinska uprava sporoča, da v torek, 29. t. m., ob praznovanju patrona sv. Mihaela ne bodo delovali občinski uradi, otroški vrtci in službe kot prevoz učencev, šolska kuhinja in smetarska služba.

Včeraj predstavljena tiskovna konferenca

Gledališče Verdi napoveduje za letos posebno bogato sezono

Včeraj so predstavili operno sezono 1987/88 gledališča Giuseppe Verdi. Prejšnja leta je bila sezona tega gledališča sorazmerno kratka, saj se je začela po novem letu in je trajala do velike noči. Letos pa se bo operna sezona začela v drugi polovici oktobra in se bo zaključila šele pozno spomladi, maja meseca.

Letos bo gledališče predvajalo 9 del, rekordno pa bo število predstav (81 abonmajskih, 4 pa izven abonmaja, ki bodo namenjene gledalcem celotne dežele).

V letošnji repertoar so organizatorji vključili nekaj zelo znanih oper (Aida, Bohème), gledališče se lahko letos ponosa s prvo državno izvedbo dela Povratek Casanove, tri opere pa bo predstavilo občinstvu v originalu, Carmen in Fausta v francoščini, Arianno iz Naxosa pa v nemščini.

Nova sezona se bo začela 20. oktobra z opero Carmen (Georges Bizet), pod vodstvom režiserja Petra Werhahna. Na običajnem slavnostnem večeru bosta prisotna sponzorja SIP Spa ter Informatica Friuli-Venezia Giulia Spa.

Novembra meseca bo na sporedu delo Prijatelj Fritz (Pietro Mascagni), ki jo je gledališče zadnjič predvajalo pred 30 leti. Ob tej priložnosti bo orkester vodil Evelino Pidò.

Hči polka (Gaetano Donizetti), je vesela in razigrana opera. V vlogi najdenke, ki jo nato posinovi vojaški polk, bo igrala Luciana Serra.

Po novem letu pa bo tržaško gledališče Verdi gostovalo baletne skupine

državnega gledališča v Marseillesu, ki jih vodi francoski koreograf Roland Petit. Prejšnja leta so v Trstu ti plesalci želi velik uspeh. Tržaški publiki se bodo letos predstavili z baletom Sinji angel, ki ga je uglasbil Marius Constant in spada v roman Profesor Unrat Henricha Manna. To je zgodba profesorja, ki je v šoli z dijaki zelo strog, v privatnem življenju pa je s samim sabo in s svojo ljubico pravi slabik.

Naslednji operi, Fausta (Charles Gounod) ter Arianno iz Naxosa (Richard Strauss), ki jih bodo peli v originalu, bo vodil glavni dirigent Spitros Argiris.

Dne 27. februarja pa bo gledališče Verdi prvič v Italiji predvajalo opero Povratek Casanove, ki jo je v tridesetih letih tega stoletja uglasbil italijanski skladatelj Girolamo Arrigo. Delo podaja tradicionalna nasprotja med ljubeznijo, mladostjo in smrtjo. Prvič so jo izvajali pred tremi leti v Ženevi, izreden uspeh pa je žela tudi v Parizu.

Letošnjo sezono zaključujeta znani operi Bohème (Giacomo Puccini) ter Aida (Giuseppe Verdi).

Ob koncu naj omenimo še cene abonmajev. Vsakdo, ki si želi predstavne ogledati prvi večer iz centralnih balkonov, mora za svoj abonma odšteti 1.600.000 lir. Seveda mora ob tej priložnosti obleči večerno obleko. Višješolci in univerzitetni študentje pa si lahko nabavijo abonma po zmerni ceni 44.000 lir.

pismo uredništvu

Še eno mnenje o seminarju za slovenske šolnike

Da ne bo s strani Primorskega dnevnika zijala samo negativna kritika na račun seminarja za profesorje humanističnih predmetov, se oglašam kot ena izmed tistih, ki jim je bil seminar zanimiv, saj se prav zmeraj naučis kaj novega, zbudijo se ti asociacije, razjasnijo nekateri pojmi itd. Razumljivo je, da slišimo vedno tudi kaj, kar že znamo, saj so predavanja največkrat zajeta iz slovenske literature in jezika, torej predmetov, ki jih večina udeležencev poučuje. Vendar se sprašujem, ali bi anonimni kritiki iz članka res bili pripravljeni sesti na drugo stran predavateljske mize in v enako visokem stilu, kot je to storil npr. prof. Bernik, predavati o kaki literarni temi. In sprašujem se tudi, zakaj v predavanjih iščemo vselej le podatke, zakaj ne odkrivamo drugih prvin in vrednosti, recimo retorike, stila, urejenosti miselnega toka, strokovnega izrazja. Spet si upam dvomiti, da anonimni kritiki vse to obvladajo.

Na letošnjem programu je bilo predvsem zanimivo in novo za naša ušesa predavanje prof. Križajeva. Iz poročila pa ugotovimo, da je ravno »novost« požela največ kritik. Zakaj?

Predavanje namreč ni bilo zajeto ne iz literature ne iz jezika, marveč je obravnavalo metodiko poučevanja jezika. To področje pa je največja rana ne samo našega, ampak na splošno italijanskega šolstva. Nobena od fakultet razen pedagoške, ki usposablja študente za profesuro, ne pozna tega predmeta. Zato vstopajo v Italijo profesorji v razred brez osnovnih pojmov didaktike in brez vsakega poznavanja metodologije pouka. Potem si v prvih letih poučevanja v potu svojega obraza in na koži študentov oblikujejo neko svojo metodo dela, ki pa je le sad intuicije in osebne nadarjenosti, nikakor pa ne preizkušen in učinkovit sistem. Tako postane metodika po splošnem prepričanju - in to je tudi napisano v omenjenem članku - za deva, ki naj zanima le učiteljice in vzgojiteljice. In tudi ob očitnih učnih neuspehih smo nedotakljivi: študentje sami so krivi neuspehov, zakaj pa ne posnemajo profesorjevega jezika? Toda posnemanje se na tej stopnji ne obnese več. Treba je sistematično uza-veščati sistem jezika, vaditi govorniš-tvo, obravnavati terminologijo itn.

Vsi, ki jih zanima jezik kot sistem, smo z užitkom prisluhnili tudi predavanju prof. Kirnovce, ki je na zelo pregleden način orisala zapletene struje sodobnega jezikoslovja. Mislim, da bi tudi to predavanje moralo biti kaj bolj dobrodošlo tistim, ki se z vrha svojega literarnega Olimpa ozirajo navzdol na jezikovne težave navadnih smrtnikov in ki si sploh ne belijo glave z iskanjem vzrokov za današnje jezikovno (ne)znanje mladih in z oblikovanjem funkcijsko zasnovanega pouka (že spet smo pri metodiki!).

Nazadnje pa bi bilo morda spet koristno razmišljati o vprašanju, ki je nanj opozoril že pred časom Filip Fischer in ga je imenoval »priljubljeni zamejski šport«, namreč o vprašanju kritike in kritiziranja za vsako ceno.

VERA TUTA BAN

V soboto in nedeljo

Partizansko srečanje v Križu

Krajevna sekcija Zveze partizanov ANPI prireja prihodnjo soboto in nedeljo v Križu borčevsko srečanje in kulturno prireditve ob priliki poimenovanja sekcije po domačinu, padlem partizanu Evaldu Antončiču. Šlo bo za manifestacijo sožitja in prijateljstva med narodi, ki se je bodo udeležili gostje ter bivši borci in partizani z obeh strani meje.

V soboto zvečer bo v kriškem Ljudskem domu svečana kulturna akademija z nastopi domačih zborov, godbe, baletne skupine in recitatorjev, ki jo je pripravila režiserka Soča Košuta Hafner. Isti dan bodo tudi poimenovali partizansko sekcijo po Evaldu Antončiču. V nedeljo popoldne pa bodo v Ljudskem domu nastopili Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič in kulturne skupine iz pobratenih Gribel v Beli krajini. Slavnostna govornika bosta nekdanji komandant furlanskih partizanskih edinic poslanec Mario Lizzero in senator Stojan Spetič.

Od četrтка dalje na Gradu sv. Justa

Na ogled de Henriquezova zapuščina

Na Gradu sv. Justa je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri je predsednik Letoviščarske ustanove Alvis Barison predstavil razstavo "Diego de Henriquez — Orožje in starine Zgodovinskega vojnega muzeja", ki jo bodo odprli v razstavnih prostorih gradu (Bastione fiorito) v četrtek, 1. oktobra, ob 18. uri.

Razstava je sicer le prvi, panoramični pogled na del de Henriquezove zbirke. Letoviščarska ustanova in Zadruga za upravo Zgodovinskega vojnega muzeja načrtujeta za prihodnje leto vsaj še eno razstavo samega orožja. Če bo le mogoče, pa bi radi ustanovi pripravili tudi razstavo starih listin in dokumentov, razstavo de Henriquezove filmske zbirke in razstavo vojaških radioaparatorov in fonografov iz obdobja 1920—1940.

Od naslednjega četrтка in vse do 6. januarja 1988 pa si bodo obiskovalci lahko ogledali nekaj stotin predmetov, ki jih je de Henriquez sam zbral med svetovnimi vojnama in precej veliko starejšega materiala, npr. kapo generala Mollarda, ki še je vojskoval za Viktorja Emanuela II., ter meč generala Giovannija Cavallija, ki je zapisan

Lesena čutarica srbske vojske iz leta 1886, na kateri je izrezljan dvoglavi orel ter okoli njega napis: "Ma da vidiš kako fina — čutarica ima vina"

v zgodovino kot izumitelj vijačnega izstrelka.

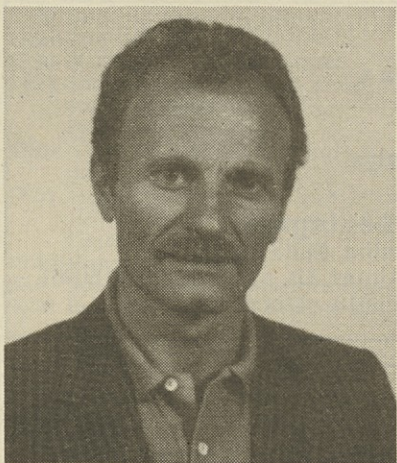
Med razstavljenimi starinami je tudi več pokrival vojakov kraljevine SHS, kape nekdanjih jugoslovanskih želez-

Po vneti proceduralni razpravi na miljski Občini

Potrjena izvolitev odbornikov in formalno predložen proračun

Zaradi proceduralne napake je moral včeraj občinski svet v Miljah ponovno izvoliti člane novega izvršnega organa Občine. Na četrtkovi seji, ki se je zavlekla pozno v noč, je verjetno zaradi živčnosti in utrujenosti tako predsedujočega kot tajniškega osebja prišlo do manjše, smiselno sicer nepomembne, toda formalno odločilne napake. Ko je skupščina s 15 glasovi komunistične Liste Frausin in neodvisnega socialista izvolila za novega župana Claudia Muttona, je predsedujoči bivši župan Bordon postavil na glasovanje tudi takojšnjo izvršljivost sklepa. Zanj je glasovalo 15 svetovalcev, medtem ko se jih je 12 izreklo proti (KD, PRI, PSDI in Lista za Milje) in so se 3 vzdržali (PSI in MSI).

S tem ni bila dosežena kvalificirana večina 16 glasov, ki jo postopek zahteva pri glasovanjih o takojšnji izvršljivosti sklepov. Bordon in tajnik pa sta v tistem trenutku to spregledala in prepustila novoizvoljenemu županu Muttonu predsedstvo. Ker so naknadno ugotovili napako, se je izkazalo, da so bila glasovanja o efektivnih in nadomestnih odbornikih, ki jih je svet opravil pod Muttonovim predsedstvom, nezakonita, oziroma nična. Šlo je v bistvu zgolj za to, da bi namesto Muttona (ki mora za formalni prevzem funkcije počakati na potrditev Pokrajinskega nadzornega odbora) moral še naprej predsedovati Bordon, pa bi bilo vse v najboljšem redu.

Novi miljski župan Mutton

Moral se je torej (predvčerajšnjim) nujno sestati občinski odbor, ki je že pred tednom dni odstopil, da je sklical novo sejo občinske skupščine, ki naj bi ponovno izvolila nove odbornike. In včeraj so to storili, po dolgi, zapleteni in resnici na ljubo tudi precej nerazumljivi proceduralni razpravi. Opzijske skupine, zlasti KD, PRI, PSI in PSDI, so oporekale zakonitosti poteka praznopravnih obeh zadnjih sej, še pred trenutkom, ko sta prejšnji župan in odbor odstopila. Že pri zamenjavi svetovalcev Liste Frausin Campagne in Nicolinija z Muttonom in Soldinijem,

naj bi bilo nepravilno izglasovanje takojšnje izvršljivosti hkratno s sklepom. Na ta način naj bi se hotela KPI zaščititi pred nevarnostjo, da bi se 2 njena svetovalca ne mogla udeležiti že iste seje.

Demokristjani in ostale stranke opozicije so s tem v zvezi, kot tudi glede izvolitve odbornikov na naslednji, zadnji seji, vložili priziv na Pokrajinski nadzorni odbor, ki bo izrekel svoje mnenje na svoji jutrišnji seji. Zato so opozicijske stranke včeraj v bistvu zahtevale, naj bi odložili ponovno izvolitev odbornikov in torej prekinili sejo. Toda predsedujoči Bordon je zagovarjal stališče, da mora skupščina storiti vse, mimo različnih tolmačenj o proceduri, da v interesu občanov priskrbi Miljam čimprej zakonito upravo, in je očital opoziciji, da izkorišča navsezadnje razumljivo in nebitveno napako, da otežuje imenovanje odbora in dela za predčasen razpust izvoljene uprave, zaradi česar je vztrajal, da mora občinski svet vzeti na znanje storjeno napako in ponovno izvoliti odbornike.

Ker se niso strinjali s takim postopkom, so nato svetovalci opozicije (razen PSI) zapustili dvorano, tako da so bili efektivni (Russignan, Tremul, Menegazzi in Vodopivec) in nadomestni odborniki (Giorgio Millo in Soldini) ponovno izvoljeni že pri prvem glasovanju, s 15 glasovi Liste Frausin in Russignana. Bivši župan Bordon je nato še formalno predložil skupščini občinski proračun, ki bi ga morali odobrili do konca meseca.

Poseg dolinskega župana Švaba

Na skupščini ANCI v Rimu o nujnosti zakonske zaščite

Na skupščini Vsedravnega združenja italijanskih občin ANCI v Rimu je včeraj spregovoril tudi župan Občine Dolina Edvin Švab, ki je svoj poseg (začel ga je v slovenščini) osredotočil na manjšinski problematiki. "Več kot deset let - je med drugim dejal Švab - ponavljam na naših skupščinah ANCI vedno isto zahtevo, in sicer, da italijanski parlament sprejme pravičen zaščitni zakon za slovensko narodno skupnost v Italiji. Za našo italijansko narodno skupnost v Jugoslaviji zahtevamo pravice, zagotovitev njihove ohranitve in razvoja na vseh področjih javnega življenja. Pravično je in naša dolžnost, da to delamo. Toda tudi pri nas doma moramo dati dober vzgled, ne samo v besedah, ampak v dejanjih."

Svoj poseg je župan Švab zaključil s ponovnim pozivom za podporo in solidarnost kolegov upraviteljev vsedravnega sveta ANCI s predsednikom Triglio

na čelu, pri čemer se je tudi neposredno obrnil na prisotnega ministra Fanfanija, kateremu je vprašanje - kot je poudaril Švab - zelo dobro poznano. "Pripominjam še, je na koncu dejal dolinski župan, da ne umiramo zaradi pomanjkanja tega težko pričakovanega zakona, toda verjemite mi, da boli, kadar tvoja prisotnost ni priznana, ampak samo tolerirana. Za tiste, ki smo zavzeti za javno korist na domači, vsedravnici in mednarodni ravni, pa postane ta bolečina prava muka."

■ **Dolinski župan Edvin Švab** je včeraj poslal novoizvoljenemu županu občine Milje Claudiu Muttonu brzojavko ter mu čestital in mu želel obilo uspehov in zadoščenja.

razna obvestila

KRUT obvešča, da se začne 15. oktobra tedenska plavalna ura v bazenu v Strujanu. Vpisovanje in informacije od 9. do 12. ure na sedežu KRUT v Ul. Cicerone 8/B - tel. 631084.

Slovenska prosveta prireja pred novo gledališko sezono srečanje z vodstvom in člani SSG, ki bo v četrtek, 1. oktobra, v Peterlinovi dvorani, Ulica Donizetti 3, z začetkom ob 20. uri.

SKD Tabor - Opčine obvešča, da bo prvo srečanje udeleženk telovadnega tečaja v Prosvetnem domu na Opčinah v četrtek, 1. oktobra, ob 16. uri.

Godbeno društvo Prosek prireja tečaj za mlade godbenike. Interesenti naj se javijo od 28. t. m. do 2. oktobra v drogeriji Ukmar na Proseku ali ob torkih in petkih od 20. do 21. ure v Sošcevi hiši na Proseku.

KD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo potekalo vpisovanje v plesno šolo za otroke in mladince od 6. do 14. leta starosti jutri, 28. t. m., ob 17. do 18. ure na tel. 228497.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi vse starše gojencev Glasbene šole v torek, 29. t. m., ob 20.30 v Kulturni dom v Ricmanje na sestaneke s profesorji in slovenskim pedagogom Umberto Radokovičem, profesorjem Glasbene šole Piran.

Sklad M. Čuk obvešča zamudnike naj naročijo slike poletnega centra do 30. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah pri g.e. Valeriji. Vse naročene slike pa lahko dvignejo od 5. oktobra dalje.

KD Lipa obvešča, da bo pevska vaja v torek, 29. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

ZAHVALA

Ob poslednjem slovesu od našega dragega

Milana Kureta

se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani, darovali cvetje in v dobrodelne namene ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se prečastitemu g. župniku A. Kosmaču za pogrebni obred in tolažilne besede, ricmanjskemu cerkvenemu zboru, zboru Slavec, godbi iz Ricmanj, upravi in uslužbencem občine Doline, sindikatu CGIL ter bivšim kolegom čistilnice Aquila.

Posebna zahvala dr. Miliču in dr. Maregi za nesebično in prijateljsko pomoč.

SVOJCI

Ricmanje, Lakotišče, 27. septembra 1987

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pospremili na zadnji poti našo drago mamo in nono

Josipino Furlan por. Černeko

Posebna zahvala darovalcem cvetja in dr. Slavcu.

Žalujoci mož Zorko, hčeri Tatjana in Albina z vnukom Mirjanom

Zabrežec, 27. septembra 1987

Ob izgubi dragega očeta izrekamo globoko sožalje Radu Mennucciju in družini člani amaterskega odra Jaka Štoka.

Ob bridki izgubi dragega moža in očeta Gastoneja izreka iskreno sožalje tovarišici Vidi in tovarišu Radu

sekcija KPI Prosek-Kontovel

V Prosvetnem domu na Opčinah bo nastopil prihodnjo nedeljo

Nonet Vitra iz Ribnice gost openskih Glasbenih večerov

Po klavirskem recitalu mladega pianista Benjamina Šaverja se openski Glasbeni večeri nadaljujejo s koncertom, ki bo tokrat povsem posvečen vokalni glasbi. V nedeljo, 4. oktobra, ob 16.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah nastopil nonet Vitra iz Ribnice na Dolenjskem. Skupina, ki jo sestavlja 9 pevč, deluje že vrsto let in sodi danes nedvomno med kvalitetnejše slovenske vokalne skupine, ki vključujejo v svoj repertoar tako ljudsko kakor tudi umetno zahtevnejšo pevsko literaturo. Nonet je na Tržaškem že znan, saj je pred leti uspešno nastopil v okviru dolinskih Junjskih glasbenih in likovnih večerov. Nedeljski spored predvideva pesmi treh velikih slovenskih skladateljev vokalne glasbe in sicer: Marija Kogoj, Rada Simoniti in Radovana Gobca.

Biasutti za rešitev problema prostorov konzorcija Cartubi

Predsednik deželne uprave Biasutti se bo zavzel za najprimernejše rešitve, s katerimi bi zagotovili nadaljevanje dejavnosti tržaškega konzorcija Cartubi, ki se je na področju ladijskih popravil in manjših konstrukcij uveljavil predvsem na tujem tržišču. Težak položaj podjetja je bil namreč predmet njegovega pogovora s predsednikom Cartubi Giovannijem Francom, ki sta ga spremljala sindikalna predstavnik Claudio Chicco od FILM-CISL in Rodolfo Gasivoda od FILM-UIL.

Cartubi je zašel v težave, ko je Avtonomna pristaniška ustanova po sodišču spet prevzela posest nad svojim območjem v Sacchetti, kjer je konzorcij deloval od zaprtja ladjedelnice Alto Adriatico. Do danes mu še ni uspelo dobiti drugega ustreznega prostora ob morju, kar pomeni, da tvega prekinitve proizvodnje. Glede na njeno vitalnost in potencialne razvojne možnosti se je torej predsednik Biasutti osebno zavzel za rešitev problema in je v ta namen že stopil v stik s predsednikom EAPT Zanettijem, z namenom, da bi se čimprej sestala.

Z nožem grozil lastnici zlatarne

Marino Persič, 45-letni jugoslovanski državljani, je včeraj zvečer stopil v zlatarno »Borsatti« na Korzu Italia 39 in od lastnice Loredane Vecchiet zahteval, naj mu zamenja pokvarjeno uro, ki jo je bil kupil v tej trgovini maja meseca. Ker mu je povedala, da je to nemogoče, je Persič potegnil iz žepa nož s 12 cm dolgim rezilom in pokazal na pištolo, ki jo je imel zatakajeno za pasom. Seveda je posegla policija, ki je nasilneža odpeljala na kvesturo.

Neprijetno srečanje ob štirih zjutraj

Pošteno se je včeraj zjutraj okrog 4. ure prestrašila 33-letna Mara Barbot iz Ulice Patrizio 28. Ko se je vračala domov, je tik pred vrati svojega stanovanja nenadoma zagledala moškega srednjih let visoke in krepke rasti z grozljivo masko starca na obrazu, ki je koj pristopil k njej. Neznane jo je vrle na tla in jo začel z rokami otipavati po vsem telesu.

Barbotova je bila prepričana, da jo hoče napadalec posiliti, tedaj pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Mor-da so ga prestrašili njeni kriki, a nendoma je maskirani nasilnež prenehal s svojim početjem in izginil v temi.

Vlom v trgovino

V trgovino nadomestnih delov za avtomobile »Orlean« na Ulici Valdirivo 42 je ponoči vlomil neznanec. Policija je o dogodku obvestil 21-letni lastnik Stefano Bidussi iz Istrske ulice 60, ki je včeraj zjutraj odprl trgovino. Opazil je, da je okno nad izlozbo na stečaj odprto. Tat je z izvijačem odprl blagajno in odnesel 150 tisoč lir. Očitno se je vlomilec lotil tudi skrinjice, kjer je lastnik hranil ostalo gotovino, vendar je ni mogel odpreti.

Pohlepna bolničarka sredi noči napadla svojo priletno pacientko

Priletno upokojenko, 89-letno Mario Averdi iz Ulice della Maiolica 1, je pred nekaj dnevi sredi noči napadla 49-letna Carmen Sincich, ki je starki nudila zdravstveno pomoč na domu. Averdijevo je okrog štirih ponoči prebudil ropot v sobi. Dvignila se je s postelje in v strahu vprašala, kdo je, tedaj pa se je bolničarka zapodila najo in jo skušala omamiti s cunjjo, prepojeno z amoniakom. Kljub visoki starosti pa se je upokojenka takoj zbrala in se je pogumno postavila po robu svoji napadalci. Z nohti jo je opraskala po obrazu in vratu ter ji med prirvanjem izpulila šop las. Sincicheva očitno ni pričakovala, da se bo upokojenka branila in je presenečena pobegnila iz stanovanja.

Starkinim klicem na pomoč se je odzvala sosedka, ki je takoj poklicala karabinjerje. Ko so orožniki izvedeli, da ima poleg upokojenke ključne stanovanja le še njena bolničarka, so se odpravili na dom Sincicheve. Našli so jo doma in ko so videli znake nohtov na njenem obrazu in vratu, niso imeli o njeni krivdi nobenega dvoma več in so jo takoj odpeljali na zasilnišče. Tu

se je obenem izkazalo, da je šop izpuhlenih las njen.

Pohlepno bolničarko, ki je hotela očitno okraستي svojo priletno pacientko, so karabinjerji odpeljali v zapor. Po pregledu dokumentacije o tem nizkotnem poskusu ropja je namestnik državnega pravdnika Grohmann potrdil aretacijo Sincicheve.

Na pokopališču ukradel srebrn križ

Na pokopališču pri Sv. Ani se je včeraj ponoči pripetil turoben dogodek. Neznani tat je s silo odprl glavna vrata pokopališča in nato vdrl v vikarjevo sobo. Kaj ga je gnalo v takšno shrljivo početje, preiskovalcem ni znano. Prelat pokopališča bo v naslednjih dneh izvedel inventar, da bi ugotovil, kaj je vlomilec ukradel. Vsekakor pa kaže, da je tat odnesel iz vikariata le velik srebrn križ in takoj nato pobegnil.

Policijo je včeraj zjutraj poklical čuvaj pokopališča, 45-letni Francesco Vlacovich, ki je opazil, da so velika železna vrata le priprta.

V petek v Boljuncu večer swinga s skupino »Swingin' fast food«

V petek, 2. oktobra, ob 20.30 bo v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu gostoval vokalno-instrumentalni ansambel Swingin' fast food. Skupina je iz Giessna, mesta blizu Frankfurta. V naše kraje pa prihaja z vabilom KD Valentin Vodnik, ki skupino pozna že od vsega začetka njene delovanja.

Ime Swingin' fast food je dovolj zgovorno: skupina mladih glasbenikov se ukvarja in navdušuje predvsem za swing, »melodični« jazz, ki je nastal v 30. letih. Ime nekoliko spominja nazive, ki so si jih v preteklosti nadevali podobni jazz bandi. Odtod torej Swingin', drugi del — fast food — pa je jasen namig na sodoben način prehrane, ki je v zadnjih letih preplaval svet. Združujeta se tako dve želji: po eni

strani seganje v zakladnico jazzovske preteklosti, po drugi pa predelava teh skladb z novimi glasbenimi interpretacijami.

Koncert skupine Swingin' fast food je torej primeren prav za vse, ki bi radi preživeli prijeten, brezskrben in razgiban večer. (dam)

Delovno mesto na Repentabru

Repentabska občinska uprava bo od 5. oktobra dalje začasno sprejela v službo čistilko, ki bo zadolžena za čiščenje občinskega sedeža na Colu. Zainteresirane občanke naj vložijo prošnjo na občinsko tajništvo najkasneje do 2. oktobra.

V kraški jami pri Gabrovcu našli mitraljeza

V gozdiču pri Gabrovcu so orožniki s Proseka našli dva stara mitraljeza iz druge svetovne vojne. Italijansko in nemško strojnico s približno stotimi naboji so vojaki pred približno štiridesetimi leti zavili v vreči in položili v kraško jamo z ozko odprtino v bližini Gabrovca. Očitno so hoteli orožje skriti pred sovražnikom, vendar se kasneje niso več vrnili.

Strojníci je po golem naključju našel lastnik zemljišča, ki je v petek delal na svojem terenu. Ko se je približal jami, je nenadoma zagledal v notranjosti dve stari, zaprti vreči, ki ju ni prejel nikoli opazil. Odprl ju je in pred njegovimi očmi sta se pokazala dva stara mitraljeza, vsa umazana z zemljo, ki jo je dež štiri desetletja odnašal v jamo. O svoji »najdbi« je lastnik zemljišča takoj obvestil karabinjerje s Proseka.

Orožniki so strojnici odnesli na svoj sedež. Zadevo so nato prepustili pirotehniki, ki bodo razstavili oba mitraljeza. Vsekakor pa se je izkazalo, da rjasto vojno orožje sploh ni bilo več nikomur nevarno, saj sta bili strojnici že več let neuporabni.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Miha Matè

ŠIROKA USTA

Izvoja Stane Starešinič

Danes, 27. t. m., ob 19. uri v Centru Anton Ukmar-Miro pri DOMJU

gledališča

VERDI
Otvoritev sezone bo 20. oktobra z Bizetovo opero CARMEN.

TEATRO STABILE
Pri Teatru Stabile so v teku vpisovanja novih in potrditev starih abonmajev za gledališko sezono 87/88. Vpisovanja sprejema osrednja blagajna v Pasaži Protti (tel. 69406) do vključno 2. oktobra 1987.

LA CONTRADA - IL CRISTALLO
Gledališka sezona 87/88. Vpisovanja novih in potrditev starih abonmajev sprejema UTAT - Pasaža Protti 2, in blagajna gledališča - Ul. Ghirlandaio 12.

kino

LETNI KINO - ARISTON - 16.30, 22.00
Giulia e Giulia, r. Peter Del Monte; i. Kathleen Turner, Sting, Gabriel Byrne, Gabriele Ferzetti. - 11.30 **Chernobyl, cronaca di una settimana difficile**, dok. film, r. Ščevčenko.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 *Good morning Babilonia*, dram., It., 1987, 120'; r. Paolo e Vittorio Taviani; i. Vincent Spano, Greta Scacchi.

LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.00 *Basil, l'investigatop*, ris., ZDA 1987; r. B. Mattinson, D. Michener, J. Musker.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 *Oci ciornie*, It., 1987, r. Nikita Mikhalkov; i. Marcello Mastroianni, Silvana Mangano.

FENICE - 17.00, 22.15 *La piccola bottega degli orrori*, shr. kom., ZDA 1986, 100'; r. Frank Oz; i. Rick Moranis, Ellen Greene.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 *Predator*, fant., ZDA; r. J. McTiernan; i. A. Schwarzenegger.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 *Appuntamento al buio*, kom., ZDA 1986, 100'; r. Blake Edwards; i. Kim Basinger, Bruce Willis.

EDEN - 16.00, 22.00 *L'altro desiderio di mia moglie*, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 *Platon*, vojni, ZDA 1986, 115'; r. Oliver Stone; i. Tom Berenger, Willem Dafoe.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 *Morte a 33 giri*, r. Charles Martin Smith; i. Marc Price, Tony Fields.

MIGNON - 16.30, 22.15 *Il ragazzo dal kimono d'oro*, puf.

CAPITOL - 16.30, 22.00 *Fantasia*, ris., Walt Disney, ZDA 1940, 120'.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 *Pregled srhljivke: Avventura nel tempo*

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 *Crimini del cuore*, kom., ZDA 1986, 105'; r. Bruce Beresford; i. Diane Keaton, Jessica Lange, Sissy Spacek.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 *Ricercati, ufficialmente morti*, vojni.

RADIO - 15.30, 21.30 *Caffè, tè o me*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Krožek N. Colarich priredi danes, 27. t. m., na dvoršču Ljudskega doma pri Korošcih PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA. Od 18.30 dalje igra ansambel Pomlad. Vabljeni!

Kriška sekcija VZPI-ANPI priredi v soboto, 3., in v nedeljo, 4. oktobra, v Ljudskem domu v Križu PRAZNIK VČLANJEVANJA IN POIMENOVANJE SEKCIJE PO EVALDU ANTONČIČU. V soboto bo kulturna akademija, v nedeljo pa shod z gosti iz Gribelj in TPPZ P. Tomažič.

GALLUS CONSORT
Deželni sedež RAI v Trstu
pod pokroviteljstvom
Tržaške pokrajine

REPENTABOR
glasbeni popoldnevi
stare
in sodobne glasbe

Danes
Skladbe Pavleta Merùja
4. 10. 87
Skladbe Georga Ph. Telemanna

Repentabsrka cerkev ob 18. uri

**KD Lonjer-Katinara
in ŠD Adria**

prirejata danes, 27. t. m.

**PRAZNIK GROZDJA
V LONJERJU**

DANES ob 17. uri nastop plesne šole KD F. Prešeren iz Boljunca, ob 18. uri ples z Veselimi godci iz Boljunca.

razstave

V umetnostni galeriji Barbacan bo do 3. oktobra razstavljal slikar Ivo PETKOVŠEK. Razstava je odprta ob delavnikih od 17.00 do 19.30 in ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

V umetnostni galeriji Malcanton bo do 3. oktobra razstajljala svoja dela Gabriele SCHURIAN iz Avstrije.

Razstava Človek in trta v Kraškem muzeju v Repnu bo odprta do 16. oktobra. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.00 do 20.00; ob sobotah in nedeljah od 11.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

V umetnostni galeriji Cartesius bodo v soboto, 3. oktobra, ob 18. uri otvorili razstavo tržaške likovnice Olivie SIA-USS. Razstava bo odprta do 15. oktobra.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 11. oktobra, tradicionalni avtobusni izlet v neznan; prireja ga skupno s pobratenim društvom Integral iz Ljubljane. Odhod ob 7. uri izpred sodne palače. Hoje bo skupno od 3 do 4 ure. Cena izleta 12.000 lir. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/II, tel. 767304).

Sindikat upokojencev CGIL za Vzhodni Kras prireja 17. oktobra 1987 izlet na Dolenjsko, v Ribnico in Kočevje. Vpisovanje na sedežu v Narodni ulici 69 na Opčinah (tel. 214222), v ponedeljek, sredo in petek, od 9. do 12. ure.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 4. oktobra, strokovno vodeni izlet na Passo Pura (1470 m) in po naravoslovni poti "Sentiero Tiziana Weiss". Odhod izpred sodne palače v Trstu ob 6.30, ob 9. uri zbirališče na trgu v Ampezzu Carnico. Predvidene so 4 ure hoje. Prevoz z lastnimi sredstvi, kosilo iz nahrbtnika.

SKD Slavec iz Ricmanj priredi v nedeljo, 18. oktobra, enodnevni izlet v Brežice, Pletanje in Laško. Vpisovanje na sedežu društva v torek, sredo in četrtek, od 20. do 21. ure. Tel. 280808.

**GROZDJE
ZA VINO**

na državni cesti 202
med Opčinami in Prosekom
pri
kempingu »PIAN DEL GRISA«
Od 23. sept. dalje

KD VALENTIN VODNIK

vabi na koncert skupine

SWINGIN' FAST FOOD

V petek, 2. oktobra 1987, ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Vabljeni!

Potovalni urad

AURORA

priredi ob

obletnici oktobrske revolucije
potovanje

v Moskvo in Leningrad
Potovanje bo od 6. do 13. novembra. Cena 735.000 lir. Informacije in vpisovanja pri Aurori, Ul. Milano 20, tel. 60261. Vpisovanje se zaključi najkasneje 10. oktobra.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

BALETNA ŠOLA prične s poukom v ponedeljek, 5. oktobra

Vpisovanje in informacije na Upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265, vsak delavnik od 10. do 14. ure.

Zaradi sestave razredov prosimo, da z vpisom novih učencev pohitite!

**PROVINCIA DI TRIESTE
TRŽAŠKA POKRAJINA**

PRISPEVKI ZA OTROKE IZSELJENCEV

Tržaška pokrajinska uprava je pooblaščen, da dodeli prispevke, ki jih predvideva čl. 5, odstavka a) in b), deželnega zakona št. 51 z dne 27. 10. 1980 za akademsko in redno šolsko leto 1987/88.

Pravico do teh prispevkov imajo otroci izseljencev, ki bivajo v tujini (ali pa so se vrnili po 1. januarju 1986, potem ko so v zadnjem petletju bili v tujini najmanj dve leti). Pomoč dobijo za šolanje na rednih šolah, univerzah, za podiplomski študij, za poklicne tečaje in za tečaje za poklicno prekvalifikacijo na deželnem teritoriju. Otroci izseljencev iz Furlanije-Julijske krajine dobijo podporo tudi za obiskovanje tistih šol in tečajev, ki jih v deželi ni.

Rok za vložitev prošenj v tajništvo predsedstva pokrajinske uprave v Trstu zapade 30. septembra 1987 ob 13. uri.

Zainteresirani lahko dvignejo okrožnico z vsemi pojasnili v vratarnici Tržaške pokrajine na Trgu Vittorio Veneto 4 vsak dan - vključno ob sobotah - od 8. do 14. ure.

OBVESTILI RADIA TRST A

Jutri, 28. 9., ob 15. uri bo dramski odsek predvajal prvo nadaljevanje povesti **POD SVOBODNIM SONCEM** Frana Saleškega Finžgarja v režiji Marka Sosiča in interpretaciji Vladimira Jurca, Alde Sosič, Toneta Gogale, Maje Blagovič in Stojana Colje ob glasbi Aleksandra Vodopivca. Povest boste lahko poslušali vsak dan od ponedeljka do petka ob isti uri v 67 nadaljevanjih, torej do konca decembra.

V torek, 29. 9., ob 14.10 se bo začel nov niz oddaj o glasbeni dejavnosti z naslovom **GOVORIMO O GLASBI!** Oddaje bodo prinašale pogovore z domačimi glasbeniki o njihovem delu in o pobudah glasbenih ustanov, ob tem pa seveda tudi razprave o specifičnih glasbenih temah.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ul. sv. Frančiška 20/II

vabi v torek, 29. t. m., ob 20.30 v bar Kulturnega doma na

**PREDSTAVITEV
GLEDALIŠKE SEZONE**

REPENTABOR - glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe. Danes, 27. 9., ob 18. uri v repentabsrki cerkvi: SKLADBE PAVLETA MERKUJA za enega izvajalca. Solisti: Jože Falout, Alessandro Bonelli, Erika Slama, Črtomir Šiškovič, Franco Feruglio, Miloš Mlejnik, Nika Viptnik.

XI. glasbeni september. V torek, 29. t. m., ob 20.30 bosta v evangeličansko-luteranski cerkvi nastopila pianista Valentina AGOSTINI in Corrado GRECO. Izvajala bosta skladbe Stravinskega, Faureja in Ravela.

V četrtek, 1. oktobra, ob 20.30 bo v evangeličansko-luteranski cerkvi nastopil WIENER SCHUBERT TRIO.

Združenje PROMUSICA vabi jutri, 28. t. m., ob 20.30 na koncert, ki bo v katedrali sv. Justa. Nastopil bo orglar Harald FELLER.

**ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA**

**optika
Vikj.
kontaktne leče**

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

GROZDJE ZA VINO

SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 810321

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

... pijte boljše !!!

Včeraj sta se vzela

ROBI in KSENIJA

Obilo sreče in zdravja na skupni življenjski poti jima želi

Zadruga Ban - Bani

Danes praznuje

MIHAELA ZOBEC

iz Zabrežca 85. rojstni dan.
Ob tem visokem jubileju ji čestitajo sin in hčere z družinami.

Včeraj sta se poročila

ROSANA in FRANKO

Tovariši sekcije KPI J. Pegan iz občine Zgonik jima iskreno čestitajo.

čestitke

V torek slavi **EMA GLAVINA 80. rojstni dan**. Zdravja in še na mnoga leta ji želijo Anica in prijateljce.

V torek, 29. t. m., bo praznovala **80. rojstni dan EMA GLAVINA**. Še mnogo let zdravja ji želijo sestrični Milka z družino ter Vida in Angelo z družino.

Včeraj sta se vzela **FRANKO in ROSANA**. Obilo sreče na novi življenjski poti jima želi mladinska skupina P. Tomažič.

Danes praznuje v Medji vasi **84. rojstni dan dragi oče in nono FRANC PAHOR**. Vse najboljše in še na mnoga zdrava leta mu želi sin Sandro z družino.

Prababici **MIHAELI** za 85. rojstni dan voščilo vse najboljše pravnuki Igor, Nataša in Danijel.

mali oglasi

700 KG KORUZE prodam. Tel. 231901 ob 20. uri.

PRODAM vespo 125 primavera, letnik '71, taksa plačana do januarja 88, in celado. Cena 200.000 lir. Tel. 422093 od 19. do 20.30.

MLAD slovenski par kupi hišico na Krasu, tudi potrebno popravil. Tel. 815701 ob večernih urah.

PRODAM zazidljivo parcelo 2.600 kv. m v Križpotu - Mačkolje. Tel. 228803.

V ŠEMPOLAJU išče »betola« mlado/ega z dobro voljo za kuharja. Tel. 201047.

DRUŽBA... zastopnica ene pomembnejših italijanskih bank, nudi visoke obresti za proste naložbe, ki so varne pred inflacijo, v italijanskih lirah ali tujih devizah. Popolna tajnost in garancija. Pišite pod šifro "DOBRA INVESTICIJA" na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 TRST.

PRODAM harmoniko victoria super 31, 120 basov v odličnem stanju. Tel. 280072.

PRIVATNO prodam stanovanje v Rojnatu: kuhinjski kot, dnevna soba, sobica, spalnica, kopalnica, dva balkona in klet. Tel. 723671 ali 417814.

GOSTILNA na Krasu nujno išče kuharico. Pisemne ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Kuharica«.

CENTRO DEL COLLEZIONISMO — Trst, Ul. Piccolomini 3, tel. 040/762488 — komisijka prodaja zbirateljskih predmetov na dražbah ali neposredno. Na razpolago smo vam za najugodnejši plasma posameznih predmetov ali celih zbirk: razglednic, kovancev, stare korespondence, najrazličnejših starinskih predmetov itd.

KUPITE SI ali pa naj vam kdo podari dragocen predmet - izdelek visoke bižuterije najboljših designerjev. Našli jih boste v DRAGULJARNI A. B. - Ul. Foschiatti 9 - Trst. Ta naslov si velja zapomniti.

PRODAM mercedes 200 diesel, letnik 1979, prevoženih 139.000 km, air-condition, luksuzna oprema, izvrstno ohranjen. Zainteresirani kupci naj pokličejo na št. 040/421542 ob uri kosila ali večerje.

POSTEN človek išče priletno žensko za skupno življenje. Informacije: Ul. Pasubio 18, Gorica, tel. 0481/520079.

AVTOPREVOZNIŠKO podjetje išče nujno soferja z vozniškim dovoljenjem E kategorije in ustrezno prakso. Samo resne ponudbe, tel. 228943 v večernih urah.

V DEVINU je na prodaj novejša stanovanje: 110 kv. m, drugo nadstropje, velika dnevna soba, kuhinja, spalnica, dve manjši sobi, kopalnica, balkon, veranda. Riviera - 224426.

V RICMANJIH prodajamo dvonadstropno hišo s samostojnim majhnim stanovanjem v drugem nadstropju. Celotna površina 150 kv. m, zemljišče 320 kv. m, lep razgled. Riviera - 224426.

OD OPČIN do Bazovice nujno iščemo za nakup hišico z vrtom. Cena do 100 milijonov lir. Riviera 224426.

GOSPA srednjih let išče katerokoli zaposlitev v popoldanskih urah. Tel. 280674.

BOGATA NAGRADA najditelju črnega psa z belim oprsem in tačkami, večje velikosti kot običajno, ki potrebuje nujno nego, izgubljen pri Montebellu dne 29. avgusta. Tel. 745373.

VEDEŽEVANKA razodene prihodnost in svetuje. Tel. 731074.

včeraj-danes

Danes, **NEDELJA, 27. septembra**
VINKO

Sonce vzide ob 5.57 in zatone ob 17.55 - Dolžina dneva 11.58 - Luna vzide ob 10.52 in zatone ob 19.35.

Jutri, **PONEDELJEK, 28. septembra**
VENCELJ

PLIMOVANJE DANES: ob 0.17 najvišje 23 cm, ob 4.43 najnižje -26 cm, ob 11.01 najvišje 48 cm, ob 17.52 najnižje -43 cm.

NAPOVED ZA JUTRI: ob 0.02 najvišje 15 cm, ob 5.06 najnižje -16 cm, ob 11.28 najvišje 41 cm, ob 18.42 najnižje -37 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,1 stopinje, zračni tlak 1007,4 mb raste, veter 8 kilometrov na uro zahodnik, vla-

ga 78-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicole Ardesi, Dario Scibetta, Fabrizio Marsich, Lucrezia Triglia, Davide Millani, Nicole Bernardin, Marina Vapnar, Matteo Marsilli, Erica Giagodi.

UMRLI SO: 17-letna Erica Derin, 77-letna Maria Gombac vd. Hlastan, 68-letni Gastone Mennucci, 73-letna Alma Crevati vd. Vatta, 76-letni Ruggero Gabrielli, 83-letni Virginio Di Bert, 85-letna Santa Spangher, 77-letni Carlo Kanobelj.

**DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN**

Nedelja, 27. septembra 1987
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Campo S. Giacomo 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio.

Dnevna služba - tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5, Campo S. Giacomo 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

MILJE (Mazzinijev drevored - tel. 271124) in OPČINE (Trg Monte Re 3/2 - tel. 213718) - samo od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 28. septembra, do sobote, 3. oktobra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Ul. San Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA									
BARI	10	84	56	20	22				
CAGLIARI	30	28	29	20	50				
FIRENCE	24	78	43	71	51				
GENOVA	54	83	5	77	67				
MILAN	15	72	86	46	18				
NEAPELJ	42	35	3	83	34				
PALERMO	82	79	66	44	63				
RIM	28	56	41	49	16				
TURIN	88	3	14	32	43				
BENETKE	86	62	23	22	29				
ENALOTTO									
1	1	1	X	1	X	2	1	2	2 X X,
KVOTE:									
12	52.446.000.—								
11	1.252.000.—								
10	117.000.—								

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika

TRST Ul. Mazzini 51 ☎ 733-361

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
9.00 Dokumentarec: Quarkov svet	9.00 Nan.: In due s'indaga meglio	14.05 Filmske novosti	9.15 Poročila	17.00 Otroški spored: risanke
10.00 Nadaljevanka: Uragano sulla Costa Azzurra (3. in zadnji del)	9.50 Koncert: Enrico Ruggeri	14.15 Film: Totòtruffa '62 (kom., It. 1961, r. Mario Mattoli, i. Totò, Franca Marzi)	9.20 Otroški spored: Živ žav	17.30 Košarka: jugoslovansko prvenstvo, Crvena zvezda-Partizan
11.00 Maša	11.00 Nan.: La mia terra tra i boschi	16.00 Šport: motokros - World Series (prenos iz Maggioreja)	10.15 Otroška nadaljevanka: Dr. Who - Robot (pon. 8. dela)	19.00 Variete: Speciale Sotto le stelle
11.55 Nabožna oddaja	11.25 Film: Assassina a bordo (krim., VB 1962, r. George Pollock, i. Margaret Rutherford, Lionel Jeffries)	16.30 Šport: roketni, 3. pokal Gran Sasso (prenos iz L'Aquile)	10.40 Nadaljevanka: Mesto kot Alice (pon. 2. dela)	19.45 Nadaljevanka: Veronica
12.15 Ekološka oddaja: Zelena linija	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	16.55 Šport: motociklizem 500 ccm - VN Brazilije (prenos iz Goianie)	11.30 Glasbena oddaja: Domači ansambli - Alpski večer	20.30 Film: L'uomo di marmo (dram., r. Andrej Wajda, i. Jerzy Radziwiłowicz, Krystyna Janda)
13.00 Dnevnik - ob enih	13.25 Dnevnik - šport	17.50 Šport: motokros - World Series (prenos iz Maggioreja)	12.00 Kmetijska oddaja	23.15 Šport: avtomobilizem F1 - VN Španije
13.30 Dnevnik - vesti	13.30 Nanizanka: Saranno famosi	18.25 It. nog. prvenstvo B lige	13.00 Poročila	
13.55 Kviz: Toto TV	14.15 Športna oddaja: Studio e stadio, vmes avtomobilizem F1 - VN Španije in jahanje	19.00 Vreme in dnevnik	13.35 Nadaljevanka: Mrtve duše (po istoimenskem romanu N. V. Gogolja, r. M. Švejcer, i. A. Trofimov, A. Kaljagin, 4. del)	
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Lino Bañfi, r. Gianni Boncompagni)	17.20 Glasbena oddaja: Io Sergio Caputo	19.15 Športna oddaja: Domenica gol	14.55 Poročila	
14.20 Športne vesti	17.55 Film: L'ultimo safari (pust., VB 1967, r. Henry Hathaway, i. Kaz Garas, Steward Granger)	19.30 Deželne vesti	15.00 Kviz: Poznate Jugoslavijo? - Hrvaška	
15.45 Športne vesti	19.40 Vreme in dnevnik	19.40 Deželne športne vesti	16.30 Informativna oddaja: Prislunhimo tišini	
16.45 Športne vesti	20.00 Športna oddaja: Domenica sprint	20.00 Glasbena oddaja: Pokerconcerto - Compilation	17.10 Film: Caprice (krim., ZDA 1967, r. Frank Tashlin, i. Doris Day, Richard Harris)	
18.30 Športne vesti: 90. minuta	20.30 Rubrika: La partita diventa spettacolo	20.30 Dokumentarna serija: Vojaki, Zgodbe o ljudeh v vojski - Vojna izkušnja (12. del)	18.45 Risanka	
18.55 Variete: Domenica in... (2. del)	21.30 Koncert: Pino Daniele	21.15 Dnevnik	19.00 Kino	
20.00 Dnevnik	22.45 Dnevnik in vreme	21.30 Nanizanka: I professionals	19.25 Zrno, vreme in dnevnik	
20.30 TV film: Little Roma (Ennio De Concini, r. Francesco Massaro, i. Ferruccio Amendola, Maria Fiore, Claudio Amendola, 3. del)	23.00 Inf. oddaja: Sorgente di vita	22.20 Dnevnik	20.00 Nad.: Pretežno vedro (6. del)	
22.05 Športna nedelja	23.25 Aktualno: Premio Matera per il Teatro 1987	22.25 Deželne vesti	20.55 Rubrika: Zdravo	
23.50 Dnevnik - zadnje vesti		22.35 Deželna nogometna prvenstva		
23.55 Šport: odbojka, Italija-Holand-ska; motociklizem 250 ccm, VN Brazilije				

RADIO TRST A

bo z jutrišnjim dnevom ob 7.40 začel spet oddajati vsakodnevno pravljico za Dobro jutro.

V otroškem kotičku bosta tedensko na sporedu še dve oddaji: ob ponedeljkih ob 14.10 bo za najmlajše skrbela Majda Mihačič Delise s Presodi - razsodi, ob petkih ob istem času pa Vera Poljšak z oddajo Po svetu z raketo. Obe oddaji sta nagradni.

Seestanek z mladinskim odrom bo kot običajno ob nedeljah ob 10.15.

utranjji val; 12.40 Oddaja z oblikovanostjo kulturnega društva Tabor; 13.00 Glasba po željah; 15.00 Športna nedelja z reportažami iz športa; 16.00 Igranje na igriščih; 17.00 Oddaja glasba.

edenski horoskop; 20.00 Kla
sba; 21.00 Zarjavele trobente
in ponoči povezuje oddaj

REKEL TI BOM

Rekel ti bom nekaj kratkega,
preprostega tako,
da se pove naskrivoma
in na uho.

Nekaj mrzlo vročega,
da ti v lička seže,
in tako čarobnega,
da te z mano zveže.

SINIČKA
V
PLENIČKAH

Ptička sinička
v pleničkah
čička
na stopničkih.

Čička in čivka:
— Čiv, čiv,
živ, živ,
jaz sem Živka!

PIŠČE IŠČE SKRIVALIŠČE

Čez dvorišče pod stopnišče
pa nazaj na konec vrta,
skoz skladišče na smetišče —
kaže, da sta strašno sprta.

Pišče išče skrivališče,
da se vanj pred kokljo skrije,
zatočišče, zaklonišče,
da si kljunčka ne umije.

Poezije: Miroslav Košuta
Ilustracije: Klavdij Palčič

SLON
V VODNJAKU

Čuvaj v parku ni maral slona
na bele stezice,
na cvetne gredice,
na zelenice in zelene klopi.
Kod naj stopa, kje naj sedi?
Ne, v parku ni mesta za slona.

Slon pa je rinil in rinil,
čuvaja odrinil,
ograjo podrl,
jo slonovsko ucvrl
kar po gredicah,
ne po stezicah,
z velepodplati
luknjaril po trati,
po klopcah lomeče posedal,
na drevju sloneč korenine gledal,
nazadnje pa švignil ko vrag
naravnost v vodnjak.

Zdaj je v vodnjaku namesto rib
živ slonovit kip,
ki prši in škropi
na vse strani:
po sebi, po trati in po ljudeh.
Čuvaju gre na smeh:
vsa okolica je razbita in razrita,
ampak trava bo zalita.

PRAČEK IN PTIČEK IN ČRIČEK

SEMAFORI

Semafori rasejo na križiščih,
najraje kar iz pločnikov,
zaradi njih si včasih v stiski
na poti v šolo ali domov.

Semafori, če so dobre volje,
zelenijo kakor trava,
pravijo: naprej, ta pot je prava,
vodi v naravo, v gozd, na polje.

Kadar pa so semafori jezni,
se puranje rdeče držijo,
pred njimi v prestrašeni vrsti
vozila in ljudje obstojijo.

Šoferji so nanje hudi
in pešci tudi,
a psi jih imajo radi
in jih po svoji stari navadi
pridno zalivajo:
naj le rasejo in mežikajo
rdeče ali zeleno,
redno ali poredno,
to je zanje
čisto vseeno —
človeško nerganje
pa ni pasje fige vredno.

Prašček in ptiček in čriček
so šli, so šli.

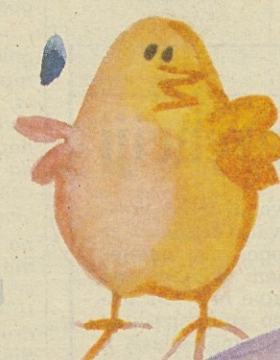
Prašček je krulil vesel,
nad njim ptiček letel,
na ptičku pa čriček sedel
in pel: Čri-čri,

prašček in ptiček in čriček
so šli, so šli.

MRAVLJA SE ODPRAVLJA

Mravlja se odpravlja
na težavno pot,
dolgo me pozdravlja —
gre čez sobo v kot.

Komaj je krenila
pa je že nazaj:
ni mi naročila,
naj ji pišem kaj.

PIŠČE
IŠČE
PIŠKO

Pišče išče piško,
piška išče miško,
miška išče hiško,

hiška pa je skrita,
v nji tri zrna žita.

Vlada odobrila ustrežni odlok

Svobodnejše poslovanje s tujino

RIM - Z oktobrom prihodnjega leta bodo italijanski državljani veliko svobodnejši v svojih poslih s tujino. Tako je sklenila vlada, ki je v petek pripravila ustrežni odlok. Trenutno gre sicer še za okvirni ukrep, ki potrebuje veliko dopolnil ki pa postavlja povsem na glavo dosedanja načela o poslovanju s tujino, ki so prepovedovala vse, razen tega, kar ni ministrstvo izrecno dovolilo, po novi praksi pa bo dovoljeno vse z izjem tega, kar bo vlada začasno prepovedala. S tem odlokom, po besedah ministra za zunanjo trgovino Ruggera, Italija stopa v krog razvitih demokracij in se pripravlja na uvedbo skupnega evropskega trga, ki bo začel veljati leta 1992.

Ko bo odlok začel veljati, bodo lahko italijanski državljani, ki živijo več kot dve leti na tujem, svobodno izvozili svoje kapitale, dovoljena bo soudeležba pri tujih finančnih družbah in holdingih, sproščene bodo investicije v vrednotnice, ki so tudi izven tržišča EGS, odpravljene bodo sedanje omejitve, ki dovoljujejo investicije samo v tiste tuje sklade, ki imajo tudi italijanske vrednotnice. Prav tako bodo odpravljene omejitve za tiste, ki bi želeli posojati denar tujim upnikom, možno bo kupiti hišo na tujem in ne bo treba več dovoljenj za upravljanje posestev ter nepremičnim na tujem. Italijanska podjetja, ki delujejo na tujih trgih bodo lahko odprle račune v valuti

brez doslej potrebnega dovoljenja, pri uvozu in izvozu pa bodo podjetja lahko dala partnerjem odlog za plačila izvoženih proizvodov, prav tako pa bodo lahko vnaprej plačevala uvoženo blago. Prav tako ne bo treba več dovoljenj za prodajo ali nakup licenc, pa tudi tujci, ki želijo odnesti v tujino depozite, ki so jih zbrali v Italiji, ne bodo potrebovali več dovoljenj.

Po računih ministra za zunanjo trgovino bo to izzvalo premik približno 10.000 milijar lir, vendar ob odlivu italijanskega kapitala na tuje računo tudi na priliv tujega kapitala v Italijo. Poleg tega bo vlada imela vselej možnost, da poseže v zaščito lire in italijanske plačilne bilance, vendar bodo ti posegi odslej časovno omejeni.

Odlok bo uresničen postopno. Po sedanjem načrtu naj bi 30 dni po objavi v uradnem listu začela veljati določila o administrativnih sankcijah z dodatnimi jamstvi za tiste italijanske državljane, ki bi kršili sedanje valutne predpise. Do konca decembra bodo pripravili odloke za uresničenje določil o sprostitev, do marca prihodnjega leta bodo uskladili vse valutne predpise ter jih zbrali v enotno besedilo, z majem 1988 bodo pripravili nove administrativne predpise za banke in operaterje, z oktobrom prihodnjega leta pa bo začel veljati odlok v celoti. V pripravi je tudi ukrep o valutnem odpustu.

patronat inac svetuje

Do minimalne pokojnine po konvenciji

Vpr.: »Na vaš naslov se obračam s prošnjo za pojasnilo v zvezi z uveljavljanjem italijanske pokojnine po mednarodni konvenciji med Italijo in Jugoslavijo iz leta 1957. Iz članka v Primorskem dnevniku z dne 13.9.1987 je razumeti, da po zgoraj navedeni konvenciji lahko uveljavlja sorazmerni del italijanske pokojnine vsakdo, ki je bil zaposlen v Italiji, ne le kdor je služil vojaški rok. V kolikor je tako, vljudno prosim, da mi odgovorite s pojasnilom.

Mož osebni primer je naslednji: 1974. leta sem bila upokojena s polno delovno dobo - 35 let službe. Delovna doba se mi šteje od leta 1939. Do leta 1945 znaša torej šest let službe pod Italijo. Če za ta del delovne dobe lahko zaprosim za sorazmerni del italijanske pokojnine, bi to vsekakor storila, tudi zato, ker moja polna pokojnina ne dosega minimalne italijanske. Vedeti pa bi morala, na kateri naslov se je treba obrniti. Ako je mogoče, da mi v tej zadevi pomagate z obrazložitvijo, se vnaprej iskreno zahvaljujem.«

V. A. - Ilirska Bistrica

Odg.: Naša cenjena bralka je povsem pravilno domela, katerim zavarovalnim pogojem mora jugoslovanski državljani zadostiti, da lahko uveljavi sorazmerni del pokojnine po italijansko-jugoslovanski konvenciji. Ob redni zaposlitvi dožoreva pri socialnem zavodu zavarovalna doba, ki je osnovni predpogoj za pridobivanje pokojninskih pravic in tej dobi so zaradi sličnosti izrecno parificirani simbolični prispevki za služenje vojaškega roka. Torej ne more biti nobenega dvoma, da ima redna delovna doba enako veljavo in proizva-ja isti učinek kot vojaško obdobje. Seveda je pri tem poglavito vprašanje, če so bili pri

italijanskem nosilcu zavarovanja INPS pravzaprav redno plačani zavarovalni prispevki za delovno dobo 1939-1945. Pogostoma namreč ugotavljamo, da v predvojnem obdobju niso bile poravnane socialne dajatve in v tem primeru nič ne zaleže morebiten vpis zaposlitve na delovni knjižici, ki nima pravne veljave. V vašem primeru ni nujno, da je akreditiranih vseh šest let, ampak zadostuje že en sam tedenski prispevek za apliciranje konvencije in pridobitev razlike do minimalne italijanske pokojnine z desetletnim retroaktivnim učinkom (osnova bi bila jugoslovanska pokojnina iz leta 1978).

Kaj vam je torej storiti? Običajno svetujemo strankam, naj vložijo zahtevek na teritorialno pristojno območno enoto SPIZ, ker je tako postopek krajši. V vašem konkretnem primeru pa je položaj nekoliko drugačen. Praviloma bi morali vložiti na INPS prošnjo za izstavitve osebne knjižice in tako bi ugotovili, če v Italiji sploh obstaja vaša zavarovalna pozicija. Ker pa bi bilo treba na odgovor čakati več mesecev in bi tako potencialno izgubili del zaostankov pokojnine, vam svetujemo, da preko patronata vložite na INPS v Trstu prošnjo za priznanje sorazmernega dela pokojnine. Če ne bodo našli zavarovalnih prispevkov, bo prošnja brezpredmetna in jo bo INPS arhiviral. V nasprotnem primeru pa bo stekel običajen postopek preko Vidma do Ljubljane, kjer vam bodo seveda znižali zavarovalno dobo in vam ponovno odmerili pokojnino, ker pač isto obdobje ne more biti priznано v obeh državah. Prošnjo morate priložiti družinski list in potrdilo o državljanstvu, na finančni intendant v Trstu pa si boste morali priskrbeti davčno številko.

Ureja BORIS SIMONETA

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Zagotovila pred pogajanjem

Po zaključku glavne turistične sezone, ko je povpraševanje po dinarju med tujci, ki so se sicer odločali za dopust v Jugoslaviji, uplahnilo, je dinar spet skočil na tečajno drsalnico. Drsi vztrajno in silovito, ne da bi bilo videti, kjer je konec drsalnice in pri kateri tečajni vrednosti se bo ustavil. Nekajmesečne stabilnosti, ko je poletna vrednost celo prerastla spomladansko, ni več. Toda zvezni minister za finance Svetozar Rikanović napoveduje, čeprav dokaj posredno, da se dinarju le pišejo lepši časi. Če ne njemu, pa vsaj tistim, ki ga varčujejo.

Takšna napoved ni bila povsem naključna. Zvezni finančni minister je dal takšno zagotovilo pred potovanjem na pogajanja o odplačevanju jugoslovanskih dolgov. Pravzaprav niti ne gre za prava pogajanja, ampak za pripravo na taka pogajanja. V Washingtonu bo namreč nekaj pomembnejših sestankov med svetovnimi upnicami in dolžnicami (skupščina Mednarodnega denarnega sklada, skupščina Svetovne banke, ministrski sestanek skupine 24,...). Na take sestanke pa je treba z napovedmi in obljubami, s polno torbo ukrepov torej, ki jih je treba imeti pri sebi zaradi klavnega finančnega položaja v samem gospodarstvu in dokaj neuspešne gospodarske politike.

Za tujega poslovneža, ki ni seznanjen z jugoslovansko denarno politiko, bodo predlogi ukrepov za ozdravitev dinarja povsem presenetljivi: vprašal se bo namreč, kako lahko gospodarstvo sploh deluje, če ni vsega tega, kar minister napoveduje, da bo. Minister namreč napoveduje, da bo dinar končno le dobil pravo ceno: prava cena pa je v tem primeru realna obrestna mera.

Ali drugače: v bodoče naj bi bilo zagotovljeno, da bi varčevalec dobil obresti več, kot pa mu poje inflacija. Dinar naj bi torej dobil tržno ceno. Ker pa te cene ne more kar nekdo določati, saj potlej ni več tržna, bo treba sprožiti tudi druge tržne mehanizme na finančnem področju. Rikanović zato pravi: prepovedati je treba samoupravno sporazumevanje bank o višini obresti. To, kar je napovedano, pa ni mogoče izpeljati, če banke ne postanejo bolj samostojne, kot so bile doslej. Poslovne banke morajo torej postati finančna podjetja, od njihovega poslovanja pa mora biti odvisen tudi poslovni uspeh.

Vse, kar napoveduje finančni minister, je precej v nasprotju s tem, kar je zdaj v veljavi. Zdaj obrestno mero, po kateri morajo denar obrestovati banke, določa zvezna vlada preko sveta guvernerjev, saj narodna banka določa, kolikšna je eskontna stopnja za pri njej izposojen denar. (Trenutno je na primer obrestna mera nastavljena pri 91 odstotkih, čeprav je inflacija že zdavnaj zbežljala krepko čez sto odstotkov). Vlada natančno predpisuje bankam, kam lahko plasirajo denar, koliko ga lahko uprabiijo za določene namene... Kot se je najbolj nazorno pokazalo ob menični aferi, pa banke niso samostojne niti takrat, ko gre za najbolj rutinske bančne posle in zaradi tega denar ubira najrazličnejše, zelo zavite poti, ki so sicer v normalno finančno urejenih državah vsaj močno nenavadne, če že ne strogo prepovedane.

Star model, ki je zdaj v veljavi, se bo torej moral umakniti novemu. Pravzaprav niti ne gre za izrazito zamenjavo, ampak za počasno približevanje nekaterim normalnim svetovnim finančnim maniram. To približevanje traja že nekaj časa, saj so pri nas začeli govoriti o realnih obrestih že takrat, ko je takšne obresti zahteval Mednarodni denarni sklad. Pogajalci iz naše dr-

žave so takrat na takšno zahtevo pristali, saj je bil z njo povezan celoten program odložitve plačila dolgov; takrat pa realne obresti vendarle niso bile upeljane, ker je bilo preveč ideoloških, pa tudi kar precej povsem primitivnih nasprotovanj, češ: ta tujina nas že ne bo učila, kako je treba delovati v socialističnem gospodarstvu. Za vsemi temi ideološkimi in primitivnimi protikapitalističnimi oporekanji je bil povsem določen (denarni) interes, ki so ga na ta način uveljavljali tisti, ki so bili največ dolžni in ki so še naprej hoteli dobiti naposodo poceni denar. Ta denarni interes dolžnikov se je odkrival izjemno počasi in sorazmerno z »odkritji« se je obrestna mera počasi tudi približevala realni.

Tak proces pa teče značilno počasi na vseh finančnih področjih. Neprestano je čutiti željo, da bi bile finančne zadeve urejene čimbolj tržno, kar naprej pa v vladajočih finančnih krogih predpisujejo, določajo in odrejajo, kako in kam z denarjem. In prav ta vlada, v kateri je od vsega začetka finančni minister prav ta Rikanović, ki zdaj napoveduje več tržnih elementov, je reagirala povsem državno, birokratsko, ko je lani ob rastoči inflaciji znižala obrestno mero, ki je pred letom z močno transfuzijo novega denarja še povečala inflacijske učinke, ki je močno zadrževala precejeno tečajno vrednost dinarja in s tem naredila izvozu veliko škodo, ki je obdržala močno škodljive limite za bančna posojila, ki nikakor ne najde nobene rešitve za odpravo velikanskih notranjih dolgov, ki spreminja narodno banko v nekakšno poslovno banko, ki priznava, da finančnih tokov njene službe ne zmorejo nadzirati...

Ali gre takih napovedim verjeti?

Očitno je vse odvisno od tega, koliko se bo uspela finančna politika odlepiti od siceršnje politike in od njenih dnevnih političnih zahtev in potreb. Pritisk te politike je po vsem sodeč mnogo močnejši, kot pa si predstavljamo in strahovito močno veže roke predlagalcem gospodarske politike. Zdajšnji zvezni vladi namreč ne bi mogli očitati, da se povsem nič ne zastopi na gospodarstvo, saj jo sestavljajo v glavnem sami ekonomisti. Žal pa je doslej delovala tako, kot da ji je ekonomska abeceda tuja. Zato ne bi smela presenečati izjava finančnega ministra Rikanovića, ki je javno dejal, da bo - naj se sliši še tako absurdno - zdaj, ko je menična afeta povzročila skoraj bankrot jugoslovanskega gospodarstva, mnogo lažje najti pot k solidnejšemu finančnemu sistemu in drugačnemu odnosu do domače valute.

Za našo državo je torej dobro tisto, kar je za druge povsem pogubno. Žal je v tej trditvi veliko, veliko resnice. Toda - bodo tuji finančni krogi razumeli takšen absurd?

JOŽE PETROVIČ

■ TITOVO VELENJE — Eno glavnih vodil sozda Gorenje je kar največje odpiranje v Jugoslavijo in v svet. Tako so predstavniki gospodarske organizacije pojasnili predsedniku zveznega komiteja za industrijo in energetiko Ocvirku in predsedniku republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo Ocvirku. Med obiskom so zastopniki Gorenja predstavili načrte za programsko prestrukturacijo in tehnološko posodobitev proizvodnje. V Gorenju si prizadevajo, da bi pripravili kar najbolj kakovostne investicijske načrte in bi zagotovili uresničenje posameznih naložb v predvidenih rokih.

ODO KALAN

Sodelovanje slovenskih bank in šol za usposabljanje strokovnih kadrov

Napačno bi bilo misliti, da se denarni zavodi pojavijo v javnosti le ob običnih zbiorih. Nasprotno lahko trdimo, da so stalno prisotni in da so s svojim vsestranskim delovanjem na razpolago gospodarstvenikom in drugim krogom naše zamejske stvarnosti. Zavodi uresničujejo nekatere akcije skupno, združeni v sekciji. Med take pobude bi uvrstili izdajo Galebovega šolskega dnevnika. Predstavitev publikacije, ki je bila pred desetimi dnevi v Dobo, je bila le povod za razgovor med vsemi ravnatelji slovenskih šol in predstavniki denarnih zavodov, ki so podčrtali, da predstavljajo danes te ustanove velik in neobhodno potreben gospodarski potencial, ki zaposluje skoraj 300 ljudi, v glavnem mladih. Gospodarski razvoj omogoča, da se mladina zaposli tudi v drugih vejah gospodarstva. Zaradi tega je potrebno, da šola priporoče k razvoju mladine, ki naj bi se srečala z življenjskimi odgovornostmi zrelejša in s poglobljenim znanjem. Nihče ne zahteva, da bi iz šol izšli že strokovno formirani kadri, lahko pa pričakujemo, da jim bo šola dala osnovno znanje in voljo do dela in do nadaljnjega poglobljanja svojega znanja.

Ravnatelji šol so ugotovili, da so denarni zavodi že mnogokrat podprli pobude raznih zavodov, šole pa bodo morale, žal, tudi v bodoče računati na njihovo finančno pomoč, saj so državna sredstva le prepričala za uresničitev vseh načrtov in pobud. Prišlo je tudi do konkretnih predlogov za sodelovanje: ravnatelji naj bi seznanili denarne zavode z imeni najboljših dijakov, zavodi pa bi jih, seveda če bo to potrebno, finančno podprli ob vpisu na univerzo ali pri strokovnem-usposabljanju s postdiplomskim študijem. Na tak način bi skupaj gradili kadre.

Menimo, da je to prvi a vendar važni korak k plodnejšemu in trajnejšemu sodelovanju med šolami in denarnimi zavodi. Tudi v posameznih denarnih zavodih so v teku ali so že bile izvedene določene zanimive pobude.

Pri Kmečki banki v Gorici se pripravljajo na dograditev sedeža. Poslovanje se je namreč v zadnjih letih tako razvilo, da so postali današnji

prostori pretesni. Upraviteljem je uspelo dokupiti dve nadstropji v sosednji stavbi vedno na Korzu Verdi, kar omogoča, da se poslovni prostori povečajo za nadaljnjih 350 kvadratnih metrov. Sedaj bodo lahko nemoteno razvili nove dejavnosti, ki jih zahtevajo klienti, in sicer borzne posle, poslovanje z vrednotnicami in državnimi obveznostmi ter vlaganja v različne sklade. Ravno tako bo dobil blagovni oddelek več prostora, kar bo omogočilo še učinkovitejše poslovanje s tujino. Ravno tako dobro napreduje gradnja novega in sodobnega sedeža Hranilnice in posojilnice na Opčinah. Temelji so bili dograjeni in že polagajo prvo ploščo. Izvajalec del, gradbenik Dušan Pangerc, nam je zagotovil, da ne bi smelo priti do zamud pri izvajalnih delih saj je tudi vreme v septembru bilo naklonjeno hitremu napredovanju gradnje. Kljub tem finančnim in organizacijskim naporom je upravni odbor pomislil na svoje člane. Preteklo nedeljo je bila namreč v prostorih prosvetnega doma na Opčinah vrtna veselica za vse člane. Kulturni program je sloanel na nastopu harmonikaškega ansambla Syntesis 4 pod taktirko dirigenta Klavdija Furlana. Mladi, a že priznani glasbeniki so izvedli razne skladbe iz svojega programa; sledil je nastop domačega iluzionista Vikija, ki se je predstavil zbranemu občinstvu z novim in zahtevnim repertoarjem vragolij. Pod noč je stopil na oder še ansambel Lojzeta Furlana, ki je pripomogel, da se je prijateljsko in vedro razpoloženje še bolj razžvevalo.

Na isti dan je hranilnica v Dobrodo bu pripravila za svoje člane strokovno ekskurzijo v sosednje kraje. Zadržniki so se s tremi avtobusi najprej poda-

li v Spilimbergo, kjer so si ogledali predelovalni mlekarški obrat in prasičjo farmo. Sledil je ogled pršutarne v San Daniele del Friuli ter vzorno urejene kmetije in kleti v Cosi. Ekskurzijo so člani zaključili v Vivaru z ogledom agrituriističnih objektov.

Pri Tržaški kreditni banki je med tem časom stekel postopek za uresničenje sklepov izrednega občnega zbora, na katerem je bilo določeno, da se glavnica dvigne od dveh milijard in 400 milijonov lir na 10 milijard. Delni-

čarji so sprejeli v preteklih dneh predlog o prevzemu brezplačnih dodatnih delnic in za odkup novih delnic po nominalni vrednosti 10 tisoč lir za delnico. V primeru, da bi ostale nekatere delnice neplasilirane, bodo na razpolago tistim delničarjem, ki bi želeli povečati svojo udeležbo. Do konca meseca morajo delničarji sporočiti upravi svoje namene v pisni obliki z vračilom vnaprej pripravljenega obrazca.

V sovoedenjski in nabrežinski posojilnici ni prišlo do posebnih akcij. V

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI V BANČNI SEKCIJI

za razvoj gospodarstva in v pomoč prebivalstvu

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST

Kmečka banka Gorica

KMEČKA IN OBRITNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI

KMEČKO OBRITNA HRANILNICA DOBERDOB

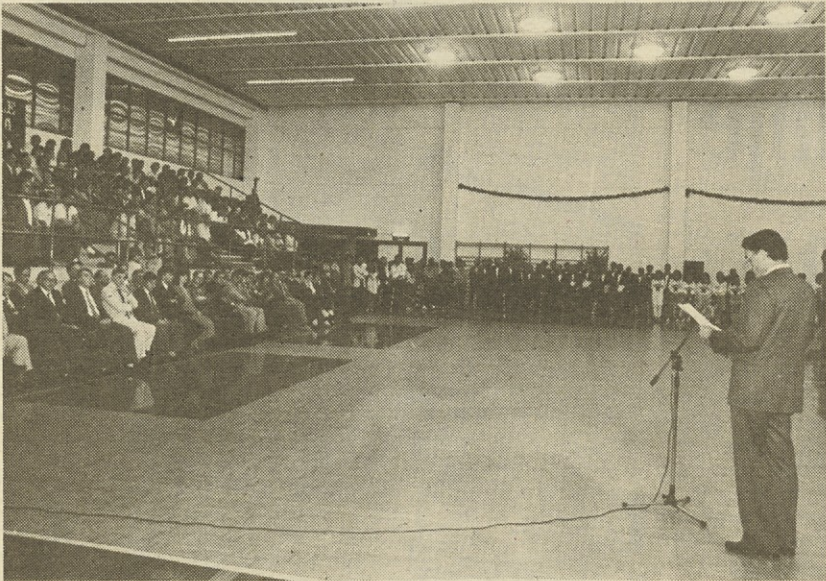

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Zaključne slovesnosti ob odprtju nove telovadnice ŠZ Olympia

Po petkovi slovesnosti ob odprtju nove telovadnice ŠZ Olympia pri Katoliškem domu v Gorici se je včeraj zjutraj pričel 4. mednarodni turnir v odbojki za Trofejo mesta Gorice v organizaciji Pokrajine. Najbolj primeren način da se primerno obeleži dogodek ob odprtju novega športnega objekta, ki je bil sicer zgrajen na zasebno pobudo, ki pa bo, kakor so na uvodni slovesnosti posebej poudarili, odprtega tipa, na razpolago vsem ljudem dobre volje, v korist skupnosti in v graditev trajnega sožitja med tu živčima narodoma. Turnir se bo sklenil danes dopoldne, medtem ko bo v popoldanskem času drugi in zaključni del otvoritvenih slovesnosti, tudi s telovadnimi nastopi, za katere so bili udeleženci petkove slovesnosti prikrajšani.

Poročali smo že o nagovoru, ki ga je imel predsednik ŠZ Olympia dr. Jože Vrtovec, ki je orisal dolgo in naporno pot od zamisli o gradnji telovadnice do uresničitve načrta. Poleg dr. Vrtovca je udeležence slovesnosti pozdravilo še šest govornikov. Goriški župan Scarano, ki je dejal, da trenutek ob odprtju takega objekta najbolj verno kaže pravo podobo goriške skupnosti ter napovedal skorajšnji začetek gradnje šolskega centra. Prizadevanja Dežele, da na primeren način podpre tudi zasebne pobude pri gradnji športnih objektov, so bila v ospredju govora dr. Maria Brancatija, deželnega odbornika, ki je na petkovi slovesnosti prerezal trak in s tem simbolično odprl telovadnico. "Sleherno pobudo, ki služi zblizevanju ljudi in ki omogoča da živijo svobodno, smatramo tudi pri nas za pomemben dogodek", je povedal podpredsednik RK SZDL Ciril Zlo-

bec in izrazil zadovoljstvo, da se tudi v Gorici uveljavlja duh evropske civilizacije. Podobno je izzvenel tudi poseg predsednika Pokrajine prof. Cumpete, ki je napovedal skorajšnji začetek mednarodnega simpozija o Michelstaedterju. Pokrajinski svetovalec dr. Mirko Spazzapan, ki je sicer govoril kot izvoljeni predstavnik SSK, je skušal poudariti pomen samoiniciative goriških Slovencev. Pomen pobude je podčrtala tudi predsednica SSO Marija Ferletičeva, medtem ko je prof. Aldo Rupel, ki je pozdravil v imenu SKGZ in ZSSDI ugotovil, da je odprtje

telovadnice res pridobitev, ki pa nas ne sme uspavati, kajti še zmeraj, kljub temu, da smo si v mestu zgradili v zadnjem času nekaj objektov, nismo dosegli stanja v obdobju začetka stoletja.

Slovesnosti se bodo sklenile danes popoldne ob 16. uri, ko bo nastopila godba na pihala iz Prvačine, pevski zbori, ko bodo spet na vrsti govori in tudi telovadni nastopi. V prihodnjih dneh pa se bo v telovadnici pričela redna dejavnost.

(Posnetek je s petkove slovesnosti, pred mikrofonom dr. Jože Vrtovec.)

Kakovostno študijsko srečanje ob stoletnici Michelstaedterja

Konec tedna na pobudo Pokrajine

Predsednik Pokrajine prof. Silvio Cumpeta je skupaj z odbornikom za kulturo odv. Marinom De Grassijem in prof. Elvijo Guagninijem včeraj predstavil posvet, ki ga ob 100-letnici rojstva Carla Michelstaedterja prireja v četrtek, petek in soboto pokrajinska uprava.

Ne gre zgolj za celebrativno pobudo, je dejal Cumpeta in podčrtal, da je obletnica zgolj povod za poglobljen, ne retoričen pač pa kritičen posvet o vznemirljivi in večplastni osebnosti goriškega filozofa, ki si je pri samih 23 letih vzel življenje. Posvet je še pomembnejši v trenutku, ko se v raznih krajih odkriva ali boljše vrednoti evropska dimenzija tega velikega Goričana. Ob Michelstaedterju je treba ponovno odkriti dober del goriške preteklosti in kulture prejšnjega stoletja je pristavil odbornik De Grassi.

Znanstveni koordinator tridnevnega srečanja, prof. Elvio Guagnini, je povedal, da bo pravzaprav posvet združil v celoto ločene pobude, ki so jih načrtovali na univerzah v Trstu in v Rimu. Na povabilo. Goriške pokrajine so se raje odločili za srečanje v Gorici, ki obeta pomembne rezultate. Prisotni bodo namreč vsi pomembnejši poznavalci Michelstaedterja iz Trsta, Rima, Firenc, Turina pa tudi iz Francije in Avstrije. To v trenutku, ko sta komaj izšli dve knjigi o njem in je v teku ponatis zbirke njegovih poezij.

Program posveta je dokaj obsežen, saj je predvidenih okrog 30 poročil in posegov. V četrtek ob 9.30 bo v avditoriju v Ul. Roma uvodni del, na katerem bodo govorili prof. Alberto Asor Rosa in prof. Sergio Campailla z uni-

verze La Sapienza v Rimu ter prof. Marco Cerruti s Turinske univerze. Posvet se bo nadaljeval do sobote, ko bodo dopoldne še zadnja predavanja ter zaključna okrogla miza. Dopoldanska zasedanja bodo v avditoriju, popoldanski del pa v Attemsovi palači.

Obvestilo Občine

Poročali smo, da je Dežela pred kratkim, na podlagi zakona 18 od lani, načelno odobrila financiranje načrtov za prenovo starih stanovanjskih stavb v Gorici, za 12,5 milijarde lir. Z Občine so sporočili, da so roki za začetek izvajanja posameznih načrtov, oziroma za predložitev dokončne prošnje in dokumentacije, izredno kratki. Zlasti zadeva to financiranje za posodobitev in preureditev 233 stanovanj, za kar namerava dežela izdati 3,5 milijarde lir. Nujno je da podjetja, oziroma zasebniki, ki so do maja vložili prošnjo za vključitev v splošni načrt prenove, zdaj dostavijo na Deželo dokončno prošnjo za dodelitev financiranja. Prošnjo je treba poslati izključno preko Občine. Občina ima v tej fazi možnost, da določi prednostni red v primeru, da se bo nabralo več prošenj, kakor je bilo predvideno. Vsekakor so te dni obnovili delovno skupino, s ciljem, da bi interesantom pomagala pri pripravi potrebne dokumentacije. Interesenti naj se javijo čimprej, najkasneje pa do 8. oktobra v uradu za urbanistična vprašanja, Mazzinijeva ulica 17, 2. nadstropje, kjer bodo prejeli vsa pojasnila, glede točne izpolnitve prošenj. Dokumentacijo bo morala občina dostaviti na Deželo do 15. oktobra.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev javlja, da bo od 1. oktobra spet rekreacijska telovadba in sicer ob ponedeljkih in četrkih od 15. do 16. ure v telovadnici Kulturnega doma.

Seja uporabnikov Kulturnega doma (dvorane) bo v torek, 29. septembra, ob 18. uri v mali dvorani.

Košarkarska sekcija ŠZ Dom obvešča, da se bodo od torka, 29. t. m., dalje pričeli treningi za igralce minibasketa (letnik 76 in mlajši). Treningi bodo ob torkih in petkih v telovadnici Kulturnega doma s pričetkom ob 15. uri.

Na Valu 202 Radia Ljubljana bo jutri kmalu po 8. uri oddaja o slovenski prisotnosti v Gorici, ki jo je pripravil novinar Marjan Drobež.

kino

Gorica

CORSO 15.00-22.00 »007 zona pericolosa«.

VERDI 16.00-22.00 »Arma letale«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 16.00-22.00 »Arrivano i Flodder«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.00-22.00 »Rotta verso la terra«.

Nova Gorica

SOČA 16.30-18.30 in 20.30 »Avtoštopar«. DESKLE 17.00 »Racman Jaka in njegova klapa«. Ob 19.30 »Phenomena«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani Korzo Italia 10, tel. 84576.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Jutri v Gorici, ob 9. uri, Belinda Pelizzo vdova Franceschin, iz bolnišnice San Giusto na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob izgubi naše predrage

Marije Butkovič vd. Pisk

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti, poklonili cvetje ali darovali v dobrodelfne namene.

Zahvaljujemo se g. dekanu Komjancu za pogrebni obred, svodenjskemu ženskemu zboru za ganljivo petje in dr. G. Tavčarju, ki nam je vedno stal ob strani.

Ljubka z družino

Sovodnje, Štandrež, 27. 9. 1987

Flash moda še do jutri

Še danes in jutri se na razstavišču nadaljuje sejem Flash moda, na katerem približno 200 razstavljalcev prikazuje modne novosti za jesensko-zimsko sezono. Oba dneva bo ogled od 10. do 22. ure.

Danes ob 10. uri bo v konferenčni dvorani posvet o proizvodnji in distribuciji v modnem sektorju. Ob 11. uri bo zbor starih avtomobilov triumph. Defileji bodo v halah A in B ob 11.30, 12.30, 16. in 20. uri. Popoldne ob 15. bodo stilisti iz naše dežele, z Dunaja in iz Zagreba prikazali najnovejše modne pričeke. V konferenčni dvorani bodo predvajali film »Via Montnapoleone« (ob 17. in 19. uri). Elitno srečanje se obeta ob 20.30 v paviljonu D, kjer bo Maria Giovanna Elmi predstavila kolekcije visokomodnih kreatorjev.

Sejem, na katerem so poleg modnih novosti na ogled stare obleke, čipke in druge zanimivosti, se jutri zaključí z defileji v popoldanskih urah in prikazom modnih pričeke ob 20.30.

OB 90-LETNICI SVOJEGA DELOVANJA
NUDI URARNA - ZLATARNA

Šuligoj

(1897-1987)

POSEBNE POPUSTE

Gorica - Ul. Carducci 49 - Tel.: 85-657

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO
PODJETJE

La Goriziana
S.R.L.

GORICA — Via D. D'Aosta 180 - Tel. (0481) 22351 (avtomatska centrala)
TELEX: 460107 LAGORI I

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

ZVEZA SLOVENSkih
KULTURNIH DRUŠTEV
SLOVENSKO STALNO
GLEDALIŠČE

vabita v petek, 2. oktobra,
ob 20.30 na

**PREDSTAVITEV
GLEDALIŠKE SEZONE
IN POGOVOR
O NAŠEM GLEDALIŠČU**

Srečanje bo v mali dvorani
Kulturnega doma.

Vabljeni vsi ljubitelji gledališča in vsi, ki bi radi kaj povedali, pa najsí gre za želje in priporočila, kakor tudi za kritiko.

**PRONTOCASSA
AUTO**

OSEBNO POSOJILO S POSEBNIMI »DODATKI«

**BREZPLAČNO
zavarovanje za eno leto**

kasko

kraja

požar

preostali dolg

v sodelovanju s

**CARNICA
assicurazioni**

To so posebni »dodatki«, ki ti jih ponujamo.

Poznaš pa tudi naše običajne ugodnosti pri financiranju (visok znesek, dolga odplačilna doba, hitra razpoložljivost sredstev in izredno nizki stroški).

Preden se odločiš za nakup novega avtomobila, obišči eno od naših podružnic in zaprosi za podrobnejše informacije.

Veseli bomo, če ti bomo lahko s številkami dokazali, da je

**PRONTOCASSA
AUTO**

OSEBNO POSOJILO S SERIJSKIMI »DODATKI«

**CASSA
DI RISPARMIO
DI GORIZIA**

TVOJA banka ... od 1831. leta

Pred kakimi dvanajstimi leti se mi je pozimi večkrat pripetilo, da sem stal na avtobusni postaji v Ulici Rossetti in čakal, da bi se po daljši poti peljal do griča Svetega Alojzija, kjer sem takrat stanoval. Vedel sem, da je tržaški slovenski skladatelj Pavle Merku stanoval sprva v tistem drevoredu, ki sem ga v svoji domišljiji istovetil z elegijsko zvočnostjo godal. Osebo ga nisem nikoli spoznal in dotlej tudi nisem imel priložnosti, da bi se seznanil z njegovo glasbo. V tistih letih sem bil namreč ves prežet z dunajskim glasbenim ekspresionizmom. Slastno sem prebiral Srečka Kosovela in se noč in dan napajal s Heinejevo romantično liriko. Zdelo se mi je, da nista slutnja smrti v Kosovelovi liriki in zemske glasbene strukture Dunajčanov nekaj povsem preteklega in zaključenega. Vse prej, iz njiju je vela mogočna življenjska sila, ki se je skorajda izražala v podobi drevca, ki jih je na Ulici Rossetti stresala divja zimska burja. Nekoč sem na obisku pri prijateljih slučajno dobil v roke redukcijo Merkujevega Koncerta za violino in orkester v izdaji Hansa Geriga iz Kölna. Naslov je bil dvojezičen, v nemščini in italijanščini, in zdelo se mi je, da sem v svojem slovenskem someščanu videl idealnega nadaljevalca tiste estetike in tistega kulturnega okolja. Imel sem občutek, da se je preko njegovega opusa v meni krepilo prepričanje o pripadnosti določenemu kulturnemu svetu, ki ni dovoljeval, da bi ga uničevalna in divja civilizacija izničila in vsrkala vase, temveč je zahteval svoje pravice in svoje mesto v sodobni stvarnosti. Tako sem se seznanil s Pavletom Merkujem.

Pravzorci

Leta 1976 sem prišel do pravega spoznanja. Takrat je skladatelj dovrševal opero »Kačji pastir«, v kateri medsebojno delujejo trije elementi: ljudsko petje, monotoni recitativno secco ter ekspresionistični pathos. Ti trije elementi dajejo konfliktu med vsakdanjo stvarnostjo in liričnimi sanjami izrazito čustveno napetost.

V času najinih dolgih večernih pogovorov sem večkrat slišal, kako je ponavljal in potrjeval misel o glasbeni napetosti in o nekem stalnem iskanju največje izrazne koncentracije z minimalnimi sredstvi. Razumljivo je torej, zakaj je Merkujeva pozornost osredotočena predvsem na omejene zasedbe, ki gredo do uporabe enega samega glasu oz. instrumenta. Mislim, da se pravzorci tega načina glasbenega ustvarjanja kažejo tako v monodični preprostosti ljudskega petja (in vsi vemo, koliko je Merku kot etnomuzikolog prispeval k spoznavanju kmečke ljudske pesmi zamejskih Slovencev) kot v partitah za violino oz. violončelo J. S. Bacha. Nikjer drugje ni bil veliki nemški mojster zaradi omejenosti omenjenih instrumentov primoran posluževati se umetnosti aluzije. V primerih popolne homofonije namiguje melodična linija na stranske kontrapunkte in na zaporedja akordov. S tem postopkom je dal avtor prednost vodoravni dimenziji. V line-

Ob 60-letnici tržaškega skladatelja

Prvo srečanje s Pavletom Merkujem

FABIO NIEDER

arni pisavi se torej izraža najbolj značilno podajanje Merkujeve glasbene misli.

Pristno in nepristno ljudsko petje

Bilo bi težavno in mogoče nepriemerno na tem mestu naštevati vse Merkujeve stvaritve, ki se bolj ali manj neposredno nanašajo na ljudsko petje: priredbe so zelo številne in namenjene najrazličnejšim zasedbam: od zbora a cappella, preko glasu s klavirsko oz. instrumentalno spremljavo do lične opere, v kateri ljudsko petje zlije s heterogenimi stilemi (naslednja Merkujeva lična opera nam bo nudila še bogatejšo snov za analizo in razpravo). Lahko bi rekli, da se Merkujeva lična narava odlično sklada z mrtvaškimi, a kljub temu nadvse poetičnimi verzi Svetlane Makarovičeve. Iz tega skladja bodo kasneje nastale vse avtorjeve najboljše opere. Naj omenimo le nekatere, kot so »Kačji pastir« in »Vojskin čas«. Med deli, v katerih avtor podčrta težnjo k esencialnosti, sta gotovo »Pelin« za mezzosopran in »Dvanajsta ura« za sopran. V tej zadnji skladbi je mrtvaško gledanje na svet izraženo s preprostim in metrično enakomernim tonom ljudske balade: to enakomernost bi lahko primerjali s kazalcem na uri, ki nam s sadično odločnostjo znova in znova ponazarja sintetične podobe neizprosne in haluciniranega sveta. Fraze so kratke in krčevite, usta se v njih podajanju skorajda zvijajo v mrtvaški spaki. Številčnica Merkujeve ure obsega v prvi od

skupnih treh lirik dvanajst sekvenc, od katerih se vsaka deli na dve enoti: prva, objektivna in mehanska, nam ponazarja pot, ki jo kazalec preteče v eni uri. Drugi del sekvence pa nam le bežno nakazuje raztrganost in razcefranost človeške eksistence. Dvanajsta ura odbije brez vsakega glasbenega odziva, kakor da bi bil molk glavni cilj, po katerem je vsa lirika stremela od vsega začetka. Zadnje besede odzvenijo ob spremljavi praznih kvint, v katerih se nenadoma zasluti mrliški zadah, ki veje iz Bergovega »Violinkonzerta«. Navidezni ljudski ton, v katerem okamenijo še tako dramatične podobe, se ponavlja tudi v sledečih lirikah, ki nosita naslov »Uspavanka« ter »Lovec«.

Skladbe za enega izvajalca

Posamezni deli namišljenega godalnega kvarteta za violini, violo, violončelo in kontrabas si diahronično sledijo s skladbo »Quattro monologhi per archi«. Kompozicijski postopek stavka »Calmo espressivo« za violino pripelje poslušalca v sledečo »Epistola a Giampaolo de Ferra« za violončelo in instrumentalno spremljavo: iz inertne zvočnosti praznih strun se razvije napetost, ki nas s postopnim kopičenjem glasovnih višin privede v »Climax«, kjer se pojavijo troglasi oz. štiriglasni akordi. V drugi polovici skladbe je nato opaziti počasen prehod do najnižjih registrov, kot da bi se morala v prvem delu skladbe nabrana energija sprostiti preko počasne prekapi. V na-

slednji skladbi, ki nosi naslov »Alba«, postane tonaliteta jasnejša. Namig v naslovu, ki nas spominja na trubadursko pesem, je s subjektivnim avtorjevim hotenjem v istem razmerju, kot so si bile navidezno ljudske oblike samospeva s svojo dramatično vsebino. »Madrigale« za violončelo nas po svojem značaju spominja na »Schwung« in na njegovo romantično naravo, ki bi jo lahko istovetili celo s Schumannovo. V tem delu je večkrat opaziti avtorjevo namigovanje na programsko glasbo, ki se nato razvije v čisto glasbeno obliko.

Nemirni crescendo drobnih kromatskih fragmentov privede do kratke, a nadvse lične in zgovorne epizode. S prsti trzani akordi označujejo osrednji del skladbe, ki ima skoraj vlogo »Tria«. Ob povzetku začetnih elementov lahko nato sledimo nastanku nove melodične tonalne enote, ki zablesti kot sončni žarek in nato zaključi stavek. V zadnjem stavku te originalne »Suite«, tj. v »L'epistola a Franco Ferruglio« za kontrabas, pa nas avtor preseneti z nenehnimi spremembami intervalov. Dolga elegična monodija, ki jo le tu pa tam prekinjajo nasprotujoči si elementi, kot na primer »gettati« na mikrotonalnih višinah in »pizzicati« starodavne furlanske ljudske pesmi, se postopoma povzpne od najglobljih zvokov do najvišjih registrov kontrabasa.

V skladbi »Metamorfosi di un canto popolare« za rog v F se prelivata dva najznačilnejša Merkujeva pristopa k etnomuzikalnemu gradivu, in sicer ob-

jektivni prikaz ljudskega petja v uvodnem delu skladbe, nato pa proces subjektivne metamorfoze. Že od tretjega takta dalje naletimo na modulacijo, ki nas opozarja na deformacijo intervalov in na večjo izrazitost ritmičnih shem. Skladba je zgrajena na osnovi že znane parabole napetost-olimax-sprostitev.

»Pesem in ples« za flavto zajema svoje sestavine iz bogate avtorjeve zkladnice in vključuje oblike, kot so nokturno, Walzer, koral, uspravanka, tožba, rezijanski ples. Ti elementi se že prej pojavljajo v Merkujevem opusu, ki pa doživlja v različnih skladbah različne preobrazbe, tako da zasledimo v njegovi ustvarjalnosti določene stilne spremembe, ki označujejo njegovo rast in njegov razvoj.

Tudi »Tre invenzioni« za angleški rog tvorijo niz skladb, ki so si po značaju slične. Znanstveni naslov, s katerim jih je avtor označil, pa nas spominja na Bacha. Za te skladbe so značilni kromatični drobci in strogih ritmičnih shemah, ki nihajo med binarnim in ternarnim metrumom. Skladbe so kratke, napisane pretežno v hitrem tempu; začenjajo se skoro neslišno, da bi ne zmotile tišine, iz katere so nastale, in prav tako tiho se zaključijo. Večkrat te »Invenzioni« ne poznajo nasprotujočih si elementov in se razvijajo v ustvarjalni dialektiki binarnega in ternarnega metruma.

Zaključek

Če bežno preletimo Merkujev glasbeni opus, bomo takoj opazili veliko enotnost v njegovih stvaritvah in pa njegovo zvestobo moralnemu in etničnemu svetu, kateremu pripada in iz katerega izhaja. Ob svojem razvoju, ob spremembah in premislekih pa kljub vsemu kljubuje trenutni in kratkotrajni modi. Merkujev občasni pogled v stileme in materiale preteklosti, ki ga zaznamo tudi pri mnogih drugih sodobnikih, ostaja vedno nekaj popolnoma imenitnega v njegovem glasbenem čutenju. Popolno skladnost je opaziti tudi v izbiri poezije, kot je Makarovičeva, za katero je mogoče iskati premise v dolgem Merkujevem sožitju s Kosovelovo liriko. Kako bi se tu ne spomnili na duhovno sorodstvo med glasbo A. Weberna in poezije H. Jone?

Prav v tem, da se identificira z »nešteti življenji«, ki jih hrani ljudsko petje, doseže Merkujeva estetika svojo polnost, ta pa je seveda zelo tuja sterilnemu obrtništvu, ki vidi v človeku središče vsakega zanimanja.

Kateri boljši »motto« naj torej izberem za Opus drugega prijatelja Pavleta, če ne verz, ki ga je pesnik R. M. Rilke zabeležil v blestečem svetu Lepe Vide in izklesal v epilogu k Deveti elegiji? Prav ta verz, ki ne pozna razcepa med preteklostjo in bodočnostjo, naj bo tudi zaključek tega zapisa, ki sem si ga zamislil kot prirčno voščilo Merkuju za njegovo 60-letnico: »Überzahlige Dasein entspringt mir im Herzen.«

prev. SIMONA SLOKAR

Grafiki iz naše dežele na razstavi v Sumiju

Sumi, majhno rusko mesto, oddaljeno kakih 300 kilometrov od Kijeva, bo za nekaj dni nekakšno središče italijanske, oziroma kulture iz FJK. Tako sta se domenili novoustanovljeni združenji SZ—Italija in Italija—SZ, ki delujeta v interesu italijanskih delavcev in sovjetskih državljanov, ki so zaposleni pri izgrajevanju produkcijskega centra tovarne Danil. Vodstvo te tovarne se je očitno zavedalo, da se dajo utrditi komercialni in industrijski odnosi predvsem z medsebojnim spoznavanjem kulture.

Med mnogimi prireditvami, ki se bodo začele danes v Sumiju, je tudi grafična razstava mojstrov iz naše dežele. Dali so ji naslov: Med včeraj in jutri, FJK kot kri-

žišče kulture, sodelovanja in miru. Razstava bo nato v Sovjetski zvezi za leto dni in jo bodo prikazali še v Kijevu, Rigi, Leningradu in Moskvi. Organizacijo je prevzela tržaška sekcija združenja Italija—SZ.

Ob tej priložnosti so pripravili tudi zajeten dvojezični katalog (v italijanščini in ruščini) z uvodnim razmišljanjem Giulia Montenera. Na razstavi pa sodelujejo tudi mnogi umetniki, ki so se rodili v FJK, a so svoje delovanje prenesli tudi v druga italijanska mesta in tujino. Med drugimi bodo svoja dela razstavljali tudi slovenski slikarji Marijan Kravos, Zoran Mušič, Klavdij Palčič, Lojze Spacal, Franko Vecchiet, Edvard Zajec in Edi Žerjal.

Slovenski pianist Benjamin Šaver nastopil v openskem Prosvetnem domu

MARKO OZBIČ

Slovensko kulturno društvo Tabor z Opčin je tudi letos organiziralo vrsto glasbenih večerov v Prosvetnem domu na Opčinah.

V petek, 18. septembra, je v sklopu teh večerov nastopil 26-letni slovenski pianist Benjamin Šaver iz Nove Gorice. Klavir je začel igrati s petimi leti. Leta 1979 se je vpisal na ljubljansko Glasbeno akademijo v razred prof. Dubravke Tomšič-Srebotnjakove. Leta 1982 je zmagal na republiškem in na zveznem tekmovanju študentov glasbe. Dobil je Prešernovo študentsko nagrado za interpretacijo Lisztovega prvega klavirskega koncerta, na mednarodnem tekmovanju »Città di Udine« je zasedel tretje mesto, v Barceloni se je na mednarodnem tekmovanju »Maria Canals« uvrstil med prvih deset. Sedaj se izpopolnjuje na Fakulteti muzičke umetnosti v Beogradu v razredu prof. Arba Valdma.

Koncertni spored je mladi umetnik sestavil iz znanih in manj znanih del baročnega in romantičnega obdobja. Predstavil nam je kar tri skladbe iz Lisztovega opusa, in sicer klavirske priredbe del drugih mojstrov.

Prva skladba koncertnega večera je bila priredba Bachovega Preludija in Fuge v a-molu BWV 543. Skladatelj je to delo priredil po orgelskem izvirniku. Skladbo je Bach napisal verjetno v srečnem obdobju, ko je prebival v Weimarju (1708 - 1717). Spada gotovo med najbolj živa in navdušujoča skladateljeva dela, saj že po začetni kadenci v manualu sprostijo svojo umetniško nadarjenost, ki še bolj preseneča, ko isti element preide v pedal. Fugina tema je v 6/8 taktovskem načinu. Traja celih pet taktov, kmalu pa se razvije v množico arabesk, barv in tonskih efektov, ki nastanejo v čudovitem perpetuumu mobile kontrapunkta. V zahtevnih oktavskih skokih v levi roki je bilo nekaj nečistih not. Morda je Lisztova zahtevna transkripcija pripomogla, da je manjkalo tiste enakomernosti, ki je tipična za to skladbo in še posebno za fugo.

Sledil je zelo znani Chopinov Scherzo št. 2 v b-molu op. 31. Gotovo je ta skladba ena izmed najbolj gorečih prikazov Chopinovega pianizma. Napisan je bil verjetno leta 1837 in je posvečen A. de Fürstensteinu. Je pravi stilistični »Konzertstück«. Tihemu, skrivnostnemu začetku odgovorijo močni akordi in fortissimu. Po delu v plesnem duhu se zopet pojavi ekspozicija, ki privede do spevnega Intermezza v a-duru, s triom. Sijajni virtuoziem je glavni element celotne epizode, ki strmoglavno v kodo. Žal je bil klavir, na

katerem je Šaver koncertiral, v slabem stanju in pianist ni mogel iz njega izbiti vseh zvočno obarvanih odtenkov, ki jih zahtevajo nekatere teme.

Sledila je Lisztova priredba Schumannovega slavonskega Widmung (Posvetilo). Temo je pianist jasno odigral in tudi naslednji prehodi so bili svetli in čisti.

Zadnja Lisztova skladba petkovega večera je bila parafraza na Verdijevo opero Rigoletto. Lisztova parafraza je svobodna klavirska obdelava znanih melodij Verdijeve opere. Najbolj znana je obdelava arije »Bella figlia dell'amore«. Pianist je kljub nejasni barvi klavirja odigral teme in zahtevne virtuoziistične prehode zelo briljantno.

Zadnje so bile na sporedu Slike z razstave ruskega skladatelja Modesta Musorgskega. Musorgski se je rodil na severnoruskem posestvu Karevo. Doma se je naučil muziciranja in spoznal bogatstvo ruske ljudske glasbe. V Petrogradu se je vpisal na kadetsko šolo in kot mlad oficir je prišel v stik z Balakirevom, ki je postal njegov učitelj. Zaradi hude bolezni je zapustil vojaški stan. Od tedaj je živel samo za glasbo. Slike z razstave so gotovo njegovo največje klavirsko delo. Skladbo, ki je po obliki suita, je Musorgski napisal leta 1874. Zanj je dobil navdih na posmrtni slikovni razstavi prijatelja Viktorja Hartmanna, kateremu je suito tudi posvetil. Skladatelj je izbral deset Hartmannovih slik, jih »uglasbil«, posamezne likovne prizore pa povezal s »sprehodom« (Promenado) — temo, ki jo v teku skladbe trikrat variira. Musorgski je povezal v celoto naslednje podobe in prizore: Poskakujoči škrtar, Stari grad (pod katerim poje trubadur), Park Tuileries (z živčavom otrok), Bydlo (dvokolesni voz, ki ga utrjuje vlečeta vola), Ples piščančkov v jajčnih lupinah, Srečanje bogatega Žida Samuela Goldenberga in revnega Smulya, Ženski prepri na trgu v Limogesu, Rimske katakombe, Koča Babe Jage, Velika Kijevska vrata. Pianist je skušal vsaki sliki pričarati prave barve z vsemi odtenki, kar mu je zelo dobro uspelo v spevnem Starem gradu, v živem Parku Tuileries, v globokem, počasnem Bydlu, v razgibanem Limogesu. V hitrih in tehnično zahtevnih stavkih, kot na primer v škrtaru, v Baletu piščančkov in v Koči Babe Jage, je dokazal, da dobro obvlada virtuozne prehode in ima spretno klavirsko tehniko.

Žal moramo zopet zabeležiti, da se je koncerta udeležilo skromno število poslušalcev, ki pa so Šaverjevemu izvajanju pozornost sledili in od njega zahtevali bis. Oddolžil se nam je s Chopinovo Etudo št. 10 iz opusa 25.

Hildegard Bayer

TEČAJI

NEMŠKEGA JEZIKA

Pooblaščen od Ministrstva za šolstvo (Glavna direkcija za kulturne izmenjave) MD 18. 11. 1983 za otroke, dijake in odrasle

- ◆ prilagojeni urniki
- ◆ predavatelji v materinščini
- ◆ razredi z največ 10 slušateljev

VPISOVANJA SO V TEKU vsak dan od 16. do 19. (razen sobote)

T R S T — Ulica Ginnastica 3, I. nad. — Tel.: 730037

Široka ribniška usta

Miha Matè

(2. del)

Tisto leto je bilo še prav posebno slabo. Dežja ni hotelo biti, trave so se posušile, šimelj mi je za drisko crknil in ni mi preostalo drugega, kot da sem si nekeje v Dalmaciji mulo kupil. Dejali so, vzemi jo, lahko žaganje jè in potem bo deske srala. Če pa ne boš imel žaganja, potem ji boš dal lešče vje in boš videl, kakšne dalmatinske orehe bo imela. Nisem ji verjel, ampak kupil sem jo vseeno, ker me je žival tako brihtno gledala.

Potem se je pričel najin križev pot. Tepel sem jo, da bi mi roka kmalu iz glidov skočila, ona pa - bolj sem jo mahal po njeni kosmati koži, manj me je ubogala. Za vsak kilometer sva se bojevala, pred oštarijami je pa kar ob-stala kot vkopana.

Končno sva le prišla v Ljubljano. In glej smolo! Ravno pred Figovcem se mi ustavi. Ne naprej, ne nazaj. Udarim jo po levi strani, mula se nagne na desno, ampak da bi se pre-maknila za centimeter, kje pa! Pričela so se zbirati zijala in nerodno se mi je zdelo. Pa se oglasi neki Ljubljčan:

»Vidite, to je pa ribniški tramvaj!«

Vem, da sem bil malo nataknen, zato nisem kaj dosti razmišljal. Dvignil sem muli rep in dejal: »Izvolite v kabino, dovolj bo prostora!« Zijala so se kot bi mignil razvala, mula je zari-gala, kot bi se jim posmehovala, in glej ga zlomka, tudi premaknila se je.

Tisti dan sva bila že precej utrujena, zato sem zavil v gostilno, mulo sem pa privezal in ji vrgel nekaj slame. Ko sem se čez kakšno urico ali dve vrnil, da bi pogledal, kako se kaj obnaša, mule ni bilo nikjer. Pretaknil sem vse, vendar dalmatinske mrhe ni in ni hotelo biti od nikoder. Potem sem se le okorajžil in vpra-

šal stražnika, ki se je leno sprehajal tam mimo, če je kaj videl moje Ančico.

Malo postrani me je pogladal, se zazrl naj-prej v zrak, potem pa zabuljil v tramvajske šine.

»Oča, oča, nič ne bo, za tramvaj ste jo prive-zali!«

»Če je pa tako,« sem dejal, »se bo že v Rib-nici sama odvezala, saj imamo tudi mi štac-jon.«

Mahnil sem jo nazaj v gostilno in ga srkal vse do trdne teme. Ko sem se od tiste kislice z vodo malo stregnil, sem se spomnil, da skoz Ribnico ne pelje tramvaj, ampak vlak. O moji ubogi Ančici nisem nikoli več slišal, to pa sem bral v cajtengah, da so prišli pred sodišče šen-tviški mesarji, ki so prodajali mulje meso na-mesto konjskega.

Kmalu potem sem kupil šimeljna, da ga je bilo veselje imeti pri hiši. Suh je bil res, suh, sama kost in koža, zato pa pametna žival, malo takšnih. Tudi ta je imel muhe, ki so ga včasih vščipnile, vendar sem mu jih odpustil. Žival res ne zna misliti, zato si pa izbere člo-veka, da ji ravna rebra, če je to potrebno. Am-pak mojega šimeljčka ni bilo potrebno tepsti. Lepa beseda, zvijača in kakšen obad so mu prišli do živega. Kot bi žival vedela, da ima Ribničana za gospodarja.

Ko sem se vračal nekoč s krošnjarjenja do-mov, se mi šimelj kar naenkrat ustavi pred Velikimi Laščami. Kaj naj storim? Lepo sem mu govoril in ga čohljal po njegovi butici, vendar ni nič pomagalo. Kar naenkrat mi je nekaj kapnilo v glavo. Stekel sem v štacuno, kupil dva pakeljca popra in vse tisto vtaknil svojemu šimeljnu pod rep v ta zadnjo. Konj je kot strela švignil po cesti in puščal za sabo le kup prahu.

Obupan sem pogledal za njim in nisem ve-del, kaj storiti. Pa mi je pomagala zopet rib-niška pamet. Hitro sem stekel v štacuno in kupil še enkrat toliko popra. Nasul sem si ga za hlače in v galop za konjem. Tako sem jo ucvril proti domu, da sem šimeljna prehitel ne-kje pred Ribnico.

Doma sta me na vrtil že čakali žena in naj-mlajša dekličca. Že od daleč sta mi mahali, jaz pa sem stekel mimo hiše in imel še ravno toliko časa, da sem jima zakričal:

»Johana, Johana, odprite štalo, da bo šel konj noter, jaz ne vem, kje se bom ustavil!«

Res je, časi se spreminjajo. Ni še dolgo tega, ko je vsak Ribničan, ko je odhajal v svet, de-jal: »Zdaj grem pa s trebuhom za kruhom!« Tega se skoraj več ne sliši in vsak, ki se od-pravi v auslenderijo, le še pravi: »Zdaj grem s trebuhom za auspuhom.« Postal je že takšen problem, da kmalu ne bo v vsej božji Ribnici prostora za parkiranje. To se najbolje vidi ob cerkvenih praznikih, ko je pred cerkvijo toli-ko auspuharjev, da se kar tre.

Saj se še spomnite tistega, kako smo cerkev pognojili, okrog nje položili rekelce in se upr-li ob notranje stene. Hoteli smo jo razširiti, ker se nam je zdela premajhna.

Ko se nam je zdelo, da smo že dovolj zaga-njali v tiste stene, smo šli ven, in res, rekelcov ni bilo nikjer. Segli smo si v roke in se objeli. Bili smo zadovoljni, da smo cerkev tako razri-nili, da ni bilo več gneče pri mašah.

No, zlobneži pravijo, da so prav takrat, ko smo se mi v kamne zaganjali, videli iti mimo cigana Štefana, katerega so zamikali naši re-kelci. Samo mi jim ne verjamemo. To so le zlobni jeziki, ki nam zavidajo, da smo delo tako junaško in dobro opravili.

Kdo bi si mislil, da bo po tolikih letih in po tako težavno opravljenem delu kar naenkrat cerkev prevelika, parkirni prostor pred njo pa premajhen. Včasih so ljudje na božja pota ho-dili po kolenih, danes pa samo še v avtomobi-lih. Še dobro se spominjam, kako je tarnala moka Johanca, ko so ji gospod župnik dali za pokoro, da mora k Novi Stifci s fižolom v čev-ljih. Vzdihovala je in jamrala, pa sem ji dejal: »Kaj se pa cmeriš, baba neumna! Skuhaj ga, saj gospod župnik niso dejali, kakšen mora

biti. Fižol je fižol in bo v čevljih menda ja molčal, sveta Marija ti pa tudi ne bo zameri-la!«

Tako je potem menda res napravila, vsaj nog nisem videl ožuljenih in tudi Johana ni še nikoli prišla tako dobre volje domov z božje poti.

Hotel sem povedati, da bo morala občina resno pljuniti v roke, da bo cerkev zožila. Še najbolje bi bilo, da bi jo naši gasilci pošpricali s kakšnim detergentom, potem bi se prav go-tovo skrčila. Naj resno razmislijo občinski možje, če hočejo, da se bodo naši auspuharji vračali domov in ne bo tako kot lansko leto, ko kmalu ne bi mogli župana izvoliti, ker je bilo pol Ribnice v Nemčiji. Prišli so zadnji čas, drugače bi nas priveznili h kočevski obči-ni.

Nič ne rečem, tudi moj najmlajši, Jože, je delal v Nemčiji.

»Zakaj pa ne,« sem dejal, »naj gre, naj vidi malo sveta. S krošnjarjenjem je že tako ali tako bolj slabo, ljudje so se na mesingaste in srebrne žlice navadili, doma bomo pa že sami obdelali tisti firkelj, da bo kaj za v lonec.« In je šel.

Minilo je leto, minili sta dve in Johana je pričela tarnati.

»Joj, joj, kaj je z našim? Poglej, sosedov Lojz se je vrnil. Štiri mesece je delal, pa se je z mopedom pripeljal. Špičkov je bil eno leto in ima motor, Zadnikov je bil dve leti, pa se baha pred cerkvijo s čisto novim rekordom. Joj, joj, bogve kaj je z našim, kaj bo pripe-ljal...?«

In smo čakali. Leto, dve, tri..., kar neke noči nekdo potrka na okno:

»Odprite, oča, odprite!«

»Kdo pa je?« sem vprašal.

»I, kdo, Jože, vaš Jože!«

»S čim si se pa pripeljal?«

»I, z vlakom.«

Takrat pa je že prišla Johana, ki se je zbudi-la in slišala zadnje besede.

»O, Jezus Marija, z vlakom se je pripeljal, kam ga bomo pa dali?«

Ampak verjemite mi, tisti vlak smo potem res lahko spravili in tiste marke tudi, saj jih ni bilo preveč.

Horoskop

od nedelje 27. 9. do sobote 3. 10.

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21. 3. - 19. 4.) — VI IN DELO: Zvezde vam niso najbolj prijazne, pa se boste morali zato kar precej truditi. Možnost, da boste pri delu naleteli na ovire in težave, je zelo velika, vendar se nikar preveč ne vznemirjajte, ker bodo to le težave prehodne narave. Kritična dneva bosta sreda in četrtek. VI IN DRUGI: Naredite vse za to, da boste v pomoč ljubljeni osebi. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

BIK (20. 4. - 20. 5.) — VI IN DELO: Stopate v prijeten in zanimiv delovni teden, ki vas bo z nekaterimi novostmi razvese-lil in vam popestril življenje. Z delom ne boste imeli preti-ranih težav, le v petek in so-boto se vam bo kaj zataknilo. Že dolgo odlašate z neko po-tjo; čas je, da to uredite. Kriti-čen dan bo petek. VI IN DRU-GI: Bodite previdni v tem, komu dajete zaupanje. Ugod-na dneva bosta sreda in četrtek.

DVOJČKA (21. 5. - 20. 6.) — VI IN DELO: Pred vami je vznemirljiv in razgiban delovni teden. Pričakujete lahko nekaj zelo ugodnih in uspešnih dni, kakor tudi nekaj neprijetnih dogodkov, ki vam bodo po-kvarili razpoloženje. Precej neugodna dneva bosta pone-deljek in torek. VI IN DRUGI: Lahko računate na pomoč lju-di, ki so vam dragi. Vse dobro v ljubezni. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

RAK (21. 6. - 21. 7.) — VI IN DELO: Teden bo delovno ugoden, vendar precej utrudljiv in naporen. Kakšnih posebnih te-žav ne boste imeli, kljub ne najboljšemu razpoloženju, ker vam bo nestanovitna Luna precej nagajala. Neugodna dneva bosta sreda in četrtek. VI IN DRUGI: Poskusite ob-vladati svoje razpoloženje, ker se boste samo tako lahko izo-gnili prepiru v četrtek. Ugod-na dneva bosta petek in sobota.

LEV (22. 7. - 22. 8.) — VI IN DELO: Obeta se vam zelo delaven in istočas-no uspešen teden. Vse bo šlo tako, kot je treba, le da vas bo sredi tedna glava zabolela od pretiranega dela in skrbi. To, kar ste prejšnji teden pozabili, uredite čim-prej, da ne bo prepozno. Kriti-čen dan bo petek. VI IN DRU-GI: V veseli družbi se boste prav prijetno sprostili in raz-bremenili. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

DEVICA (23. 8. - 22. 9.) — VI IN DELO: Pred vami je naporen, a uspe-šen teden. Kljub temu, da se boste morali sre-čati z nekaterimi nepričakova-nimi težavami, vam bo neka-ko uspelo te trenutke prebro-diti in teden dokaj ugodno za-ključiti. Kritična dneva bosta ponedeljek in torek. VI IN DRUGI: Bodite previdni v od-nosu do nekaterih ljudi, ker vam nekdo nastavlja pasti. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

TEHTNICA (23. 9. - 22. 10.) — VI IN DELO: Pred vami je zelo pozitiven, us-tvarjalen in sprošen delovni teden. Ugoden položaj zvezd bo pripomogel k temu, da se boste med tednom pretežno dobro počutili in veliko naredili. Povsod boste dobrodošli in pri-ljubljeni. Kritičen dan bo četrtek. VI IN DRUGI: Preživeli boste trenutke sproščenosti v družbi s prijatelji. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

ŠKORPIJON (23. 10. - 21. 11.) — VI IN DELO: Teden bo delaven in poln zanimivih prilož-nosti. Delo boste opravljali z večjo lahkoto kot običajno. Zaradi ugodnih okoliščin, v katerih se boste znašli, boste prav uspešno kos tudi nekat-erim zahtevnejšim nalogom, pred katere boste postavljeni. VI IN DRUGI: Nikar se v sr-čnih zadevah ne prenaaglate, ker vas to lahko drago stane. Ugodna bosta sreda in četrtek.

STRELEC (22. 11. - 21. 12.) — VI IN DELO: Teden bo za-nimiv, a utrudljiv. Srečati se boste mo-rali z nekaterimi dolžnostmi, ki vam niso prav pri srcu. Zelo ver-jetno boste naleteli na nekatere težave, ki se jim lahko le s pot-rpljenjem postavite po robu. Kriti-čen dan bo torek. VI IN DRUGI: Ne odločajte se na lastno pest, temveč se raje prej pogovorite z ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

KOZOROG (22. 12. - 19. 1.) — VI IN DELO: V tednu, ki je pred vami, boste prav gotovo uspe-li uresničiti vsaj nekatere svoje načrte. Zvezde vam bodo v pomoč pri načrtih in pobudah. Teden vam med drugim ponu-ja možnost izrednega zasluž-ka. Vaša vztrajnost in marljivost bosta poplačani. Kritičen dan bo torek. VI IN DRUGI: Neki sorodnik vam bo resno načel živce. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

VODNAR (20. 1. - 18. 2.) — VI IN DELO: Z vso goto-vostjo lahko raču-nate na veseli in ugoden delovni teden. Prijet-na Venera bo iz ozvezdja Teh-tnice ustregla marsikateri vaši želji in vam s tem delovnik precej polepšala. Brez pravega razloga si delate skrbi okrog nekih stvari. Kritična bo nede-lja. VI IN DRUGI: Ne vmeša-vajte se v tuje zadeve, ker zna biti hitro kaj narobe. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

RIBI (19. 2. - 20. 3.) — VI IN DELO: Napoved za vas ni prav ugodna. Nep-rijetni Mars iz ozvezdja Device vas zna spravi-ti v nepričakovane težave, zato vam zvezde priporočajo previdnost in umirjenost, da ne boste nehote žrtev nesreč-nih okoliščin. Kritična bosta ponedeljek in torek. VI IN DRUGI: Premagajte svoj po-nos in napravite prvi korak k spravi z ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

...vse razbali značaj, namade, lastnosti...

Šifra: SONCE

V življenju se vedno trudite, da ste zvesti svo-jemu prepričanju. Nič drugačni niste navzven z ozirom na to, kakšni ste intinno. To je v današnjem svetu že prava redkost. Želite, da se ljudje tudi sicer drže tega, kar obljublajo. Prav moti vas, ko večkrat uvidite, da to, kar se danes prise-ga, lahko jutri postane stvar pozabe. Radi tudi vidite, da so ljudje disciplinirani, točni in redo-ljubni. V tem vidite pomembna stališča do okolja in tudi sami skušate biti čim bolj takšni. To pa vas morda včasih potegne tudi v pretirano pe-dantnost. Zna se zgoditi, da ste večkrat močno ogorčeni, ker se ne upošteva, kar že desetletja ali stoletja velja kot preizkušeno. Seveda pa se zna-te tudi potegniti nazaj, a včasih vas le premaga.

Ljudje ob vas nimajo občutka, da so nezanimi-vi za vas, le včasih se jim morda zdi, da čutijo malce vaše prevlade. Toda vam je še najbolj pri srcu tisto in tako mesto, ki je na sredini, ne pre-več izpostavljeno, pa tudi ne pre nizko.

...vse razbali značaj, namade, lastnosti...

Šifra: ATENA

Stikov z okoljem nimate ravno najbolje reše-nih in okolje ima morda vtis, da ste malce pre-malo obzirni ali vljudni. Toda okolje seveda ne ve, da imate za to svoje vzroke. In te vzroke vneto iščete po svoji preteklosti, ne da bi prišli v tem oziru korak dalje. Morda je to vzrok, da ve-ljate v svojem okolju kot trda in hladna ose-bnost. Zaradi tega poskušajte včasih prisluhniti ljudem, ki so lahko v resnični stiski in jim naklo-niti nekaj toplih besed. Rezultat ne bo izostal - veliko bolje se boste počutili.

...vse razbali značaj, namade, lastnosti...

Šifra: BRIGITA

Človek je produkt dednosti, okolja (vzgoje) in lastne aktivnosti. Vse troje se je pri vas ujelo v zelo dobro kombinacijo. Včasih se vas loteva ne-mir, ki je pač za vaša leta povsem normalen. Do notranjih napetosti prihaja pri vsakem človeku, še posebno pred pomembnimi odločitvami. Prid-nost in sposobnost vživetja v sočloveka sta dra-goceni vrline in lahko ju boste vedno uporabili ne glede na to, kaj študirate. Imate kar precej čuta za družino.

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla:

Primorski dnevnik, 27. maja 1987

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. Za Indijance znak zmage nad sovražnikom; 5. Obmejno mesto na Krasu; 11. Ba-jeslovni kralj Britanije; 13. Država na pobočju Himalaje; 14. Del obale, ki sega najdlje v morje; 16. Fotografija; 18. Obdobja; 19. Pivski vzklík; 21. Naskok, napad; 23. Titovo Užice; 24. Figura zani-kanega nasprotja; 26. Belgija in Madžarska; 28. Fr. filmski režiser (Roger); 29. So tudi... za svobo-do; 31. Star izraz za priden; 32. Mesto v Črni gori; 33. Turin; 34. Tržaška turistična točka; 36. Josip Stritar; 38. Mesto na Sardiniji; 40. Hrvaški naftni koncern; 41. Lep; 43. Pozdrav; 45. Ernest

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11			12		13			
14	15		16		17		18		
19		20		21			22		23
24			25				26	27	
	28					29			30
31						32			
		33			34				35
36	37		38	39			40		
41		42		43			44		45
46			47			48		49	
50						51			

Dichter; 46. Am. teniška igralka (Chris); 48. Fran-coska reka; 50. Tropično drevo; 51. Odličen slo-venski telovadec (Miro).

NAVPIČNO: 1. Slovenski smučar (Boris); 2. Filmski igralec Pacino; 3. Gozdno bogastvo; 4. Eden izmed sedmih rimskih gričev; 6. Skoraj isti; 7. Prislov časa; 8. Apertura na vrhu; 9. Del stopa-la; 10. Vulkanska otočna skupina med Alasko in Kamčatko; 12. Enakomerno gibanje elementov; 15. Mišičja in živci; 17. Način teka, posebno pri konjih; 20. Začetek tekme; 22. Smešnost, norost; 25. Koncertna ali plesna dvorana; 27. Invalidi; 29. Član tržaškega športnega društva; 30. Am. pisa-telj (Stephen); 31. Zakonodajalec in organizator izraelskega ljudstva; 32. Per-zijski kralj; 34. Gramatom; 35. Naprava za daljinsko za-znavanje ovir; 37. Najdaljša jugoslovanska reka; 39. Vhod v prebavno cev; 42. Nerad dela; 44. Osební zai-mek; 47. René Descartes; 49. Ploskovna mera.

(lako)

REŠITEV

VODORAVNO: 1. skajp; 5. sezana; 11. leat; 13. Nepal; 14. rt; 16. silka; 18. ere; 19. eks; 21. ataka; 23. TU; 24. hites; 26. BH; 28. Vading; 29. borch; 31. maren; 32. Kotor; 33. TO; 34. Mira-mir; 36. JS; 38. Nutor; 40. INA; 41. zali; 43. slovo; 45. E; 46. Everh; 48. Sena; 50. sandali; 51. Cera; 52. ar; 53. radar; 57. Sava; 59. moč; 60. radar; 61. Kiro; 62. moč; 63. boro; 64. Crane; 65. abota; 66. odo; 67. horto; 68. klava; 69. kas; 70. start; 72. nart; 73. Alenti; 74. rtem; 75. lina; 76. enak; 77. ze; 78. ppe; 79. lina; 80. Strel; 81. 3. les; 82. Pala-NAVPIČNO: 1. Cera; 2. D; 3. Everh; 4. Sena; 5. INA; 6. JS; 7. Nutor; 8. mir; 9. TO; 10. Mira-mir; 11. Sandali; 12. Cera; 13. Everh; 14. Sena; 15. D; 16. Pala; 17. Strel; 18. 3. les; 19. 77. ze; 20. ppe; 21. rtem; 22. klava; 23. kas; 24. hites; 25. abota; 26. boro; 27. Crane; 28. Kotor; 29. moč; 30. Kiro; 31. radar; 32. moč; 33. Sava; 34. leat; 35. sezana; 36. skajp; 37. silka; 38. ataka; 39. eks; 40. ere; 41. Nepal; 42. rt; 43. silka; 44. hites; 45. TU; 46. maren; 47. borch; 48. Mira-mir; 49. Nutor; 50. JS; 51. zali; 52. Cera; 53. Everh; 54. Sena; 55. D; 56. Pala; 57. Strel; 58. 3. les; 59. 77. ze; 60. ppe; 61. rtem; 62. klava; 63. kas; 64. hites; 65. nart; 66. lina; 67. enak; 68. 76. ze; 69. Strel; 70. 3. les; 71. Pala; 72. rtem; 73. Alenti; 74. klava; 75. boro; 76. Crane; 77. moč; 78. Kiro; 79. radar; 80. moč; 81. Sava; 82. leat; 83. sezana; 84. skajp; 85. silka; 86. ataka; 87. eks; 88. ere; 89. Nepal; 90. rt; 91. silka; 92. hites; 93. TU; 94. maren; 95. borch; 96. Mira-mir; 97. Nutor; 98. JS; 99. INA; 100. D; 101. Cera; 102. Everh; 103. Sena; 104. Pala; 105. Strel; 106. 3. les; 107. 77. ze; 108. ppe; 109. rtem; 110. klava; 111. kas; 112. hites; 113. nart; 114. lina; 115. enak; 116. 76. ze; 117. Strel; 118. 3. les; 119. Pala; 120. rtem; 121. Alenti; 122. klava; 123. kas; 124. hites; 125. abota; 126. boro; 127. Crane; 128. Kotor; 129. moč; 130. Kiro; 131. radar; 132. moč; 133. Sava; 134. leat; 135. sezana; 136. skajp; 137. silka; 138. ataka; 139. eks; 140. ere; 141. Nepal; 142. rt; 143. silka; 144. hites; 145. TU; 146. maren; 147. borch; 148. Mira-mir; 149. Nutor; 150. JS; 151. zali; 152. Cera; 153. Everh; 154. Sena; 155. D; 156. Pala; 157. Strel; 158. 3. les; 159. 77. ze; 160. ppe; 161. rtem; 162. klava; 163. kas; 164. hites; 165. nart; 166. lina; 167. enak; 168. 76. ze; 169. Strel; 170. 3. les; 171. Pala; 172. rtem; 173. Alenti; 174. klava; 175. boro; 176. Crane; 177. moč; 178. Kiro; 179. radar; 180. moč; 181. Sava; 182. leat; 183. sezana; 184. skajp; 185. silka; 186. ataka; 187. eks; 188. ere; 189. Nepal; 190. rt; 191. silka; 192. hites; 193. TU; 194. maren; 195. borch; 196. Mira-mir; 197. Nutor; 198. JS; 199. INA; 200. D; 201. Cera; 202. Everh; 203. Sena; 204. Pala; 205. Strel; 206. 3. les; 207. 77. ze; 208. ppe; 209. rtem; 210. klava; 211. kas; 212. hites; 213. nart; 214. lina; 215. enak; 216. 76. ze; 217. Strel; 218. 3. les; 219. Pala; 220. rtem; 221. Alenti; 222. klava; 223. kas; 224. hites; 225. abota; 226. boro; 227. Crane; 228. Kotor; 229. moč; 230. Kiro; 231. radar; 232. moč; 233. Sava; 234. leat; 235. sezana; 236. skajp; 237. silka; 238. ataka; 239. eks; 240. ere; 241. Nepal; 242. rt; 243. silka; 244. hites; 245. TU; 246. maren; 247. borch; 248. Mira-mir; 249. Nutor; 250. JS; 251. zali; 252. Cera; 253. Everh; 254. Sena; 255. D; 256. Pala; 257. Strel; 258. 3. les; 259. 77. ze; 260. ppe; 261. rtem; 262. klava; 263. kas; 264. hites; 265. nart; 266. lina; 267. enak; 268. 76. ze; 269. Strel; 270. 3. les; 271. Pala; 272. rtem; 273. Alenti; 274. klava; 275. boro; 276. Crane; 277. moč; 278. Kiro; 279. radar; 280. moč; 281. Sava; 282. leat; 283. sezana; 284. skajp; 285. silka; 286. ataka; 287. eks; 288. ere; 289. Nepal; 290. rt; 291. silka; 292. hites; 293. TU; 294. maren; 295. borch; 296. Mira-mir; 297. Nutor; 298. JS; 299. INA; 300. D; 301. Cera; 302. Everh; 303. Sena; 304. Pala; 305. Strel; 306. 3. les; 307. 77. ze; 308. ppe; 309. rtem; 310. klava; 311. kas; 312. hites; 313. nart; 314. lina; 315

Košarka: začetek prvenstev A-1 in A-2 lige

Caserti derbi Juga

Z anticipirano tekmo A-1 lige med Snaiderom iz Caserte in neapeljskim Wuberjem se je sinoči v Caserti začelo italijansko košarkarsko prvenstvo. Domačini so s težavo zmagali z 91:83 (46:42). Tekma je bila namreč prav do konca zelo izenačena in le v zadnjih minutah so Oscar in tovariši strli odpor neapeljske ekipe, ki živi v senci Maradone in tovarišev, ki ji seveda odtegujejo praktično vse navijače. V tem košarkarskem derbiju Juga so se pri domačinih najbolj izkazali »večni« Oscar (31 točk) ter odlični mladi nadi italijanske reprezentance Dell'Agnello in Gentile (17 oz. 11 točk).

Od današnjih tekem bi omenili predvsem srečanje v Livornu med domačinom Enichemom in milanskim Tracerjem, ki je prav pred kratkim dokazal, da se še ni naveličal zmagovati, ter srečanje v Rimu med Bancom in Divaresejem.

V A-2 ligi bo goriški Segafredo igral v Reggio Emilii proti tradicionalno neugodnemu nasprotniku, Cantine Rionite. Vitez, Marušič, Devetak in tova-

riši bodo skoraj gotovo igrali brez Jugoslovana Pešića, ki si je na treningu poškodoval oko. Videmski Fantoni pa bo danes igral doma proti Sharpu iz Montecatinija in računa na zmago.

V B-1 ligi bo danes Tanjevičev Stefanel gostoval v Ragusi. Tržačani računajo, da se bodo vrnili z Juga z obema točkama v... košu.

DANAŠNJI SPORED (ob 18.30)

A-1 liga: Arexons Cantù - Hitachi Benetke; Scavolini Pesaro - Benetton Treviso; Roberts Firenze - S. Benedetto Turin; Enichem Livorno - Tracer Milan; Bancoroma - Divarese; Ocean Brescia - Dietor Bologna; Irge Milan - Allibert Livorno.

A-2 liga: Yoga Bologna - Rimini; Rionite Reggio Emilia - Segafredo Gorica; Fantoni Videm - Sharp Montecatini; Alno Fabriano - Rieti; Annabella Pavia - Sabelli PSG; Cuki Mestre - Jolly Forlì; Standa Reggio Calabria - Maltinti Pistoia; Facar Pescara - Spondilatte Cremona.

Košarka: v 1. jugoslovanski ligi

Ljubljancani presenetili

Smelt Olimpija - Cibona 84:78 (38:39)

SMELT OLIMPIJA: Petrovič 8, Zdovc 7, Tovornik 8, Hauptman 22, Todorović, Vilfan 23, Čurčić, Kotnik 13, Djurišić 4.

CIBONA: Sunara 17, Pavičević 16, Bečić, Čutura 12, Anzulović, Cvjetičanin 21, Vukičević, Radić, Arapović 12.

LJUBLJANA — »Manjkali so nam koši Dražena Petroviča«. Tako je trener zagrebške Cibone Mirko Novosel lakonično komentiral sinočnji nepričakovani poraz svojega moštva proti ljubljanski Olimpiji v prvem kolu prve jugoslovanske košarkarske lige.

Na začetku je kazalo, da bodo Zagrebčani, kljub odsotnosti svojega asa, zlahka premagali Smelt Olimpijo. V 14. minuti so vodili z 12 točkami (31:19), takrat pa se je pri gostiteljih razigral Hauptman, ki je dosegel tri zaporedne trojke. Ljubljancani so z delnim izidom 13:0 povedli 32:31.

V nadaljevanju je bilo srečanje zelo izenačeno. Cibona je vodila še 3:50"

pred koncem, a Vilfan in Todorović sta z nekaterimi lepimi koši odločilno prispevala k zmagi.

Treba je reči, da sta obe moštvi igrali dokaj slabo, Smelt Olimpija pa je na koncu izkoristila napake Cibonine obrambe. Dobra je bila le conska obramba Ljubljancanov. Trener Jelovac je po srečanju izjavil, da je njegovo moštvo igralo dobro takrat, ko je bilo to potrebno.

Derbi prvega kola je bil vsekakor v Beogradu, kjer je prvak Partizan v mestnem derbiju klonil pred Crveno zvezdo. Med zmagovalci je največ točk, 27, dosegel Prelević. Najboljši strelec Partizana je bil z 28 točkami Djordjević, mladi center Divac pa je dosegel le en koš.

SINOČNJI IZIDI

Smelt Olimpija - Cibona 84:78 (38:39); Crvena zvezda - Partizan 95:85 (43:38); Borac - Budućnost 63:76 (35:40); Zadar - IMT 101:88 (46:45); Jugoplastika - MZT 95:74 (62:37); Šibenka - Bosna 111:93 (55:52).

Nogomet: 1. jugoslovanska liga

Vardar uspešen derbi v Splitu

Osrednja tekma v osmem kolu jugoslovanskega prvoligaškega nogometnega prvenstva bo v Splitu med vodilnim Dinamom in Hajdukom, ki bo naposled le razpolagal z vsemi standardnimi igralci.

Včeraj pa so že odigrali nekaj tekem. Prvak Vardar je končno sklenil črno serijo in doma s 3:0 premagal titograjsko Budućnost.

Z uspešnimi nastopi nadaljuje tudi mostarski Velež. V Sarajevu je Željezničarju iztržil točko, moštvi sta igrali neodločeno 0:0, za Velež pa je to uspeh, saj praviloma doma zmaguje, v gosteh pa osvaja točko.

Brez zmagovalca se je končala tudi tekma med Radom in Slobodo, končni izid pa je bil 1:1; prvi so povedli gostje s Tosićem v 17. minuti, v 58. minuti pa je izenačil Milinković.

PREOSTALI SPORED: Hajduk - Dinamo; Čelik - Vojvodina; Crvena zvezda - Sarajevo; Osijek - Rijeka; Sutjeska - Partizan; Priština - Radnički.

V 2. ligi bo Integral Olimpija gostila Famos, v slovenski ligi pa bo v Mariboru derbi med bivšima drugoligašema Mariborom in Koprom.

Na odbojkarskem evropskem prvenstvu v Bruslju

Še nekaj možnosti za »azzurre«

BRUSELJ — Po drugem dnevu evropskega odbojkarskega prvenstva so Jugoslavlani po porazu s Francijo praktično že izločeni iz boja za kolajne, Italijani, ki so odpravili Romunijo, pa ohranjajo seveda še kanček upanja. Sicer pa lahko ima svojo težo tudi končna uvrstitev na peto mesto, saj ta še omogoča nastop na preolimpijskem turnirju.

Jugoslavija se je Franciji v drugem in tretjem nizu dobro upirala, a igrala je premalo odločno in natančno, da bi lahko odpravila čezalpsko reprezentanco, ki vse bolj potrjuje, da je resen kandidat za sam vrh.

»Azzurri« so s precejšnjo težavo odpravili Romune. Po dobrem prvem nizu so se nekoliko zmedli, predvsem slab je bil sprejem servisa, proti romunskim levičarjem niso našli pravega orožja. Trener Skiba je na začetku poslal na igrišče podajača Vulla s kapetanom Bertolijem v njegovi diagonalni, na centru sta bila A. Lucchetta in

Gardini, na krilu pa P. Lucchetta in Zorzi, a je v nadaljevanju Bertolija zamenjal z Gallijem, Gardinija pa s Cantagallom.

Skratka, Italijani so dosegli dragoceni točki, a bolj kot pomlajena Romunija, bo pravi pokazatelj moči »azzurrov« Nizozemska, s katero se bodo pomerili danes, s pričetkom ob 17. uri. Jugoslavija se bo zvečer pomerila s SZ.

Tokrat so razočarale tudi Italijanke, saj so bile v srečanju s Poljakinjami favoritnije, a so zgubile 3:1, potem ko se jim je ponudila možnost, da povedejo 2:0.

Benellijska in tovarišice se bodo danes pomerile z Nizozemkami. V skupini vlada velika izenačenost in vsak poraz je lahko odsej usoden.

MOŠKI

SKUPINA A: Italija - Romunija 3:1 (15:3, 9:15, 15:8, 15:12); Francija - Jugoslavija 3:0 (15:3, 15:11, 15:11); SZ - Nizozemska 3:1 (15:10, 15:2, 4:15, 15:13).

LESTVICA: SZ in Francija 4, Italija in Nizozemska 2, Romunija in Jugoslavija 0.

SKUPINA B: ČSSR - Španija 3:0 (15:4, 15:5, 15:12); Švedska - Belgija 3:1 (14:16, 15:4, 15:8, 15:6); Grčija - Bolgarija 3:1 (7:15, 15:8, 15:8, 15:8).

LESTVICA: Švedska in Grčija 4, Belgija in ČSSR 2, Španija in Bolgarija 0.

ŽENSKES

SKUPINA A: ČSSR - Nizozemska 3:1 (15:11, 12:15, 15:10, 15:1); SZ - ZRN 3:0 (15:7, 15:3, 15:6); Poljska - Italija 3:1 (7:15, 15:13, 15:9, 15:7).

LESTVICA: SZ 4, Nizozemska, ČSSR, Poljska in Italija 2, ZRN 0.

SKUPINA B: Bolgarija - Romunija 3:0 (15:7, 15:11, 15:7); Madžarska - Belgija 3:0 (15:7, 15:13, 15:3); NDR - Francija 3:0 (15:1, 15:8, 15:8).

LESTVICA: NDR 4, Francija, Romunija, Bolgarija in Madžarska 2, Belgija 0.

Motociklizem: VN Brazilije

Gardner favorit

GOIANIA (Brazilija) — Avstralec Wayne Gardner na hondi je trdno odločen že danes osvojiti naslov svetovnega motociklističnega prvaka v politrskem razredu. Tudi včeraj, kot že v petek, je na poskusnih vožnjah dosegel najboljši čas 1'27"36, s povprečno hitrostjo 158,036 km na uro. Njegov najnevarnejši nasprotnik na današnji dirki za VN Brazilije, Američan Randy Mamola na yamahi, je bil drugi, tretji možen kandidat za naslov, Američan Lawson na yamahi, pa šele peti.

Stranski sodnik na... sodišču

CATANZARO — Pretor iz Catanzara Adelchi D'Ippolito je začel sodni postopek proti nogometnemu stranskemu sodiku Bonocoreju, ki je sodil na tekmi Catanzaro - Pisa (Italijanski pokal) in na kateri je prišlo do neredov, za katere je disciplinska komisija nogometne zveze naložila Catanzaru 24 milijonov lir globe. Bonocore naj bi se z vulgarno gesto obrnil do navijačev, kar jih je še bolj razjarilo, da so začeli metati na igrišče plastične steklenice. O vsem dogajanju naj bi obstajali posnetki, ki jih je posredovala neka zasebna televizijska postaja.

Na 4. mednarodnem odbojkarskem turnirju v Gorici

Odlične predstave v novi telovadnici ŠZ Olympia

GORICA — Z dvojno zmago v uvodnem dnevu mednarodnega odbojkarskega turnirja, ki ga goriška Pokrajina prireja v novih prostorih telovadnice Športnega združenja Olympia iz Gorice, je češkoslovaška Chemička postavila resno hipotezo tudi nad končno zmago. Vse se bo odločilo danes jutraj, ko bodo odigrali še preostali srečanja, ki bosta v bistvu določili končni vrstni red kakovostne odbojarske prireditve, ki je na tribune Olympine telovadnice privabila veliko gledalcev.

Turnir se je pričel z gladko zmago češkoslovaške Chemičke nad mariborskim Stavbarjem. Povsem drugačna pa je bila druga tekma med Turinčani in odbojkarji Vitkovic iz Ostrave. Po petih razburljivih in izredno kakovostnih setih so slavili igralci kapetana Gianija Lanfranca.

V prvem popoldanskem srečanju smo prisostvovali drugemu porazu Stavbarja, ki je brez večjega odpora prepustil tri sete Vitkovicam. V četrtem srečanju pa Chemička po petih razburljivih in odličnih setih odpravila Turinčane.

Izidi

Chemička - Stavbar 3:0 (15:7, 15:4, 15:8); CUS Turin - Vitkovice 3:2 (17:12, 2:15, 15:17, 15:7, 15:6); Vitkovice - Stavbar 3:0 (15:8, 15:3, 15:8); Chemička - CUS Turin 3:2 (5:15, 15:5, 15:13, 6:15, 15:9).

Postave

CHEMIČKA USTI: Pick, Pavel Šmid, Hadrava, Olšanik, Tašovsky, Kapička, Belka, Babij, Monik, Pavlas, Mudeček, Lašak, Prikryl, Koza; **STAVBAR MARIBOR:** Rožanc, Bertlot, Ritlop, Filipančič, Mlakar, Perfeta, Klokočovník, Maučnik, Sosić, Topovšek, Kšela.

CUS TURIN: Lanfranco, Da Roit, Vigna, Valfagna, Ariagno, Angesia, Becchio, Pacetto.

VITKOVICE OSTRAVA: Gronka, Kapera, Lach, Pavelek, Prochazka, Schreier, Ševcu, P. Šmidak, Š. Šmidak, Šomek, Štika, Tomis, Zednik.

Današnji spored

9.00 CUS Turin - Stavbar Maribor; 11.00 Chemička - Vitkovice; 13.00 nagrajevanje; 18.00 bo še srečanje med Stavbarjem iz Maribora in ekipo Che-

mio iz Vidma, ki nastopa v 2. italijanski ligi (šesterki se bosta potegovali za pokal, ki ga je dala na razpolago Kmečka banka). (Rudi Pavšič)

Andrej boljši od Güntherja

KUSSNACHT (Švica) — Italijanski metalec krogle Alessandro Andrei se je oddolžil Švicarju Wernerju Güntherju, ki je nedavno osvojil svetovni naslov v Rimu: Andrej je kroglo sunil 21,63 m, torej 32 cm več od Švicarja. Andrejeva serija je bila res solidna: 20,77; 21,22; 21,12; 21,54; 21,63 m.

Masovna udeležba

CIUDAD MEXICO — Za današnji maratonski tek v Ciudad Mexicu se je vpisalo kar 28 tisoč tekmovalcev (med njimi ni nobenega Italijana). Ni predvidena nobena omejitev zaradi starosti, kot tudi ne ločeno tekmovanje za moške in ženske.

NOGOMET

MLAJŠI CIBIBANI: Zarja Adriaimpex - Giarizzole 0:3; **CIBIBANI:** Zarja Adriaimpex - Costalunga 6:1.

LUGO (Ravenna) — Na kolesarski dirki po Romagnu je v šprintu 13 kolesarjev slavil zmago Italijan Ezio Moroni, za njim pa sta se uvrstila njegova rojaka Gavazzi in mladi Fondriest, ki je bil absolutni protagonist dirke, saj je sodeloval prav pri vseh poskusih bega, teh pa ni bilo malo, čeprav ni bil nobeden posebno neveren.

Šprint je bil še posebej zanimiv. Zgledalo je, da ga bo zlahka dobil Gavazzi, potem ko je Fondriest popustil, a iz ozadja je pridrvel Moroni in gladko zmagal.

Glavnina, v kateri je bil tudi Saroni, je na cilj prispela s tremi minutami zamude, tolažilni sprint pa je osvojil Piasecki.

Na sliki: Ezio Moroni na zmagovalnem odru.

Danes VN držav

PARIZ — Enaindvajset najboljših kolesarjev iz desetih držav (vendar Italijanov ni) bo danes nastopilo na Veliki nagradi držav, 90-kilometrski kolesarski dirki na kronometer. Med favoriti je tudi lanski zmagovalac, Irec Kelly, več možnosti pa pripisujejo domačinom Bernardu, Mottetu in Fignonu. Prvi na startu bo ob 14.48 Španec Pacheco. Največ zmag na tej klasični dirki je osvojil Jacques Anquetil, ki je bil uspešen devetkrat, rekord, v času 2.00'50" pa pripada Bernardu Hinaultu, a dosegel ga je leta 1984.

Smučarski klub Devin v novem sedežu

Po štirinajstih letih športnega udejstvovanja je končno tudi Smučarski klub Devin dobil svoj društveni sedež. V vseh teh letih so vse seje in srečanja potekala na domu enega od članov, Bruna Škerka, vendar je jasno, da je to lahko bila le začasna rešitev. Problem se je rešil sam po sebi, ko so morali zaradi pomanjkanja otrok zapreti cerkovjsko osnovno šolo Miroslav Vilhar. Devinsko-nabrežinska občina je enega od prostorov namenila prav smučarskemu društvu.

Številne goste, ki so prisostvovali otvoritvi društvenega sedeža, je pozdravil predsednik Edi Bernhart, ki se je še posebej zahvalil županu Bojanu Brezigarju in občinski odbornici Marinki Terčon za posluh, ki sta ga izkazala ob obravnavanju tega vprašanja. Zahvala je veljala tudi Nabrežinski hranilnici in posojilnici, ki je nudila najsodobnejše naprave za časovne meritve in Openski hranilnici, ki je ob vsaki priložnosti priskočila na pomoč.

Košarka: turnir Radenska

Borovci danes za 3. mesto

Stella Azzurra - Bor Radenska 102:100 (49:42)

STELLA AZZURRA: Dordei 4 (2:3), Girardini 11 (3:4), Bellussi 18 (4:6), Ziberna 16 (6:9), Trani 13 (7:8), Bianchi, Agnelli, Scollini 6 (2:3), Diorio 20 (2:3), Forza, Masala 14 (2:2).

BOR RADENSKA: Korošec 13 (5:6), Kojanec 4 (2:5), Peretti 8, Klobas 11 (1:1), Pregarc 17 (4:5), Pieri 31 (8:8), Kneipp 6 (4:4), Terčon 6, Semen, Smotlak 6 (6:7).

SODNIKA: Ruaro, Tavčar. **PON:** Peretti 27. **3 TOČKE:** Pregarc 3, Pieri 1, Bellussi 2.

Borovi košarkarji niso ponovili uspeha iz lanskega play-off, medtem ko so gostje pokazali veliko več volje do zmage, verjetno tudi zato, da bi vsaj delno »maševali« poraz iz končnice

lanskega prvenstva. Igralci Radenske so igrali še »eksperimentalno« v smislu, da so bili še okrnjeni in da so v glavnem poskušali taktične kombinacije, ki jih bodo redno uporabljali med ligo. Uigranost je še daleč od optimalne stopnje in tudi novi posamezniki se šele prilagajajo novim igralnim razmeram. Od borovcev sta bolje od ostalih zaigrala Pieri in Pregarc, čeprav je slednji igral z rahlo poškodbo.

V drugi polfinalni tekmi so košarkarji Interja s precejšnjo muko in šele v poslednjih sekundah s 86:84 (44:35) premagali UBSC Gradec.

DANAŠNJI SPORED: 9.15 finale za 3. mesto Bor Radenska - USBC Gradec; 10.45 finale za 1. mesto Inter 1904 - Stella Azzurra; 12.00 nagrajevanje udeležencev.

Avtomobilizem: danes VN Španije v formuli 1 Dvoboj med Williamsovima in Ferrarijevima pilotoma

JEREZ — Brazilec Nelson Piquet na Williamsu, ki že zanesljivo vodi na letošnjem »cirkusu formule 1«, bo danes startal kot prvi na dirkališču v Jerezu na veliki nagradi Španije v formuli ena.

Ob Brazilcu bo danes startal Nigel Mansell, prav tako na Williamsu, kar kaže, da letos tile avtomobili so zares brez konkurence. Ferrarijevec Gerhard Berger, ki je bil po petkovih poskusnih vožnjah drugi, se je včeraj moral zadovoljiti s tretjim najboljšim časom. Ob njem pa bo startal Michele Alboreto, kar tudi zgovorno kaže, da sta Ferrarijeva avtomobila (čeprav le ob koncu sezone) zelo konkurenčna.

Tako danes na startu.

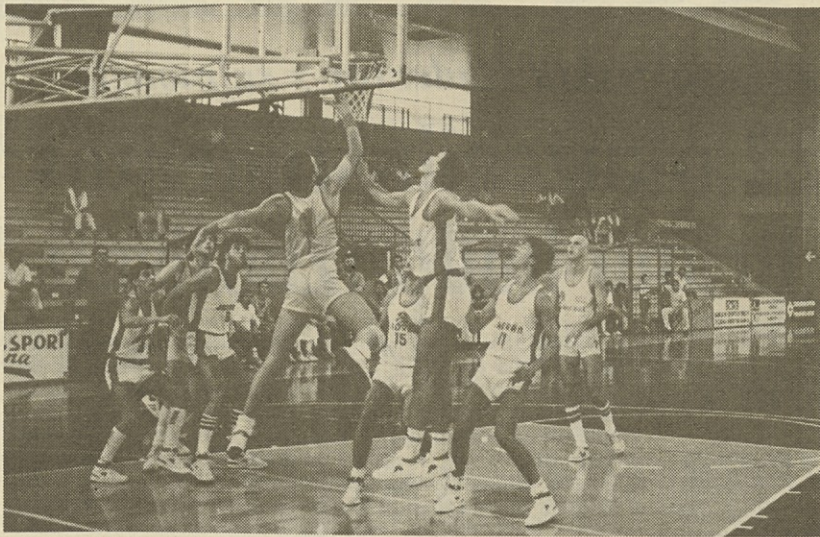
PRVA VRSTA: Piquet (Braz.) Williams 1'22"461; Mansell (VB) Williams 1'23"081. DRUGA VRSTA: Berger (Av.)

ferrari 1'23"164; Alboreto (It.) Ferrari 1'24"192. TRETJA VRSTA: Senna (Braz.) Lotus 1'24"320; Fabi (It.) Benetton 1'24"523. ČETRTA VRSTA: Prost (Fr.) McLaren 1'24"596; Boutsen (Bel.) Benetton 1'25"295. PETA VRSTA: Patrese (It.) Brabham 1'25"335; De Cesaris (It.) 1'25"811. ŠESTA VRSTA: Johanson (Šve.) McLaren 1'26"147; Warwick (VB) Arrows 1'26"728.

Patrese podpisal za Williams

JEREZ — Italijanski pilot Riccardo Patrese bo s prihodnjo sezono vozil na Williamsu in bo zamenjal Brazilca Nelsona Piqueta. Predstavniki britanske avtomobilske hiše in italijanski pilot so včeraj v Jerezu podpisali pogodbo.

Košarka: ob 17.30 v prvenstvu B-2 lige proti Castelfrancu Jadranovci danes pred svojim občinstvom

Na sliki: trenutek s finalnega srečanja turnirja Del Negro v Trstu med našo izbrano ekipo in Basket Ravenna.

Danes se bo za Jadranovo moštvo začelo dolgo in naporno prvenstvo B-2 lige s tekmo proti Castelfrancu Venetu, ki je že stari znanec naših košarkarjev. Srečanje bo v tržaški palači ob 17.30.

Jadranovci se bodo pred svojim občinstvom predstavili v dokaj spremenjeni postavi. Novih obrazov (Banello, Persi, Corsi, Zobec) glede na lansko sezono je kar precej in tudi to bo motiv več, da se bodo zvesti Jadranovi navijači zbrali še v večjem številu.

Za današnje tekmo je vsako predvidevanje tvegano tudi zato, ker ne poznamo trenutne forme gostujočega moštva. Za Jadranovce pa lahko le trdimo, da so opravili zelo uspešne predprvenstvene priprave in da z optimističnim razpoloženjem pričakujejo današnjega tekmeča.

Odveč je, da pristavimo, da bi bila današnja zmaga še kako dobrodošla. In ne samo zaradi dveh točk, temveč predvsem za vzdušje v moštvu: uspešen začetek je najlepše jamstvo za solidne nastope tudi v nadaljevanju lige.

Nogomet: danes ob 15.00 v italijanski A in B ligi Triestina v Arezzu, Udinese doma

Tudi v današnjem, tretjem kolu italijanskega nogometnega prvenstva A lige bo na sporedu vrsta zanimivih srečanj.

V središču pozornosti bo slej ko prej tekma v Turinu, kjer se bosta pomerila domači Juventus in Pescara. Turinčani so doslej izbojevali eno zmago, v drugem kolu pa so nerodno izgubili. Povsem drugače pa je z Galeonejevo Pescara, ki je po dveh kolih skupno z Napolijem na vrhu prvenstvene razpredelnice s polnim številom točk.

Zanimivo bo kajpak slediti tudi današnjemu gostovanju Berlusconijevega milijarderskega Milana v Ceseni. Trener Sacchi je po hudem nedeljskem udarcu doma proti Fiorentini sicer izjavil, da njegovo moštvo ni v krizi. Že dejstvo pa, da se misli Milanov trener celo odreči Nizozemcu Van Bastnu in ga zamenjati z Viridisom, kaže, da nekaj ni v redu v ekipi.

Tudi navijači Sampdorie pričakujejo preporod svojega moštva, in to v

pomembnem domačem srečanju proti Veroni. Po hudem spodrsanju v gosteh proti Torinu, Boškovi varovanci si nadejajo danes zanesljive zmage. In na obe točki računata tudi Fiorentina in Inter, ki bosta doma igrala proti Comu, oz. Empoliju.

Državni prvaki Napolija bodo gostovali v Pizi. Z mislijo pa so že na »pokalnem srečanju« proti Real Madridu. Vprašanje je, v kolikšni meri bodo danes Maradona in tovariši zbrani za prvenstveno tekmo.

Današnji spored (15.00): Ascoli - Torino; Avellino - Roma; Cesena - Milan; Fiorentina - Como; Inter - Empoli; Juventus - Pescara; Pisa - Napoli; Sampdoria - Verona.

Začasna lestvica: Pescara in Napoli 4; Verona, Roma in Fiorentina 3; Torino, Milan, Juventus, Sampdoria, Avellino in Inter 2; Ascoli 1; Como, Pisa in Cesena 0; Empoli -3.

Po dveh neodločenih izidih se bo Triestina danes podala na gostovanje

v Arezzo, kjer bo igrala proti domačemu moštvu, ki je kot tržaško doslej dvakrat izenačilo. Triestina bo tudi danes igrala brez izključenega Causia, poleg tega je tudi v dvomu nastop vratarja Gandinija.

Osrednje srečanje druge italijanske nogometne lige bo danes v Vidmu. Udinese se bo v zelo pomembnem srečanju spoprijel s Cremonesejem, ki kot Videmčani meri na prestop v višjo ligo.

Današnji spored (15.00): Arezzo - Triestina; Atalanta - Bari; Catanzaro - Messina; Lazio - Bologna; Lecce - Barletta; Modena - Sambenedettese; Padova - Brescia; Parma - Genoa; Piacenza - Taranto; Udinese - Cremonese.

Začasna lestvica: Padova in Piacenza 4; Cremonese 3; Brescia, Udinese, Lecce, Lazio, Bari, Messina, Atalanta, Arezzo, Catanzaro, Sambenedettese in Bologna 2; Modena, Barletta, Genoa in Taranto 1; Parma 0; Triestina -3.

Nogomet: deželni občni zbor amaterjev Prehodno obdobje FIGC

Včerajšnji deželni občni zbor amaterskih društev italijanske nogometne zveze FIGC (Federazione Italiana Gioco Calcio) je bil prehodnega značaja, kot je v svojem dolgem uvodnem govoru poudaril predsednik Diego Merio. Pred tem posegom, ki je bil puhel in nevsebinski, sta ta občni zbor, katerega so se udeležili delegati, ki so predstavljali 245 društev iz vse dežele (kar nikakor ni dosti), med drugimi pozdravila tržaški občinski odbornik za šport Giorgio Salvagno in predsednik pokrajiskega CONI Emilio Felluga.

Iz predsedniškega poročila in razprave je bilo razvidno nezadovoljstvo manjših društev in pomirjujoče stališče vodstva, ki je delegatom posredovalo svoj splošen pogled na padeželno »meddruštveno ljubezen« brez kampanilizmov in sanjsko in neproblematično pomirjujoče stališče do vsega, kar se tiče deželnega amaterskega nogometa.

Odpadla regata optimistov za osnovnošolsko olimpiado

Slabe vremenske razmere so včeraj onemogočile izpeljavo regate optimistov, ki jo TPK Sirena in Športna šola Trst

prirejata v okviru 10. osnovnošolske olimpiade. Regato so odložili za teden dni, tako da bodo mali tekmovalci, seveda če bodo vremenski pogoji ugodni, lahko pokazali svoje znanje v soboto, 3. oktobra, ob 13.30.

Ski rolke: Grmada in Mladina v Ihanu

Rolkarji ŠD Grmada in ŠD Mladina se bodo danes udeležili prijateljskega meddržavnega tekmovanja v Ihanu pri Domžalah. Preizkušnjo organizira SK Ihan, start pa je predviden za 9. uro. (E. I.)

RADIO OPČINE

V današnji prvi »športni nedelji« Radia Opčine v novi sezoni (pričetek ob 15. uri) bodo neposredno prenašali dve nogometni srečanja iz amaterskih prvenstev, in sicer Percoto - Primorje ter Kras - Muggesana. Ob 17.30 bo sledil prav tako neposreden prenos iz tržaške športne palače, kjer se bo Jadran pomeril s Castelfrancom Venetom. Vmes bodo poslušalce sproti seznanjali z drugimi športnimi rezultati.

Jutri ob 18.30 pa bo na vrsti tedenski športni komentar.

Na sklepnem delu mladinskih iger Tudi Macchiutova v Rimu

V Rimu se bo te dni odvijal sklepni del državnih mladinskih iger. Na tej manifestaciji, na kateri bodo nastopili nižješolci, ki so bili uspešni v pokrajinskem in deželnem finalu, bo slovenske barve branila tudi dijakinja šole Ivan Cankar v Trstu Margaret Macchiut. Nastopila bo v teku na 60 m z ovirami. Ta disciplina je vsekakor slovenskemu občinstvu že znana, kajti ravno v teku z ovirami si je pred nekaj leti zagotovila zlato, leto kasneje pa še srebrno kolajno slovenska dijakinja Tanja Kalc. Macchiutovi smo zastavili nekaj vprašanj.

Kaj nam bi povedala o svoji atletski dejavnosti in svojih dosežkih?

»V atletiko me je uvedel oče, ki me je večkrat peljal s sabo na stadion, kjer sem vzljubila ta šport. Treniram pa sedaj že dve leti pri društvu Edera. Trening je še kar zahteven, saj treniram trikrat tedensko po dve uri. Letos sem dosegla deželni sezonski rekord v teku na 80 m z ovirami, poleg tega pa sem se uvrstila na državni finale mladinskih iger v Rimu.«

Bodo ovire tudi v naslednje tvoja panoga?

»Seveda! Mislim pa, da bom nastopala v vseh sprintih. Hitrost me sploh najbolj privlači.«

Kaj pa pričakuješ od državnega finala v Rimu?

»Kot vsi si seveda tudi jaz želim zmago, vendar vem, da bo to zame zelo težko, zato upam vsaj na uvrstitev med prvimi.« (L. Glavina)

Tenis: društvena prvaka SZ Gaja Eva Mauri in D. Gomizelj

Pred dnevi se je pri teniški sekciji SZ Gaja končalo društveno tekmovanje v raznih kategorijah. Največ zanimanja je seveda bilo za ženski in moški finale.

Pri ženskah je Eva Mauri v dveh setih (7:5, 6:0) premagala Dašo Grgič. Mladi in nadarjeni igralci sta pokazali precejšen napredek in upati je, da se bosta še v nadalje resno posvečali treningom, saj ju čaka v prihodnji sezoni tekmovanje za italijanski pokal v ženskikategoriji under 16. Med moškimi je po pričakovanju (7:5, 6:0) Dorjan Gomizelj premagal Andreja Pregarca. Slednji se je izkazal, čeprav je moral v zadnjem času opustiti redno vadbo zaradi službenih obveznosti. Dorjan pa si je zaslužen prisvojil naslov društvenega prvaka, saj je bil nasploh skozi vso sezono najbolj aktiven in uspešen. Med moškimi posamezniki so igrali tudi tolažilni turnir, v okviru katerega je Roberto de Conti premagal v finalu Bojana Tomažiča z izidom 6:0, 7:5.

IZIDI FINALOV MOŠKIH IN MEŠANIH DVOJIC: Edi in Dorjan Gomizelj — Andrej Pregarc in Robert Corbo 2:0 (7:5, 6:2); Dorjan Gomizelj in Jasna Vavpetič — Robert Corbo in Helena Volpi 2:0 (7:6, 6:2).

S tem se za Gajeve teniške igralke sezona še ni končala, saj jih čakajo nastopi na nekaterih turnirjih in še tradicionalno srečanje s teniškim klubom Koper. Danes pa bodo na vrsti tudi najmlajši (under 10), ki bodo v ekipni sestavi nastopili na promocijskem tekmovanju v Fagagn pri Vidmu. Ekipo sestavljajo Martina Kufersin ter Borut in Aleš Plesničar. (Alma)

Preživite razburljiv popoldan na hipodromu Montebello

danes ob 14.30

domači šport

DANES

NEDELJA, 27. SEPTEMBRA 1987

KOŠARKA

B-2 LIGA

17.30 v Trstu, športna palača: Jadran - Castelfranco Veneto

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

15.00 V Percotu: Percoto - Primorje

2. AMATERSKA LIGA

15.00 na Opčinah: Op. Supercaffè - Vesna; 15.00 v Repnu: Kras - Muggesana; 15.00 v Zavrlih: Zaule Rabuiese - Zarja.

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Briških, igrišče Ertvati: Portuale - Primorje; 10.30 pri Domju: Domio - Vesna; 11.45 v Miljah: Muggesana - Breg;

NAJMLAJŠI

9.00 na Proseku: Primorje - Breg

ZAČETNIKI

9.30 v Gradišču: Itala - Juventina Edilcasa; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriamex - Giarizzole; 12.15 na Proseku: Primorje - Breg

obvestila - obvestila - obvestila

PK BOR
organiziran v sezoni 1987/88 plavalno šolo za otroke neplavalce, izpopolnjevalno vadbo za plavalce in tekmovalno skupino. Vadba bo v bazenu pri Alturi ob ponedeljkih, sredah in četrkih v popoldanskih urah. Informacije po tel. 823293.

TPK SIRENA
priredi danes, 27. t. m., regato za jadralne deske za nižje in višje srednje šole. Vabljeni surfisti in surfistke.

GIMNASTIČNI ODSEK

SZ BOR
sporoča, da je vpisovanje za letošnjo sezono v uradnih urah na društvenem sedežu, tel. 51377.

ŠD KONTOVEL
obvešča, da se treningi miniodbojke za deklice letnikov 1979, 1978, 1977 in 1976 začnajo v torek, 29. t. m., ob 16. uri na igrišču na Kontovelu. Vpis neposredno pred treningom. Vabljeni!

SHINKAI KARATE KLUB
obvešča, da so se začela vpisovanja tečajev karateja vseh stopenj. Obvešča tudi, da so letos odprta vpisovanja za otroke več kot 7 let. Informacije v zgojniški telovadnici v torek in četrtek od 19.00 do 20.30 ali na telefonsko številko 227342.

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 1. oktobra, ob 20.30 v Borovem športnem centru, Vrdska 7.

ZŠSDI
obvešča, da se bo v torek, 6. oktobra, pričel plavalni tečaj v Lipici. Sodelujejo lahko otroci zadnjega letnika otroškega vrtca ter osnovne in nižje srednje šole. Informacije in vpisovanje vsak dan od 9. do 13. ure na sedežu ZŠSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767304.

ODSEK ZA REKREACIJO
SK KRAS
priredi v sezoni 1987/88 naslednje rekreacijske dejavnosti:

ženska telovadba — sreda in petek od 21. do 22.30 (začetek 21. 10.); moška telovadba — četrtek od 21. do 22.30 (začetek 8. 10.); namizni tenis — torek od 21. do 23. ure (začetek 7. 10.).

Vpisovanje in podrobnejše informacije v tajništvo centra — tel. 229477 do 2. 10. od 18. do 19. ure ali na prvem treningu.

SK SOKOL - ODBOJKARSKA SEKCIJA
sporoča, da bo letos organizirala tečaj v miniodbojki in za začetnike (letnik 1973 in mlajše). Za informacije: trgovina Aleksandra, Nabrežina Center 142.

ŠZ JADRAN

državno košarkarsko prvenstvo B-2 lige

ABONMAJI 1987-88

abonmaji veljavni za 15 prvenstvenih tekem 60.000 lir mladinci do 15. leta 30.000 lir

Abonmaji so v prodaji: pri agenciji Aurora - Ul. Milano 20 Trst, v društvenem baru SKD Tabor na Opčinah, pri cvetličarni Nadja na Proseku, eno uro pred začetkom prve prvenstvene tekme v tržaški športni palači.

Konvencionirana gradnja

TREH DVOSTANOVANJSKIH HIŠ

(tri spalnice, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, wc, parkirišče. in vrt) V DOLINSKI OBČINI — RICMANJE

Gradbeno podjetje PIAVE - Ongaro Pio & C.

Deželno posojilo v višini 60.000.000 lir, odobreno z deželnim zakonom št. 75/1982

INTERESENTI LAHKO DOBIJO PODROBNEJŠE INFORMACIJE NA DOLINSKI OBČINI ALI V URADU DRUŽBE »IL QUADRIFOGLIO« — Trst, Ul. S. Caterina 5 - tel.: 630174-5

Enkratno priložnost vam nudi

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 250.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/1. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Čl. 18. mrtvice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz države Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

27. septembra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdeja
in tiska

ZTT
Trst

PIEC

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Masovna zastрупitev sarajevskih študentov s salmonelo V bolnicah 22 okuženih študentov Študentsko hrano bodo izboljšali

Tragedija v Mostaru Morilska sla blazneža

MOSTAR — Mostarski preiskovalci in psihiatri si niso še na jasnem, kaj je predsinočnim sprožilo v 29-letnem Benjaminu Obadu morilske nagibe, da je brez kakršnegakoli razloga vrgel z mosta Hasana Brkića 4-letnega Denisa Kuraja, ki je s težkimi poškodbami obležal na bregu Neretve, 15 metrov pod mostom. Delovni tovariši, znanci in sosednje trdijo, da je bil do tega tragičnega večera 29-letni pleskar uravnotežen. Preiskovalci so medtem do potankosti obnovili potek dogajanja.

Najprej je neprisebnež skušal na cestni detelji nad Neretvo pahnuti v 60-metrski prepad 28-letnega Daneta Jamina, ki se je rešil ob pomoči mimoidočih. Benjamin Obad se je nato pogal v dir proti mostu Hasana Brkića. Svoj bes je skušal znesti nad skupino otrok, a ti so se pravočasno razbežali. Iz rok Marice Kuraje pa mu je uspelo iztrgati 4-letnega Denisa, ki ga je ponesel na drugo stran ceste in ga brez oklevanja vrgel v globino. Otrok je padel na kamniti breg, padec pa je nekoliko omililo robidovje, da bo po mnenju zdravnikov preživel težke poškodbe.

Prav v tistem trenutku je na most prispela miličniška izvidnica. Neprisebnež je zbežal, miličniki pa so ga, potem ko so ga ranili s strelom v noge, ob pomoči ljudi prijeli. Poseg miličnikov je po mnenju psihiatrov preprečil še hujše posledice.

SARAJEVO — Zaradi okužene hrane v menzi študentskega doma pri Nadjaričih v Sarajevu se je včeraj okužilo (zelo verjetno s salmonelo) večje število študentov. Na infekcijskem oddelku bolnišnice Koševo v Sarajevu so včeraj sprejeli na zdravljenje 18 študentov, v vojaški bolnici štiri, hitro pomoč pa je zaprosilo drugih petdeset študentov. Mestna sanitarna inšpekcija in epidemiološka služba regionalnega zavoda za zdravstveno zaščito od sinoči preverjata vzroke hude okužbe, takoj pa sta odredili zaustavitev dela v kuhinji in v restavraciji študentskega doma.

Masovna zastрупitev študentov sarajevskega doma je bila povod povorke in zborovanja, ki se ga je udeležilo okrog 400 študentov. Ti so po sarajevskih ulicah prepevali in vzklikali revolucionarna gesla, na zborovanju pa so postavili sporočilo, v katerem zahtevajo kaznovanje krivcev zadnje zastрупitve in izboljšanje življenjskih pogojev — s posebnim ozirom na hrano — v sarajevskih študentskih domovih.

Zatem so se študentje v mali dvorani športnega kompleksa Skenderija sestali s predsednikom skupščine BiH, predsednikom predsedstva bosansko-hercegovaške mladine in predstavniki mesta Sarajevo. V triurnem srečanju je bilo sklenjeno, da bodo študentom ugodili v vseh zahtevah, ki se tičejo kvalitete življenja, obljubili pa so jim tudi, da bodo ugotovili odgovornost in bodo sprejeli potrebne zakonske ukrepe zoper odgovorne za množično zastрупitev. Na zborovanju so se tudi domenili, da bodo odslej skrbeli za študentsko prehrano delovne organizacije restavracij Ilidža, Bristol in Evropa. Posebna komisija bo tudi ocenila možnost, da bi tudi študentje v Sarajevu, kot sicer to že imajo študentje drugih jugoslovanskih univerz, namesto bonov za hrano odslej dobivali denarne bone.

Dokler pa ne bodo izpeljali vseh napovedanih novosti v prehrani sarajevskih študentov, se bodo le-ti hranili v nekaterih mestnih hotelih.

Ježek z belimi iglami

Ježek na sliki je prava redkost, saj je albin. Staknili so ga povsem naključno v nekem londonskem smetišču (Telefoto AP)

Pasji dnevi v pasji vročini

Poglejte, kako ježno gleda psiček na sliki. Najbrž razglablja o pasji usodi, ko v pasji vročini zamašča kapljico vode... (Telefoto AP)

Originalen Fiatov gradbeni načrt

FIRENCE — Načrt Fiata za izgradnjo nove mestne četrti v Firencah na kraju, kjer sedaj stoji njegova tovarna, je vzbudil veliko zanimanja. Prvič namreč pri načrtovanju sodeluje kar 10 arhitektov, koordinira pa jih američan Lawrence Halprin. Arhitekti so si izmenjali svoje ideje o bodoči mestni četrti Novoli na nedavnem tridnevnem »workshopu«, rezultate katerega so podali na tiskovni konferenci župan Bogianckino, odgovorni za zunanje odnose Fiata Cesare Annibaldi in sam arhitekt Halprin. Dejali so, da so na »workshopu«, ki mu bodo sledila še druga podobna delovna srečanja, po poglobljeni in živahni razpravi z manjšimi popravki sprejeli originalni načrt koordinatorja. Bogianckino je izrazil podporo občinske uprave, ki je načrt odobrila že pred 14 meseci, Annibaldi pa je dejal, da so pri Fiatu prepričani, da bo tudi Dežela, ki se mora sedaj izraziti, odobrila načrt. Poleg Fiatovega načrta bo dežela vzela v pretes tudi načrt družbe La Fondiaria za mestno četrt Castello, vendar pa ta načrt vzbuja večje pomisleke in nasprotovanja kot Fiatov, je pa tudi manj dodelan.

Četrt Novoli naj bi preuredili s hoteli, rezidenčnimi hišami, javnimi uradi, zasebnimi uradi, trgi in parkom, okoli katerega bo pravzaprav zrasla nova četrt. Vsa četrt bo namenjena le pešcem, saj bo avtomobilski promet potekal v podzemlju.

V Franciji aretirali domnevno teroristko

PARIZ — Francoska policija je aretirala 25-letno italijansko državljanko Raffaello Esposito, ki je, kot bivša pripadnica prevratniških organizacij, osumljena terorizma. Esposito se je že štiri leta uspešno skrivala v južni Franciji, na njeno ime pa je bilo v prejšnjih letih izdanih devet mednarodnih zapornih nalogov.

Raffalla Esposito naj ne bi bila sicer vpletena v teroristična dogajanja, ki so se končala s prelivanjem krvi, znana naj bi bila le kot organizatorica, njeno prevratniško udejstvovanje pa naj bi se omejevalo na ropanja in tatvine za samofinansiranje komunističnih terorističnih celic.

Mlada domnevna teroristka, doma iz Neaplja, je najprej sodelovala z organizacijo Prima linea, ko so zatrli to gibanje, pa je bila ena izmed ustanoviteljev NCC (Nuclei comunisti combattenti). Ta novoustanovljena prevratniška organizacija se je večkrat poskusila priklopiti jedru rdečih brigad, kar pa naj ji ne bi, vsaj v preteklosti, uspelo realizirati.

Aretirana Esposito je bila v Italiji obsojena na pet let zapor zaradi številnih ropov, pri katerih naj bi sodelovala še kot pripadnica prime linee. Bila je tudi osumljena sodelovanja pri oboroženem napadu na vojaško kolono pri Salerno. V spopadu sta dva vojaka izgubila življenje, preiskovalni sodnik Carlo Alemi pa je oprostil Esposito, saj so obtožbe sonele na neverodostojnem fotografskem prepoznavanju.

Zimski vozni red vlakov

Velja od 27. septembra 1987 do 28. maja 1988

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta

4.25 H/K Benetke
5.10 K Benetke §
5.50 H Benetke
6.17 B (Tergeste) Mestre-Milan-Turin
6.22 K San Donà di Piave § (1) (4)
6.50 E Benetke-Rim; spalni vagon Moskva-Rim (2)
8.00 H Benetke
8.52 E (Benetke express) Benetke
9.53 K Benetke §
10.30 B (Marco Polo) Mestre-Rim
12.40 H Benetke
13.42 K Portogruaro §
14.10 H Benetke
16.10 E Benetke - Milan
17.00 H Benetke
17.25 K Benetke
18.10 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
18.53 K Benetke §
19.30 K Portogruaro §
19.45 E (Simplon express) Mestre-Rim-Milan-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; pogradi 2. raz. Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. raz. Zagreb-Pariz)
20.24 H Benetke
21.30 H Benetke-Milan-Turin-Genova-Ventimiglia (pogradi 2. raz. Trst-Turin, spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)

23.00 E Mestre-Rim (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.45 K/H Benetke §
1.50 H Benetke
6.55 K Portogruaro
7.32 H Ventimiglia-Genova-Turin-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst, pogradi 2. raz. Turin-Trst)
7.50 K Portogruaro §
8.13 E Rim-Bologna-Mestre (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Rim-Trst)
9.15 E (Simplon express) Pariz-Domodossola-Milan-Mestre (pogradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; pogradi 2. raz. Pariz-Beograd; spalniki in pogradi 2. raz. Pariz-Zagreb)
9.33 H Benetke §
10.15 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.14 H Benetke
13.06 K Portogruaro §
13.30 E Milan-Benetke
14.25 H Benetke
15.28 H Benetke
16.20 H Benetke §
17.52 H Benetke
19.10 H (Benetke express) Benetke
19.55 K Portogruaro §
20.14 H Benetke
21.05 B (Marco Polo) Rim-Mestre
21.45 B (Tergeste) Turin-Mestre
23.10 K Benetke
23.49 E Rim-Benetke (spalniki Rim-Moskva) (3)

□ - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak

• - samo 1. razred z obvezno rezervacijo

§ - samo 2. razred

(1) - samo do Portogruara od 21. 12. 1987 do 9. 1. 1988 in od 31. 3. do 6. 4. 1988

(2) - ne vozi ob petkih in sredah

(3) - ne vozi ob četrtkih in sobotah

(4) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-MOSKVA-ATENE-SOFIJA

Odhodi iz Trsta

0.22 H Opčine-Zagreb-Budimpešta-Moskva (spalniki Rim-Moskva) (2)
9.42 E (Simplon express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Bograd (pogradi 2. raz. Pariz-Beograd; spalniki in pogradi 2. raz. Pariz-Zagreb)
13.35 K Opčine-Ljubljana § (1)
18.28 H Opčine-Ljubljana § (1)
19.53 E (Benetke express) Opčine-Ljubljana-Beograd-Atene-Sofija (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-Beograd; pogradi 2. raz. Benetke-Atene; pogradi 2. raz. Benetke-Sofija) (3)

Prihodi v Trst

5.10 E Moskva-Budimpešta-Zagreb-Opčine (spalniki Moskva-Rim) (4)
8.32 E (Benetke express) Sofija-Atene-Beograd-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Benetke, pogradi 2. raz. Atene-Benetke, pogradi 2. raz. Sofija-benetke) (3)
9.46 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.38 H Ljubljana-Opčine § (1)
19.05 E (Simplon express) Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (pogradi 2. raz. Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. raz. Zagreb-Pariz)

§ - samo 2. razred

(1) - ne vozi ob nedeljah in 3. 11., 8. 25. in 26. 12. 1987; 1. in 6. 1., 4. in 25. 4. 1988

(2) - ne vozi ob četrtkih in sobotah

(3) - ne vozi ob nedeljah in ponedeljkih

(4) - ne vozi ob sredah in petkih

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN

Odhodi iz Trsta

5.02 H Videm
5.55 H Videm-Trbiž §
6.05 H Videm §
7.02 H Videm
7.50 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj

10.35 K Videm §
12.20 H Videm-Trbiž
13.05 K Videm-Karnija §
14.05 H Videm
14.35 K Videm §
16.35 K Videm §
17.45 H Videm-Benetke (1)
18.05 K Videm §
19.23 H Videm
21.10 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.15 K Videm §

Prihodi v Trst

1.00 K Videm § (2)
6.20 K Videm § (1)
7.02 K Videm §
7.59 H Benetke-Videm (1)
8.42 H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.27 H/K Videm §
10.25 H Videm
11.40 K Videm §
14.14 H Videm
14.55 K Videm §
15.22 K Videm §
16.44 H Videm
17.45 K Videm §
18.56 K Videm §
19.42 H Trbiž-Videm
20.58 K Videm §
22.12 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm
24.00 K Videm §

§ - samo 2. razred

(1) - ne vozi ob praznikih

(2) - vozi samo na dan po prazniku

H - hitri vlak

K - krajevni vlak

B - brzec

E - ekspresni vlak